

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1993-1994

HANDELINGEN 11-12-13-14-15-16-17-18-19-20

VERGADERINGENVANDECEMBER1993

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

ALGEMENE UITGAVENBEGROTING 1994

DECREET BETREFFENDE HET ONDERWIJS-V

DECREET TOT BEVORDERING VAN DE ECONOMISCHE EXPANSIE IN HET
VLAAMSE GEWEST

DECREET TOT OPRICHTING VAN DE VLAAMSE RAAD VOOR WETENSCHAPSBE-
LEID

DECREET TOT REGELING VAN DE RECLAME EN SPONSORING OP RADIO EN
TELEVISIE
DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET BESTUURLIJK BELEID

DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET RECHTSPOSITIE
PERSONEELSLEDEN GEMEENSCHAPSONDERWIJS

DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VLAAMS FONDS VOOR SOCIALE
INTEGRATIE VAN PERSONEN MET EEN HANDICAP

GEBRUIK VAN HET NEDERLANDS IN EUROPESE INSTELLINGEN

MESTACTIEPLAN

MIDDELENBEGROTING 1994

PROGRAMMADECREET 1994

VERZOEKSCRIFTEN

Inhoud

Nr. 11 Woensdag 1 december 1993

Berichten van verhindering, blz. 265

Motie van orde

Voorstel tot spoedbehandeling in plenaire vergadering, blz. 265

Actuele vragen (Regl. art. 77)

Actuele vraag van de heer M. Olivier tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de eenzijdige vaststelling van het minimum-ereloonbarema in de sociale huisvestingssector, blz. 266

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de promotie van de verkoop van individuele verbrandingsovens zonder filter als alternatief voor selectieve ophaling en huisvuilzakbelasting, blz. 267

Actuele vraag van de heer J. Gabriels tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het uitstellen van de aanleg van fietspaden langs de weg Bree-Bilzen, blz. 268

Actuele vraag van de heer R. Van Hooiland tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het niet toepassen van de omzendbrieven inzake het bouwen in woonparken, blz. 270

Actuele vraag van de heer J. Caudron tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over een mogelijke verdaging van De Gordel in 1994 wegens de vijftigste verjaardag van de bevrijding, blz. 271

Actuele interpellaties (Regl. art. 79)

Actuele interpellatie van de heer S. De Clerck tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de Vlaamse Energie Holding, blz. 272

Spreekers : de heren S. De Clerck, F. Dielens, minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 275

Actuele interpellaties (Regl. art. 79) (Voortzetting)

Actuele interpellatie van de heer F. Van den Eynde tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het gebruik van het Nederlands bij het Europees Merkenbureau

Actuele interpellatie van de heer J. Gabriels tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het gebruik van het Nederlands als officiële taal bij de Europese instellingen, blz. 276

Spreekers : de heren F. Van den Eynde, J. Gabriels, M. Olivier

Voorstel van resolutie van de heer P. Van Grembergen c.s. betreffende de vertegenwoordiging van de Vlaamse Gemeenschap in de Europese Unie
- 430 (1993-1994) - Nr. 1

Bespreking, blz. 279

Spreekers : de heren P. Van Grembergen, G. Annemans, J. Gabriels, F. Van den Eynde, minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 282

Actuele interpellaties (Regl. art. 79) (Voortzetting)

Actuele interpellatie van de heer A. Denys tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de definitie van familiaal bedrijf in het kader van het Mestactieplan

Toegevoegde actuele vraag van mevrouw V. Dua tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over een politiek akkoord betreffende de wijziging van het Mestactieplan, blz. 282

Spreekers : de heren A. Denys, F. Vandebroucke, mevrouw V. Dua, minister-president L. Van den Brande, minister N. De Batselier

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 maart 1991 houdende het statuut van de Nederlandse Radio- en Televisie-uitzendingen in België, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap en tot wijziging van het decreet van 12 juni 1991 tot regeling van de reclame en sponsoring op radio en televisie
- 412 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 7

Aangehouden stemmen, blz. 288

Hoofdelijke stemming, blz. 289

Spreekers : de heren D. Van Mechele, H. Van Denderen, mevrouw M. Dillen

Ontwerp van decreet betreffende het onderwijs-V

- 408 (1992-1993) - Nrs. 1 tot 8

Hoofdelijke stemming, blz. 292

Spreekers : de heren L. Appeltans en L. Van Nieuwenhuysen

Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en van het decreet van 1 juli

1992 tot wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en van het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid - 414 (1993-1994) - Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming, blz. 293

Ontwerp van decreet tot oprichting van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid

- 399 (1992-1993) - Nrs. 1 tot 5

Aangehouden stemmen, blz. 294

Hoofdelijke stemming, blz. 296

Ontwerp van decreet tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest

- 361 (1992-1993) - Nrs. 1 tot 4

Aangehouden stemmen, blz. 297

Spreeker : de heer J. Caubergs

Hoofdelijke stemming, blz. 299

Spreeker : mevrouw M. Aelvoet

Voorstel van decreet van de heer R. Swinnen c.s. houdende wijziging van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs
- 395 (1992-1993) - Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 300

Met redenen omklede motie van de heren E. Van Rompuy, L. Hancké en P. Van Grembergen tot besluit van het op 25 november 1993 gehouden debat over de mededeling van de Vlaamse regering naar aanleiding van het globaal plan van de federale regering voor de werkgelegenheid, het concurrentievermogen en de sociale zekerheid

- 434 (1993-1994) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 301

Spreeker : de heer J. Geysels

Met redenen omklede motie van de heren F. Dewinter en G. Annemans tot besluit van het op 25 november 1993 gehouden debat over de mededeling van de Vlaamse regering naar aanleiding van het globaal plan van de federale regering voor de werkgelegenheid, het concurrentievermogen en de sociale zekerheid
- 435 (1993-1994) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 302

Met redenen omklede motie van de heren J. De Mol en J. Caudron tot besluit van de op 21 oktober 1993 door de heer J. De Mol in commissie gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over zijn verklaring om het moratorium voor BPA's te versoepelen

- 433 (1993-1994) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 304

Spreekers : de heer J. De Mol, mevrouw M. Vogels, de heren A. Denys, J. Caudron, J. Van Eetvelt, J. Caubergs, E. Van Rompuy, J. Geysels

en 2 (Aangepaste administratieve begroting)
– 21-A (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de mid-delenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994
– 13-A (1992-1993) – Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
– 14 (1992-1993) – Nrs. 1 en 2
– 17 (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994
– 13-A (1992-1993) – Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
– 15 (1992-1993) – Nrs. 1 (+ Erratum) (+ Bijlagen 1 tot XXIV) tot 13
– 16 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
– 17 (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Beleidsbrief Algemeen welzijnswerk, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin
– 291 (1992-1993) – Nr. 1

Beleidsbrief Preventieve gezondheidszorg 1993-1997, ingediend door mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Werkstelling en Sociale Aangelegenheden
– 314 (1992-1993) – Nr. 1

Beleidsbrief Gezondheidszorg, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin
– 333 (1992-1993) – Nr. 1

Beleidsbrief Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen. Beleidsbrief voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 417 (1993-1994) – Nr. 1

Beleidsbrief Het economisch beleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 418 (1993-1994) – Nr. 1

Beleidsbrief Het landbouwbeleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 419 (1993-1994) – Nr. 1

Beleidsbrief Externe betrekkingen in 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 431 (1993-1994) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994
– 415 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 20

Algemene bespreking (Voortzetting)

Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting, blz. 365

Sprekers : de heren V. Vautmans, P. Breyne, J. Timmermans, A. Denys, mevrouw M. Vogels, de heren J. Caudron, E. Van kompy, F. Vermeiren, J. Van Eetvelt, M. Olivier, minister N. De Batselier, minister T. Kelchtermans

Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid, blz. 382

Sprekers : de heer W. Taelman, mevrouw A. Leysen, minister L. Van den Bossche

Regeling van de werkzaamheden, blz. 388

Nr. 14 Dinsdag 14 december 1993 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 391

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993
– 18-A (1992-1993) – Nrs. 1 en 2
– 21-A (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993
– 19-C (1992-1993) – Nrs. 1 tot 5
– 20-B (1992-1993) – Nrs. 1 (+ Errata) en 2 (Aangepaste administratieve begroting)
– 21-A (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de mid-delenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994
– 13-A (1992-1993) – Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
– 14 (1992-1993) – Nrs. 1 en 2
– 17 (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse

Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

– 13-A (1992-1993) – Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
– 15 (1992-1993) – Nrs. 1 (+ Erratum) (+ Bijlagen 1 tot XXIV) tot 13
– 16 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
– 17 (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Beleidsbrief Algemeen welzijnswerk, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin
– 291 (1992-1993) – Nr. 1

Beleidsbrief Preventieve gezondheidszorg 1993-1997, ingediend door mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Werkstelling en Sociale Aangelegenheden
– 314 (1992-1993) – Nr. 1

Beleidsbrief Gezondheidszorg, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin
– 333 (1992-1993) – Nr. 1

Beleidsbrief Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen. Beleidsbrief voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 417 (1993-1994) – Nr. 1

Beleidsbrief Het economisch beleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 418 (1993-1994) – Nr. 1

Beleidsbrief Het landbouwbeleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 419 (1993-1994) – Nr. 1

Beleidsbrief Externe betrekkingen in 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 431 (1993-1994) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994
– 415 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 20

Algemene bespreking (Voortzetting)

Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid (Voortzetting), blz. 391

Sprekers : de heer G. Annemans, mevrouw A. Leysen, de heren R. Swinnen, J. Tavernier, C. Moors, L. Appeltans, A. Denys, L. Dierickx, minister L. Van den Bossche, minister L. Detiège

Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken, blz 410

Sprekers : de heren L. Pierco en G. Cardoen

Mededeling van de voorzitter, blz. 413

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 18-A (1992-1993) - Nrs. 1 en 2
— 21-A (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 19-C (1992-1993) - Nrs. 1 tot 5
— 20-B (1992-1993) - Nrs. 1 (+ Errata) en 2 (Aangepaste administratieve begroting)
— 21-A (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

— 13-A (1992-1993) - Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
— 14 (1992-1993) - Nrs. 1 en 2
— 17 (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

— 13-A (1992-1993) - Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
— 15 (1992-1993) - Nrs. 1 (+ Erratum) (+ Bijlagen 1 tot XXIV) tot 13
— 16 (1992-1993) - Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
— 17 (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Beleidsbrief Algemeen welzijnswerk, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin

— 291 (1992-1993) - Nr. 1

Beleidsbrief Preventieve gezondheidszorg 1993-1997, ingediend door mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden

— 314 (1992-1993) - Nr. 1

Beleidsbrief Gezondheidszorg, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin

— 333 (1992-1993) - Nr. 1

Beleidsbrief Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen. Beleidsbrief voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen

— 417 (1993-1994) - Nr. 1

Beleidsbrief Het economisch beleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen

— 418 (1993-1994) - Nr. 1

Beleidsbrief Het landbouwbeleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen

— 419 (1993-1994) - Nr. 1

Beleidsbrief Externe betrekkingen in 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen

— 431 (1993-1994) - Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994

— 415 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 20

Algemene bespreking (Voortzetting)

Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken (Voortzetting), blz. 413

Sprekers : de heren J. Van Hauthem, R. Vanlerberghe, J. Tavernier, H. Lauwers, R. Van Hooland, M. Van der Poorten, P. Dewael, E. Van Rompuy, minister L. Van den Bossche, minister T. Kelchtermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 435

Nr. 15 Woensdag 15 december 1993
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 437

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 18-A (1992-1993) - Nrs. 1 en 2
— 21-A (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende tweede

aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 19-C (1992-1993) - Nrs. 1 tot 5
— 20-B (1992-1993) - Nrs. 1 (+ Errata) en 2 (Aangepaste administratieve begroting)

— 21-A (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

— 13-A (1992-1993) - Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
— 14 (1992-1993) - Nrs. 1 en 2
— 17 (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

— 13-A (1992-1993) - Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
— 15 (1992-1993) - Nrs. 1 (+ Erratum) (+ Bijlagen 1 tot XXIV) tot 13
— 16 (1992-1993) - Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
— 17 (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Beleidsbrief Algemeen welzijnswerk, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin

— 291 (1992-1993) - Nr. 1

Beleidsbrief Preventieve gezondheidszorg 1993-1997, ingediend door mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden

— 314 (1992-1993) - Nr. 1

Beleidsbrief Gezondheidszorg, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin

— 333 (1992-1993) - Nr. 1

Beleidsbrief Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen. Beleidsbrief voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen

— 417 (1993-1994) - Nr. 1

Beleidsbrief Het economisch beleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen

— 418 (1993-1994) - Nr. 1

Beleidsbrief Het landbouwbeleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de

Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 419 (1993-1994) – Nr. 1

Beleidsbrief Externe betrekkingen in 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 431 (1993-1994) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot **begeleiding** van de begroting 1994
– 415 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 20

Algemene bespreking (Voortzetting)

Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid, blz. 437

Sprekers : de heren L. Bril, J. Sleenckx, P. Deprez, S. De Clerck, F. Wymeersch, D. Van Mechelen, mevrouw M. Aelvoet, de heren P. Dewael, J. Ulburghs, A. Denys, E. Van Rompuy, P. Van Grembergen, M. Maertens, E. Schuermans, minister L. Detiège, minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 463

Nr. 16 **Woensdag 15 december 1993**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 465

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993
– 18-A (1992-1993) – Nrs. 1 en 2
– 21-A (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993
– 19-C (1992-1993) – Nrs. 1 tot 5
– 20-B (1992-1993) – Nrs. 1 (+ Errata) en 2 (Aangepaste administratieve begroting)
– 21-A (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994
– 13-A (1992-1993) – Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
– 14 (1992-1993) – Nrs. 1 en 2
– 17 (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

– 13-A (1992-1993) – Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
– 15 (1992-1993) – Nrs. 1 (+ Erratum) (+ Bijlagen 1 tot XXIV) tot 13
– 16 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
– 17 (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Beleidsbrief Algemeen welzijnswerk, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin
– 291 (1992-1993) – Nr. 1

Beleidsbrief Preventieve gezondheidszorg 1993-1997, ingediend door mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden
– 314 (1992-1993) – Nr. 1

Beleidsbrief Gezondheidszorg, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin
– 333 (1992-1993) – Nr. 1

Beleidsbrief Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen. Beleidsbrief voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 417 (1993-1994) – Nr. 1

Beleidsbrief Het economisch beleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 418 (1993-1994) – Nr. 1

Beleidsbrief Het landbouwbeleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 419 (1993-1994) – Nr. 1

Beleidsbrief Externe betrekkingen in 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 431 (1993-1994) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot **begeleiding** van de begroting 1994
– 415 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 20

Algemene bespreking (Voortzetting)

Leefmilieu en Natuurbehoud, blz. 456
Sprekers : de heren M. Verwilghen, H. Brouns, X. Buisseret, J. Timmermans, A. Denys, F. Wymeersch, mevrouw T. Merckx-Van Goey, de heer J. Van Looy, mevrouw M. Aelvoet, de heren L. Barbé, M. Capoen, A. Arts, minister N. De Batselier

Media, blz. 488

Sprekers : de heren P. Chevalier, H. Van Dienderen, S. De Clerck, A. Denys, mevrouw M. Dillen, de heren M. Bartholomeeussen, W. Seeuws, E. Van Rompuy, H. Olaerts, F. Sarens, minister N. De Batselier, minister H. Weckx

Regeling van de werkzaamheden, blz. 506

Nr. 17 **Donderdag 16 december 1993**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 507

Samenstelling van commissies

Wijzigingen onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 507

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993
– 18-A (1992-1993) – Nrs. 1 en 2
– 21-A (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993
– 19-C (1992-1993) – Nrs. 1 tot 5
– 20-B (1992-1993) – Nrs. 1 (+ Errata) en 2 (Aangepaste administratieve begroting)
– 21-A (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994
– 13-A (1992-1993) – Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
– 14 (1992-1993) – Nrs. 1 en 2
– 17 (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994
– 13-A (1992-1993) – Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
– 15 (1992-1993) – Nrs. 1 (+ Erratum) (+ Bijlagen 1 tot XXIV) tot 13

- 16 (1992-1993) - Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
- 17 (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Beleidsbrief Algemeen welzijnswerk, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin
- 291 (1992-1993) - Nr. 1

Beleidsbrief Preventieve gezondheidszorg 1993-1997, ingediend door mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden
- 314 (1992-1993) - Nr. 1

Beleidsbrief Gezondheidszorg, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin
- 333 (1992-1993) - Nr. 1

Beleidsbrief Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen. Beleidsbrief voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
- 417 (1993-1994) - Nr. 1

Beleidsbrief Het economisch beleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
- 418 (1993-1994) - Nr. 1

Beleidsbrief Het landbouwbeleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
- 419 (1993-1994) - Nr. 1

Beleidsbrief Externe betrekkingen in 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
- 431 (1993-1994) - Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994
- 415 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 20

Algemene bespreking (Voortzetting)

Welzijn en Gezondheid, blz. 507
Sprekers : de heren G. Anthuenis, L. Goutry, M. Maertens, mevrouw L. Maximus, de heren K. Van Overmeire, H. Van Wambeke, E. Van Vaerenbergh, mevrouw M. Vogels, de heren M. Olivier, B. Vandendriesche, J. Geysels, minister W. De-

meester-De Meyer, minister L. Detiège

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1990 houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap

- 392 (1992-1993) - Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking, blz. 528
Artikelsgewijze bespreking, blz. 528

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

- 18-A (1992-1993) - Nrs. 1 en 2
21-A (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

- 19-C (1992-1993) - Nrs. 1 tot 5
- 20-B (1992-1993) - Nrs. 1 (+ Errata) en 2 (Aangepaste administratieve begroting)
- 21-A (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

13-A (1992-1993) - Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
- 14 (1992-1993) - Nrs. 1 en 2
17 (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

13-A (1992-1993) - Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
- 15 (1992-1993) - Nrs. 1 (+ Erratum) (+ Bijlagen 1 tot XXIV) tot 13
- 16 (1992-1993) - Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
17 (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Beleidsbrief Algemeen welzijnswerk, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin
- 291 (1992-1993) - Nr. 1

Beleidsbrief Preventieve gezondheidszorg 1993-1997, ingediend door mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden
- 314 (1992-1993) - Nr. 1

Beleidsbrief Gezondheidszorg, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin
- 333 (1992-1993) - Nr. 1

Beleidsbrief Het wetenschapsbeleid in

Vlaanderen. Beleidsbrief voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
- 417 (1993-1994) - Nr. 1

Beleidsbrief Het economisch beleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
- 418 (1993-1994) - Nr. 1

Beleidsbrief Het landbouwbeleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
- 419 (1993-1994) - Nr. 1

Beleidsbrief Externe betrekkingen in 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
- 431 (1993-1994) - Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994
- 415 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 20

Algemene bespreking (Voortzetting)

Cultuur, blz. 530
Sprekers : de heren M. Van Peel, F. Dewinter, W. Seeuws, L. Hancké, J. Geysels, F. De Man, minister H. Weckx

Regeling van de werkzaamheden, blz. 536

Nr. 18 Donderdag 16 december 1993 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 537

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993
- 18-A (1992-1993) - Nrs. 1 en 2
21-A (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993
- 19-C (1992-1993) - Nrs. 1 tot 5

– 20-B (1992-1993) – Nrs. 1 (+ Errata) en 2 (Aangepaste administratieve begroting)
– 21-A (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994
13-A (1992-1993) – Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
– 14 (1992-1993) – Nrs. 1 en 2
– 17 (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994
– 13-A (1992-1993) – Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
– 15 (1992-1993) – Nrs. 1 (+ Erratum) (+ Bijlagen 1 tot XXIV) tot 13
– 16 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
– 17 (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Beleidsbrief Algemeen welzijnswerk, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin
– 291 (1992-1993) – Nr. 1

Beleidsbrief Preventieve gezondheidszorg 1993-1997, ingediend door mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Werkstelling en Sociale Aangelegenheden
– 314 (1992-1993) – Nr. 1

Beleidsbrief Gezondheidszorg, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin
– 333 (1992-1993) – Nr. 1

Beleidsbrief Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen. Beleidsbrief voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 417 (1993-1994) – Nr. 1

Beleidsbrief Het economisch beleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 418 (1993-1994) – Nr. 1

Beleidsbrief Het landbouwbeleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 419 (1993-1994) – Nr. 1

Beleidsbrief Externe betrekkingen in 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 431 (1993-1994) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994
– 415 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 20

Algemene bespreking (Voortzetting)

Cultuur (Voortzetting), blz. 537
Sprekers : de heren P. Dewael, W. Seeuws, P. Hostekint, F. De Man, M. Van Peel, J. Geysels, E. Van Rompuy, H. Lauwers, A. Denys, L. Hancké, L. Dierickx, L. Peeters, E. Beysen en minister H. Weckx

Openbare Werken en Vervoer, blz. 559
Sprekers : de heren E. Beysen, J. Ansoms, W. Verreycken, J. De Mol, H. Van Dienderen, R. Van Hooland, H. Schiltz, F. Van den Eynde, mevrouw M. Dillen, minister T. Kelchtermans en minister J. Sauwens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 585

Nr. 19 Vrijdag 17 december 1993 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 587

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993
– 18-A (1992-1993) – Nrs. 1 en 2
– 21-A (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993
– 19-C (1992-1993) – Nrs. 1 tot 5
– 20-B (1992-1993) – Nrs. 1 (+ Errata) en 2 (Aangepaste administratieve begroting)
– 21-A (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994
– 13-A (1992-1993) – Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
– 14 (1992-1993) – Nrs. 1 en 2
– 17 (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de alge-

mene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

– 13-A (1992-1993) – Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
– 15 (1992-1993) – Nrs. 1 (+ Erratum) (+ Bijlagen 1 tot XXIV) tot 13
– 16 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
– 17 (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Beleidsbrief Algemeen welzijnswerk, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin
– 291 (1992-1993) – Nr. 1

Beleidsbrief Preventieve gezondheidszorg 1993-1997, ingediend door mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Werkstelling en Sociale Aangelegenheden
– 314 (1992-1993) – Nr. 1

Beleidsbrief Gezondheidszorg, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin
– 333 (1992-1993) – Nr. 1

Beleidsbrief Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen. Beleidsbrief voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 417 (1993-1994) – Nr. 1

Beleidsbrief Het economisch beleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 418 (1993-1994) – Nr. 1

Beleidsbrief Het landbouwbeleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 419 (1993-1994) – Nr. 1

Beleidsbrief Externe betrekkingen in 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 431 (1993-1994) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994
– 415 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 20

Algemene bespreking (Voortzetting)

Buitenlandse en Europese Aangelegenheden, blz. 587

Sprekers : de heren H. Suykerbuyk, F. Van den Eynde, L. Van Nieuwenhuysen, D. Van der Maelen, S. De Clerck, J. Ulburghs, P. Van Grembergen, mevrouw M. Aelvoet, de heren L. Dierickx, G. Annemans, E. Van Rompuy, F. Vergote, A. Denys, minister J. Sauwens, minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 613

Nr. 20 **Vrijdag 17 december 1993**
 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 615

Samenstelling van een commissie

Wijziging onder de vaste leden, blz. 615

Verzoekschriften (Regl. art. 82),

blz. 616

Actuele vragen (Regl. art. 77)

Actuele vraag van de heer L. Standaert tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de niet uitbetaling van beloofde toelagen aan de V.Z.W. Payoke, blz. 616

Actuele vraag van de heer J. Gabriels tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over zijn aanvankelijke weigering om het probleem rond het taalgebruik bij het Europees Merkenbureau aanhangig te maken bij het Overlegcomité Federale regering – Gemeenschaps- en Gewestregering

Actuele vraag van de heer F. Van den Eynde tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het feit dat op de Europese top geen beslissing genomen werd in verband met het Nederlands, als officiële taal van het Merkenbureau, blz. 616

Actuele vraag van de heer J. Peeters tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over eventuele Vlaamse subsidiëring voor een Nederlands-Belgisch kalvergiebedrijf in de Noorderkempen, blz. 618

Actuele vraag van de heer J. Ulburghs tot de heer L. Van den Brande, minister-

president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de investeringen in Center-Parcs, blz. 619

Actuele vraag van de heer R. Van Hooiland tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het antwoord van de Vlaamse regering aan de federale regering over de weigering van Sabena om haar advertentie te plaatsen, blz. 619

Actuele vraag van de heer K. Pinxten tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over recente persberichten nopens een nieuwe inruiloperatie van de Begemann-aandelen van Belgische openbare investeringsmaatschappijen, blz. 620

Actuele vraag van de heer H. Van Dieren tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het terugschroeven van de NMBS-investering voor binnenlands vervoer ten voordele van de TGV, blz. 622

Actuele vraag van de heer E. Beysen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de recente besprekingen omtrent de uitdieping van de Schelde, blz. 623

Actuele vraag van de heer J. Valkeniers tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de actuele onrust bij de plaatselijke bevolking over de voorgestelde vestiging van een verbrandingsoven in het Vilvoordse, blz. 624

Actuele vraag van de heer F. De Man tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over het feit dat sedert het begin van het nieuwe televisie-seizoen het Vlaams Blok nog nooit rechtstreeks aan bod kwam in het actualiteitsprogramma "De zevende dag", blz. 624

Actuele vraag van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over het gebrek aan belangstelling van de Vlaamse regering voor de faciliteitengemeenten rond Brussel, blz. 624

Actuele vraag van de heer F. Dielens tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over het geweld in de jeugdprogramma's van VTM, blz. 626

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

– 18-A (1992-1993) – Nrs. 1 en 2
– 21-A (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 627

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

– 19-C (1992-1993) – Nrs. 1 tot 5
– 20-B (1992-1993) – Nrs. 1 (+ Errata) en 2 (Aangepaste administratieve begroting)

– 21-A (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 627

Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

– 13-A (1992-1993) – Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)

– 14 (1992-1993) – Nrs. 1 en 2
– 17 (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 630

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

– 13-A (1992-1993) – Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)

– 15 (1992-1993) – Nrs. 1 (+ Erratum) (+ Bijlagen 1 tot XXIV) tot 13

– 16 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)

– 17 (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 631

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 – 415 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 25

Artikelsgewijze bespreking, blz. 664

Spreker : de heer L. Barbé

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

– 18-A (1992-1993) – Nrs. 1 en 2
– 21-A (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

– 19-C (1992-1993) – Nrs. 1 tot 5
– 20-B (1992-1993) – Nrs. 1 (+ Errata) en 2 (Aangepaste administratieve begroting)

– 21-A (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

– 13-A (1992-1993) – Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
– 14 (1992-1993) – Nrs. 1 en 2
– 17 (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

– 13-A (1992-1993) – Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
– 15 (1992-1993) – Nrs. 1 (+ Erratum) (+ Bijlagen 1 tot XXIV) tot 13
– 16 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
– 17 (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Beleidsbrief Algemeen welzijnswerk, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin
– 291 (1992-1993) – Nr. 1

Beleidsbrief Preventieve gezondheidszorg 1993-1997, ingediend door mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Werkstelling en Sociale Aangelegenheden
– 314 (1992-1993) – Nr. 1

Beleidsbrief Gezondheidszorg, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin
– 333 (1992-1993) – Nr. 1

Beleidsbrief Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen. Beleidsbrief voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 417 (1993-1994) – Nr. 1

Beleidsbrief Het economisch beleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 418 (1993-1994) – Nr. 1

Beleidsbrief Het landbouwbeleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 419 (1993-1994) – Nr. 1

Beleidsbrief Externe betrekkingen in 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 431 (1993-1994) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 – 415 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 20
Mededeling van de fractievoorzitters, blz. 688

Sprekers : de heren A. Denys, E. Van Rompuy, F. Dewinter, L. Hancké, F. Vandenbroucke, J. Gabriëls, J. Geysels, P. Van Grembergen, J. Van Hauthem, minister W. Demeester-De Meyer, minister-president L. Van den Brande

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

– 18-A (1992-1993) – Nrs. 1 en 2
– 21-A (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Hoofdelijke stemming, blz. 698

Sprekers : de heren L. Standaert en G. Annemans

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

– 19-C (1992-1993) – Nrs. 1 tot 5
– 20-B (1992-1993) – Nrs. 1 (+ Errata) en 2 (Aangepaste administratieve begroting)
– 21-A (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Hoofdelijke stemming, blz. 700

Voorstel van motie van overeenstemming
Hoofdelijke stemming, blz. 701

Spreker : de heer J. Valkeniers

Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

– 13-A (1992-1993) – Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
– 14 (1992-1993) – Nrs. 1 en 2
– 17 (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Hoofdelijke stemming, blz. 702

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

– 13-A (1992-1993) – Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
– 15 (1992-1993) – Nrs. 1 (+ Erratum) (+ Bijlagen 1 tot XXIV) tot 13
– 16 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
– 17 (1992-1993) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Aangehouden stemming, blz. 704

Spreker : de heer S. Platteau

Hoofdelijke stemming, blz. 716

Voorstel van motie van overeenstemming
Hoofdelijke stemming, blz. 718

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 – 415 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 25

Aangehouden stemmingen, blz. 719

Sprekers : de heren W. Seeuws, J. Tavernier, V. Vautmans, J. Caudron, J. De Mol, mevrouw M. Vogels, de heer J. Timmermans, minister L. Van den Bossche

Hoofdelijke stemming, blz. 735

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1990 houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap

– 392 (1992-1993) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 737

Met redenen omklede motie van de heer E. Van Vaerenbergh c.s. tot besluit van de op 30 november 1993 door de heer E. Van Vaerenbergh gehouden interpellatie tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de benoemingspolitiek in de Brusselse OCMW's

– 438 (1993-1994) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 738

Sprekers : de heren E. Van Vaerenbergh, F. Dielens, J. Van Hauthem, mevrouw A. Neyts-Uyttebroeck en mevrouw S. Creyf-Blondé

Met redenen omklede motie van de heer J. Van Hauthem tot besluit van de op 30 november 1993 door de heer E. Van Vaerenbergh gehouden interpellatie tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de benoemingspolitiek in de Brusselse OCMW's

– 439 (1993-1994) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 740

Regeling van de werkzaamheden, blz. 741

Bijlagen

Bijlage 1: Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994 (Tabel), blz. 745

Bijlage II : Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994 (Tabel), blz. 771

Bijlage III : Samenvatting schuldssituatie Vlaamse Gemeenschap per rubriek, blz. 885

VOORZITTER : de heer M. Olivier, ondervoorzitter

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

- *De vergadering wordt geopend om 14.02 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

J. Caubergs, J. De Seranno, E. Flaman, T. Van Parijs : gezondheidsredenen ;

W. Claes : buitenslands ;

P. Berben, R. Landuyt : ambtsverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

- 18-A (1992-1993) - Nrs. 1 en 2
- 21-A (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

ONTWERP VAN DECREET houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de

Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

- 19-C (1992-1993) - Nrs. 1 tot 5
- 20-B (1992-1993) - Nrs. 1 (+ Errata) en 2 (Aangepaste administratieve begroting)
- 21-A (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

ONTWERP VAN DECREET houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

- 13-A (1992-1993) - Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
- 14 (1992-1993) - Nrs. 1 en 2
- 17 (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

ONTWERP VAN DECREET houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

- 13-A (1992-1993) - Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
- 15 (1992-1993) - Nrs. 1 (+ Erratum) (+ Bijlagen 1 tot XXIV) tot 13
- 16 (1992-1993) - Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
- 17 (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

BELEIDSBRIEF Algemeen welzijnswerk, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin
- 291 (1992-1993) - Nr. 1

BELEIDSBRIEF Preventieve gezondheidszorg 1993-1997, ingediend door mevrouw L. Detiège, Vlaamse

minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden

- 314 (1992-1993) - Nr. 1

BELEIDSBRIEF Gezondheidszorg, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin

- 333 (1992-1993) - Nr. 1

BELEIDSBRIEF Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen. Beleidsbrief voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen

- 417 (1993-1994) - Nr. 1

BELEIDSBRIEF Het economisch beleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen

- 418 (1993-1994) - Nr. 1

BELEIDSBRIEF Het landbouwbeleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen

- 419 (1993-1994) - Nr. 1

BELEIDSBRIEF Externe betrekkingen in 1994, ingediend door de

heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
- 431 (1993-1994) - Nr. 1

ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994
- 415 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 20

Algemene bespreking (Voorzetting)

De voorzitter : Aan de orde is de voortzetting van het begrotingsdebat.

ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

De voorzitter : Wij behandelen verder de materies waarvoor ministers Van den Bossche, Van den Brande en Detiège bevoegd zijn, met name Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid en de door minister-president Van den Brande ingediende beleidsbrief Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen. Beleidsbrief voor 1994.

De heer Annemans heeft het woord.

De heer G. Annemans (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ook dit jaar weer slurpt de onderwijsbegroting het grootste gedeelte van de totale begroting van de Vlaamse Gemeenschap op, namelijk 44,4 procent. Dit percentage lijkt hoog, al is het natuurlijk maar een fractie van de middelen, de energie en de mogelijkheden die Vlaanderen jaarlijks voortbrengt en waarvan het grootste gedeelte nog altijd op Belgisch vlak wordt beheerd, bestuurd en verkwanseld. Hoeveel procent zou een onderwijsbegroting slechts bedragen indien Vlaanderen over al zijn middelen zou beschikken ? Dat is een vraag die we steeds voor ogen moeten houden. Het Vlaams Blok wil uitdrukkelijk naar voren brengen dat de onderwijsbegroting wellicht minder desastreus teruggeschoefd zou moeten worden indien Vlaanderen daadwerkelijk de mogelijkheid zou heb-

ben om al zijn eigen middelen te spreiden in plaats van in de eerste plaats solidair te moeten zijn met een volk dat heel andere prioriteiten legt en heel andere inzichten heeft over het besteden van overheidsgelden. Vlaanderen zou een heel ander onderwijsbeleid kunnen voeren indien het over al zijn mogelijkheden zou kunnen beschikken. Maar de meerderheid van het politieke bestel blijft kiezen voor het Belgische kader en dus voor het afromen van het eigen volk. België is het eerste en het laatste denkkader van de hele politiek klasse, inclusief diegenen die de kleine fragmentjes van Vlaamse autonomie beheren. De minister van Onderwijs citeert graag Vergilius. Ik zal het hier dan ook maar doen : "dabit deus his quoque finem" (God zal ook hieraan wel een einde maken).

Het probleem van de onderwijsbegroting heeft natuurlijk alles te maken met de structuren waarin het onderwijs door allerlei opeenvolgende hervormingen is terechtgekomen. Wij blijven verwijzen naar de onoordeelkundige hervormingen waarvan de minister nu overigens erkent dat met name de herhaalde ingrepen in het secundair onderwijs niet zonder gevaar zijn. Het Vlaams Blok heeft niet om al die ingrepen gevraagd, wij hebben niet om al die hervormingen gevraagd die door de minister nu als gevaarlijk worden bestempeld. We nemen er als Vlaams Blok eveneens met enig cynisme kennis van dat de minister vandaag ook erkent dat het invoeren van de eenheidsstructuur in het voorlaatste jaar van het secundair onderwijs een veel groter negatief effect heeft op de tewerkstelling in het onderwijs dan bijvoorbeeld het verlagen van de aanwendingspercentages. Het zou niet slecht zijn als de leraren en de mensen uit het onderwijs dit duidelijk zouden vernemen. Het is in wezen godgeklagd dat er nu wordt gezegd – en ik verwijs hiervoor naar de besprekingen in de commissie – dat een meer rationele organisatie van het secundair onderwijs gebaseerd moet zijn op

een vermindering van het aantal studierichtingen. Het in de begrotingscontext zuinige en dus niet toevallig op deze basisprincipes gestoelde traditionele onderwijs heeft men geneukt en vervangen door het eenheidstype met zijn supermarkt van studierichtingen in de tweede en de derde graad.

Minister L. Van den Bossche : Op dit punt wil ik toch even een historische rechtzetting geven. Het verhaal van het secundair onderwijs begon geen 24 maanden geleden. Dit verhaal begint al in de jaren zeventig. De eenheidsstructuur heeft een einde gemaakt aan de stellingenoorlog op het terrein tussen de twee types. Wij hebben het veld ook meegeëerd wat de effecten van het invoeren van de eenheidsstructuur is, wat het gevolg is van de reductie van een aantal minimumpakketten en wat het gevolg is van de 0,8 procent. Dat is allemaal duidelijk meegedeeld aan de directies. Er kon dus geen verwarring bestaan over de oorzaken en hun betekenis. Verder biedt de eenheidsstructuur al veel minder richtingen aan dan het VSO.

De heer G. Annemans : Maar toch meer richtingen dan het traditioneel onderwijs.

Minister L. Van den Bossche : Inderdaad meer dan het traditioneel onderwijs. Het is duidelijk dat er niet alleen financiële vragen bestaan over het feit of de grootte van het huidige aanbod wel zin heeft.

De heer G. Annemans : Mijnheer de minister, ik ben het volledig met u eens. Ik heb met genoegen genoteerd dat u het aantal studierichtingen wil beperken en dat u dit aan de begrotingscontext koppelt. Toch meen ik dat het daarvoor niet nodig was om het traditioneel onderwijs af te schaffen. Dit type heeft qua aantal studierichtingen steeds een rationale, zuinige en efficiënte norm aangehouden. Deze norm beveelt u nu aan voor het hele onderwijs dat ondertussen wegens de compensatie van het VSO ondergeschikt is gemaakt

Annemans

aan een eenheidstype dat in wezen duurder is dan het traditioneel onderwijs van voor de hervorming.

Minister L. Van den Bossche : Zo eenvoudig is het niet.

De heer G. Annemans : Ik stel dit in elk geval vast. Ik pleit toch niet tegen het dossier als ik u zeg dat ik met aangename verwondering heb vastgesteld dat u nu het eenheidstype kwalificeert als een type dat teveel studierichtingen heeft. U zegt dat het aantal studierichtingen moet verminderen om tot een rationeler onderwijs te komen,

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer Annemans, ik heb nooit iets anders gezegd. In 1972 heb ik al gezegd dat het VS0 onbetaalbaar zou zijn.

De heer G. Annemans : Dat zal ik toch even controleren., Ik neem er ieder geval akte van. Ik heb ook nooit gepleit voor het VS0, ik pleit hier voor het traditioneel onderwijs, het onderwijs dat nog rationeler is dan het eenheidstype dat men omwille van het VS0 als tussenvorm heeft moeten invoeren. Met het behouden van het traditioneel onderwijs en eventueel het invoeren van een eenheidstype rond het traditioneel onderwijs had men veel zuiniger en efficiënter kunnen werken.

Mevrouw A. Leysen : Mijnheer Annemans, als u zegt dat het aantal studierichtingen beperkt zou kunnen worden, dan denk ik dat het gaat om het aantal malen dat die studierichting wordt aangeboden. Ik geloof dat het niet zinvol is om alle studierichtingen in alle instellingen van diverse inrichtende machten aan te bieden. Ik denk dat we die discussie moeten durven aangaan. Dit betekent niet dat de totale waaier moet verkleinen, het aantal malen dat een bepaalde richting wordt aangeboden, moet verminderen.

De heer G. Annemans : Dat is toch niet onverenigbaar met mijn plei-

dooi voor het traditioneel onderwijs zoals het bestond voor de afschaffing van het type 2.

Wie schetst onze verbazing als het beleid nu komt zeggen dat het aantal studierichtingen moet worden beperkt omwille van de zuinigheid waarmee het onderwijs moet worden ingericht. Het is nu immers te laat is **en** het traditioneel onderwijs behoort nu definitief tot het verleden. Uitgerekend nu komt het beleid de principes van het traditioneel onderwijs aanprijzen als de principes van het onderwijs in de toekomst.

Minister L. Van den Bossche : Het ligt aan mij. U kent zeker het gezegde dat er in de hemel meer vreugde is om één bekeerling.

De heer G. Annemans : Ik wil dit gebouw niet vergelijken met de hemel maar het verheugt mij dat u zich tot het traditioneel onderwijs hebt bekeerd.

Als het niet om de toekomstkansen van onze kinderen ging, dan zou ik zeggen dat het wel plezierig is om gelijk te krijgen. Het Vlaams Blok heeft altijd gewaarschuwd voor de gevolgen van het invoeren van het eenheidstype, niet alleen op pedagogisch maar ook op budgettair vlak. We krijgen alweer gelijk. En dan maar krijsen dat de overwinningen van het Vlaams Blok aan racisme en fascisme te wijten zouden zijn. Laat mij niet lachen, de overwinning bij de verkiezingen is te wijten aan de manier waarop het Vlaams Blok in al zijn basisprincipes verzet heeft gepleegd, ook inzake het basisprincipe van een Vlaams kwaliteitsonderwijs. Om het met Ovidius te zeggen : Principiis obsta (verzet u van in het begin). Dat is precies wat wij hebben gedaan bij het afschaffen van dit zo zuinig, rationeel en efficiënt traditioneel onderwijs. Het is nochtans dit onderwijstype dat de minister in staat heeft gesteld om Vergilius en Horatius te citeren, wat hij in interviews zo graag doet.

Het onderwijs wordt verpletterd door de gepolitiseerde manier waar-

op het wordt bestuurd en door de greep die de politiek heeft menen te moeten leggen op de structuur en de werking van het onderwijs.

Kwaliteitsonderwijs vereist dat het onderwijs aangepast is aan het niveau van de leerling en dat het steeds stuw naar meer. Onder de verpletterende invloed van de gelijkheidswaan wordt in onze gauchistische samenleving geen onderscheid gemaakt tussen gelijkheid en gelijkwaardigheid en is men gaan nivelleren. Dat iemand op een bepaald terrein beter is dan iemand anders mag niet meer gezegd worden. Iedereen is zozegd gelijk, maar dat is niet juist. Iedereen is gelijkwaardig, maar niet gelijk. Vandaar dat men niet iedereen eindeloze jaren moet samenhouden maar dat men een voor iedereen aangepast niveau moet zoeken zonder daarmee te vele jaren te wachten. Vandaar ook dat iedereen moet gestimuleerd worden zichzelf te overtreffen, niet noodzakelijk in een geest van competitie maar wel in een geest van zelfvervolmaking. Men mag niet als leerling, als ouder en zeker niet als onderwijsverantwoordelijke vervallen in een loze tevredenheid met een grijze grootste gemene deler. Iedere leerling moet op zijn niveau en in zijn eigen richting naar zijn eigen maximum streven.

– **De heer H. Suykerbuyk, voorzitter, neemt het voorzitterschap waar.**

Het VS0 week zeer sterk af van deze principes en hetzelfde geldt nog steeds in hoge mate voor het eenheidstype.

Er moet in het onderwijs vanzelfsprekend aandacht zijn voor kennisoverdracht en overdracht van waarden, maar men mag daarbij niet vervallen in de luchtledige dogmatiek van tegenwoordig. Veel belangrijker dan wat de media of de reclame bij onze jeugd trachten in te pompen, is het bijbrengen van kritische zin. Geldwolven en politici hebben rond onze jeugd een net van schijnwaar-

Annemans

den gewezen. Het zou een taak van het onderwijs kunnen zijn om leerlingen te leren deze machten van zelfvervreemding kritisch te wegen en niet noodzakelijk achterna te lopen.

Men zou integendeel leerlingen een gevoeligheid moeten bijbrengen voor de waarden en de geschiedenis die onze beschaving schragen eerder dan ze zichzelf te laten onderdompelen in het relativisme en het cynisme die zo kenmerkend zijn voor onze tijd.

In onze visie moet het onderwijs dus niet het slachtoffer worden van de zogeheten pluralistische, en dus per definitie vervlakkende en gestroomlijnde eenheidsworst.

Mijnheer de voorzitter, naast deze algemene, eerder structurele bedenkingen in verband met kwaliteit, wil ik nu even de rol van de leraars belichten. De leraar is een belangrijke component van kwaliteit in het onderwijs. Het is onze overtuiging dat onderwijs niet in dienst moet staan van de tewerkstelling. Er zijn ter zake natuurlijk grote problemen veroorzaakt door de ruime en luxueuze omkaderingsnormen die destijds door het zuivere VS0 in het leven werden geroepen. De situatie was en is maatschappelijk onhoudbaar geworden, zoals destijds door ons voorspeld. Ondertussen zit Vlaanderen wel door heel wat benoemingen van destijds en door de valse verwachtingen die het VS0 heeft gecreëerd, met de gebakken peren.

De experimenteringsdrang van de jaren zeventig en tachtig is nu als het ware als een boemerang op het leerkrachtenstatuut en op de onderwijsbegroting terechtgekomen. Het leraarsberoep en het leraarschap is nauwelijks leerbaar. Het is tot op zekere hoogte aangeboren, alle goed bedoelde opleidingsinitiatieven ten spijt.

Er is verder het veeleer maatschappelijk probleem van de angst voor

tuchtproblemen bij heel wat leerkrachten. Dit verschijnsel veroorzaakt heel wat uitgeblustheid in het onderwijs. Het gezin moet hier meer bijspringen om jongeren waarden als orde en gezag mee te geven.

Het lerarenambt moet in een nieuw perspectief worden gezien, zo verneemen we naar aanleiding van deze begrotingsdiscussie, . . . maar zulks pas nadat alle betrokkenen hun visie hebben meegedeeld. De klassieke vraag is natuurlijk wie al deze betrokkenen zullen zijn. Wellicht weer de republiek van de kameraden, de gesyndiceerden en diegenen die via de politieke partijen en de verzuilde structuren hun mening kunnen en vooral ook mogen te kennen geven. Alle anderen, de leraars, die geen deel uitmaken van de verzuilde structuren. . .

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer Annemans, studeer eerst het dossier vooraleer u dergelijke stompzinnigheden uitkraamt.

Er is een leerkracht gedetacheerd met als enige opdracht naar alle scholen in Vlaanderen te gaan om er alle opmerkingen te noteren en in een verslag per school samen te vatten.

De heer G. Annemans : Ook van de niet gesyndiceerde leraars ?

Minister L. Van de Bossche : Van alle leraren verenigd in een vergadering, mijnheer Annemans.

Tot hiertoe is dat al in een reeks scholen gebeurd.

De heer G. Annemans : Ik neem er akte van. Maar ik heb weinig vertrouwen in een rondtrekkende handelsreiziger, die een aantal opmerkingen in een notaboekje noteert. Ik verwijs ook naar de participatieraden, waarin de inspraak georganiseerd wordt op basis van de verzuilde structuren.

Minister L. Van de Bossche : U stuur ik in geen geval rond, mijnheer Annemans.

De heer G. Annemans : Een belangrijk verschijnsel en fenomeen in onze tijdsgeest komt ook tot uiting in de onderwijsbegroting onder de vorm van geld voor de vreemdelingen.

U kent onze visie. Ik herhaal ze hier voor de goede orde. Het Vlaams Blok verzet zich tegen de immigratiepolitiek van de traditionele partijen. Wij eisen een efficiënte en daadwerkelijke uitzetting van criminele en illegale vreemdelingen, en ook van niet-erkende politieke vluchtelingen. Voor de legale niet-Europese gastarbeiders en hun nakomelingen stellen wij een terugkeerpolitiek voor. Wij menen dat men in de gastarbeidperiode een vergissing heeft begaan door te doen alsof men bananen of computers had geïmporteerd in plaats van mensen met een eigen cultuur, eigen leefgewoonten, eigen tradities en in het geval van de islamieten met een eigen, met onze cultuur onverenigbare godsdienst.

Wij menen dat groepen die groot genoeg zijn om hun eigen cultuur te behouden en te ontwikkelen onintegreerbaar zijn. Vandaar dat al dat integratiegeld weggegooid geld is.

Aan het beleid dus om alle hierna volgende uitgaveposten te verantwoorden.

Ten eerste, de 732 miljoen frank in uw zogeheten migrantenplan. Volgens uw administratieve begroting gaat het om 768,5 miljoen frank, waarvan 527 miljoen frank voor zogeheten onderwijsvoorrang, 60 miljoen frank voor zogeheten onthaal, 121 miljoen frank voor ondersteuning en ontwikkeling van leermiddelen en 24 miljoen frank voor specifieke projecten.

Ten tweede, de indexering van de loonkost in de migrantensector.

Ten derde, de bijzondere inspanning voor le Foyer.

Ten vierde, de 2,5 miljoen frank kosten voor het zogeheten project "Jeugd, democratie en verdraagzaamheid".

Annemans

Ten vijfde, de 110 miljoen frank voor projecten met betrekking tot onderwijsvoorrang in sommige gemeenten.

Een voorlopig totaal van 880 miljoen frank of achthonderd tachtigduizend keer duizend frank of acht miljoen achthonderdduizend keer honderd frank. Dan laat ik allerlei occulte posten buiten beschouwing zoals bijvoorbeeld de 39,4 miljoen frank voor "allerhande projecten van onderwijs". Ik behandel evenmin uw spreidingsplan dat u weigert een spreidingsplan te noemen. Ik behandel dan nog alleen maar de onderwijsbegroting.

Minister L. Van den Bossche : Die 39,4 miljoen frank hebben daarmee niets te maken.

De heer G. Annemans : Ik neem er akte van. Ik kan dat niet terugvinden in de begroting.

Minister L. Van den Bossche : Ik wil u alleen iets bijleren.

De heer G. Annemans : Worden die ook niet aangewend voor opvoeding tot verdraagzaamheid en democratie of een of ander anti-Vlaams-Blok-project ?

Minister L. Van den Bossche : Tot uw droefheid moet ik dat ontkennen.

De heer G. Annemans : Ik neem daarvan akte. Ik zal dat laten onderzoeken.

Minister L. Van den Bossche : Goed dat u iets bijleert.. .

De heer G. Annemans : Mijnheer de minister, aan u, ik herhaal het nogmaals, om dat alles te gaan verantwoorden bij uw kiezers.

Ik maak buiten dat alles een sterk voorbehoud voor uw exclusieve vermelding van samenwerkingsakkoorden op onderwijsvlak met het Roemenië van Iliescu en het China van Tienanmen. Het Vlaams Blok blijft tegen linkse ministers zeggen wat het

steeds heeft gezegd : geen zaken met communisten, geen zaken met dictators. Punt uit.

Mijnheer de minister, slechts één pluimpje kan ik u geven, namelijk voor de sobere begroting van uw kabinet. Dat steekt schril af tegen de kabinetten Detiège en De Batselier die geïnstalleerd zijn als zonnekoningen, als de cijfers ten minste juist zijn.

Inzake wetenschapsbeleid zal ik mij vandaag beperken tot het uitdrukken van mijn verwondering.

De verhoging van het vastleggingskrediet inzake voorbereiding en uitvoering van nieuwe acties wetenschapsbeleid wordt verantwoord door een onderzoeksactie naar de automatische vertaling van en naar het Nederlands. Het Nederlands, – zo verklaart de minister – wordt verdrukt in de onderzoeksprogramma's van de Europese Commissie, die het accent leggen op de grotere talen Engels, Frans en Duits, terwijl de positie van het Nederlands uitermate zwak is. Misschien moet u maar eens twee Vlamingen onder de arm nemen om die positie te versterken in plaats van bijna 100 miljoen frank te investeren in vertalingen.

Van de heer Delcroix kan u misschien leren hoe u de sprekers van de grote talen moet aanspreken. Maar ook met de heer Karel Van Miert moet u eens een hartig woordje spreken. Hij vertegenwoordigt België in de Europese Commissie, waar, naar verluidt, het Nederlands wordt verdrukt, en spreekt er, voor zo ver mijn informatie uit het Europese Parlement reikt, uitsluitend en alleen Frans.

De voorzitter : De heer Swinnen heeft het woord.

De heer R. Swinnen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de onderwijsbegroting 1994 blinkt uit noch in een spectaculaire toename van de uitgaven, noch in drastische besparingen. Deze begroting is dus net als de onderwijsbe-

groting 1993 een eerder onopvallende begroting. Voor een onderwijsbegroting is alleen al dit feit opmerkelijk. Aangezien de onderwijsbegroting ook door haar omvang in het geheel van de Vlaamse begroting erg opvalt, is het erg verleidelijk om in dit budget te snoeien. Besparen op onderwijs betekent echter besparen op personeel, wat dan vaak neerkomt op besparen op kwaliteit. Sinds Vlaanderen de onderwijsbevoegdheid in handen heeft, hebben de ministers van Onderwijs zich dan ook toegelegd op de moeilijke taak om een evenwicht te vinden tussen het bieden van kwaliteit en het beheersen van de uitgaven. Dat de minister hierin geslaagd is, blijkt eens te meer uit de onderwijsbegroting 1994.

De grote blikvanger van deze begroting is ongetwijfeld de tweede Vlaamse onderwijs-CAO. De uitvoering van deze CAO mag dan in de huidige periode van zware economische crisis een luxe lijken, het is een noodzakelijk ke voorwaarde voor de herwaardering van de leerkrachten en bijgevolg een belangrijk element om de kwaliteit van het onderwijs te garanderen. Zeker in deze tijden van economische achteruitgang en verzwakking van onze concurrentiepositie tegenover het buitenland, moeten wij onze troeven uitspelen. Een van onze belangrijkste troeven is beslist de kwaliteit van ons onderwijs. Wij moeten die kwaliteit behouden en zoveel mogelijk versterken.

De Vlaamse onderwijs-CAO 1993-1994 vormt ons inziens een goede basis om het klimaat in en de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Deze CAO is niet alleen belangrijk omwille van de nodige rust die hiermee gegarandeerd wordt, maar ook omwille van de duidelijke beleidsopties die erin vervat zijn. Zo realiseert de CAO 1993-1994 verschillende doelstellingen tegelijkertijd waaronder de algemene doelstellingen van de Vlaamse regering om vooral aandacht te besteden aan de zwakkere

Swinnen

categorieën en aan de tewerkstellingsproblematiek.

Naast de algemene loonsverhoging – waarvan een gedeelte reeds werd toegezegd in de eerste onderwijs-CAO – worden er immers ook gerichte inspanningen geleverd voor het behoud en de bevordering van de tewerkstelling in het onderwijs. De aandacht gaat daarbij vooral naar de zwakkeren in het onderwijs, zoals de kleuters en leerlingen van het eerste jaar basisonderwijs, de leerlingen van het buitengewoon onderwijs en de volwassenen in de basiseducatie.

De CAO bevat ook een maatregel die tegelijk de arbeidsherverdeling bevordert en het burn-outprobleem bij oudere leerkrachten aanpakt. Het aantrekkelijk systeem van deeltijdse arbeid aan het einde van de loopbaan vormt bovendien een waardig alternatief voor wie misschien anders in het opnemen van zijn ziekteperioden vlucht. Het probleem van de pre-pensioenatie zal trouwens ingeperkt worden door het nieuwe systeem van privé-controle van de afwezigheden wegens ziekte. Ook al is het moeilijk in te schatten welk effect dit nieuwe controlesysteem zal hebben op de onderwijsbegroting en op de kwaliteit van het onderwijs, het loont de moeite om te proberen op deze wijze misbruiken te vermijden. Misbruiken moeten immers aangepakt worden, omdat ze oneerlijk zijn zowel tegenover de belastingbetaler als tegenover de leerkrachten die deze problemen op school moeten opvangen. Het lijkt ons echter wel zinvol om het nieuwe systeem na een jaar te evalueren.

Om de hervorming van het hoger onderwijs buiten de universiteit – een andere belangrijke maatregel om bevordering van kwaliteit te koppelen aan beheersing van de uitgaven – soepel te laten verlopen, werd in de CAO een belangrijke financiële injectie in het vooruitzicht gesteld. Het zou dan ook bijzonder

jammer zijn mocht deze noodzakelijke herstructurering niet kunnen doorgaan. Niet alleen omwille van de extra financiële enveloppe die hiervoor werd uitgetrokken, maar ook en vooral omdat bij wijze van spreken de geesten rijp waren voor deze hervorming. Na twee jaar zoeken, discussiëren en onderhandelen met alle betrokkenen was er immers een ontwerp van decreet uitgewerkt dat kans van slagen had. Natuurlijk kon iedereen er nog wel punten in vinden die hem of haar niet helemaal aanstonden, maar globaal genomen was dit project aanvaardbaar.

We hopen dan ook dat de VLD na het bijkomend advies van de Raad van Staat waarin duidelijk de ongrondwettelijkheid van de VLD-eis om netoverschrijdende fusies op te leggen, aangetoond wordt, het decreet niet langer meer tegenhoudt. Het HOBU zou daarmee belangrijke kansen en nieuwe perspectieven moeten missen. Hoezeer we dit ook zouden betreuren, het mag ons niet ontmoedigen. De dynamiek die het onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap gekend heeft sinds de communautarisering, mag immers niet tot stilstand komen. Er dienen nog te belangrijke uitdagingen aangepakt te worden. Niet alleen het HOBU heeft nood aan nieuwe mogelijkheden om de kwaliteit van zijn onderwijs te behouden en te verbeteren. Dit geldt evenzeer en zelfs nog meer voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs die tenslotte de basis voor het verdere leren vormen, ofwel in het hoger onderwijs, ofwel in de bedrijven, ofwel eventueel later in het volwassenenonderwijs.

De kracht van ons onderwijs is dat het zoveel mogelijk leerlingen onderwijs van kwalitatief hoogstaand niveau wil bieden. Om dit nog meer te kunnen garanderen, zullen wij hier in de Vlaamse Raad binnenkort als laatsten – maar niet als minsten – in de rij het voorstel van de eindtermen bespreken. Onze discussie hierover zal resulteren in een decreet dat dan voor iedereen duidelijk vastlegt wat minimaal van de school-

teams verwacht wordt. Ondanks het feit dat de economische belangen van onze samenleving nu weer op de voorgrond komen te staan, willen wij nu alvast zeggen dat volgens ons andere maatschappelijke waarden in deze eindtermen niet mogen ontbreken. Zo vinden wij het onder andere essentieel dat het intercultureel aspect van het onderwijs in de eindtermen opgenomen wordt. Op die manier wordt gegarandeerd dat alle scholen, ook deze in gemeenten waar er weinig of geen kinderen van migranten zijn, zich inspannen om onze kinderen voor te bereiden op hun rol als waardig lid van een multiculturele maatschappij.

We zijn overigens ook zeer verheugd over het engagement van de overheid en de onderwijsnetten om een nondiscriminatiebeleid te voeren. Het is zowel voor het onderwijs als voor de hele maatschappij van groot belang dat dit non-discriminatiebeleid alle kansen op slagen krijgt en dat het lokaal overleg in alle sereniteit kan gebeuren. Als dit non-discriminatiebeleid in het onderwijs, dat gestoeld is op overleg en samenwerking, een succes wordt, kan het misschien ook als voorbeeld dienen voor andere maatschappelijke sectoren.

Een andere belangrijke opdracht die ons nog wacht is het uittekenen van een nieuwe leerkrachtenopleiding. Net zoals bij de overige grote onderwijsvernieuwingen, is het ook hier van groot belang dat er vooraf grondig overleg over plaatsvindt. De manier van werken die de minister volgt en waarbij hij eerst een discussienota aan het veld voorlegt en pas later een beleidsnota opstelt, draagt dan ook onze goedkeuring weg.

Wat de uitdagingen op onderwijsvlak betreft, hopen wij tenslotte dat er ook een passende oplossing wordt gevonden voor het steeds weerkerende probleem van het leerlingenvervoer. Wij zijn alleszins verheugd over het initiatief van de Vlaamse regering om een diepgaande analyse te laten uitvoeren die kan leiden tot

Swinnen

een structureel ingrijpende wijziging van het systeem. Toch willen wij nog eens benadrukken dat een herziening van het systeem van het leerlingenvervoer de vrije schoolkeuze niet in het gedrang mag brengen.

Naast het onderwijs, hebben we echter nog andere troeven om onze economische positie en de werkgelegenheid te versterken en de kwaliteit van onze samenleving in het algemeen te verbeteren.

Terwijl het onderwijs zich vooral toelegt op de algemene sleutelkwalificaties, is er ook nood aan directe arbeidsmarktgerichte of jobspecifieke beroepsopleiding. Deze opleidingen behoren tot de opdracht van de VDAB en het VIZO. De snel wijzigende omstandigheden op de werkvloer, vooral ingegeven door de technologische evoluties, maken het trouwens voor het onderwijs onmogelijk om adequaat in te spelen op de opleidingsvereisten. De VDAB kan hier echter wel een alert opleidingsbeleid voeren en zijn aanbod afstemmen op de specifieke noden van de verschillende regio's en zelfs subregio's. Belangrijk is ook dat de beroepsopleidingen zich voor een groot deel naar de risicogroepen op de arbeidsmarkt richten. Uit de cijfers die de minister van Tewerkstelling ons heeft voorgelegd, blijkt dat de VDAB een efficiënte werking heeft en positieve resultaten kan voorleggen.

De slagkracht van alle opleidings-, onderwijs- en vormingsinspanningen van de overheid zou echter nog vergroot kunnen worden, indien de integratie en samenhang van de publieke voorzieningen verbeterd wordt. Wij dringen er dan ook op aan dat de gesprekken over de coördinatie van het publieke onderwijs-, opleidings- en vormingsaanbod voor volwassen verder wordt gezet.

Tenslotte moeten wij ook het wetenschappelijk onderzoek herwaarderen als strategische factor voor een gemeenschap die haar sterkte onder

andere haalt uit haar kennis. De Vlaamse regering heeft reeds een belangrijke toename van de middelen voor onderzoek en ontwikkeling voorzien. De middelen voor wetenschapsbeleid zijn echter nog steeds te veel versnipperd, hoewel er reeds vooruitgang is geboekt.

De opbouw van een kennispotentieel mag niet alleen in functie staan van onze economie maar moet ook andere maatschappelijke domeinen ondersteunen. Het Globaal Plan van de federale regering lijkt ons bijvoorbeeld een goede aanleiding om te investeren in wetenschappelijk onderzoek naar duurzame ontwikkeling en tewerkstelling.

De SP zal het voorliggende ontwerp van begroting dan ook goedkeuren. **(Applaus bij de meerderheid)**

De voorzitter : De heer Tavernier heeft het woord.

De heer J. Tavemier (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, heren ministers, geachte collega's, het is blijkbaar onvermijdelijk dat de tussenkomsten eerder over de budgettaire benadering gaan. Agalev wil het budgettaire debat op zich niet uit de weg gaan, en heeft dan ook ingestemd met de oprichting van een subcommissie in verband met de onderwijsfinanciën.

Het is immers belangrijk zicht te krijgen op de toekomstige evolutie van de onderwijsuitgaven. Wij zijn bekommerd om een efficiëntere aanwending van de middelen, maar wij vertrekken daarbij in de eerste plaats vanuit de behoeften naar onderwijs. De gemeenschap moet in verband met onderwijs zijn financiële verantwoordelijkheid blijven opnemen. Wij kunnen dan ook helemaal niet akkoord gaan met maatregelen zoals die vorig jaar werden genomen in verband met een verhoogd inschrijvingsgeld in het deeltijds kunstonderwijs voor leerlingen tussen 18 en 25 jaar.

Bovendien huiveren wij ook voor een aantal simplistische voorstellen,

waarbij zomaar 100 miljard frank op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap zou worden bezuinigd, en onvermijdelijk ook enkele tientallen miljarden frank op de onderwijsbegroting. Als daarenboven wordt verklaard dat een en ander zou worden bereikt via het invoeren van een onderwijscheque, lijkt mij dat demagogisch, naïef en onbegrijpelijk voor mensen die willen doorgaan als verantwoordelijke real-politici. Naast deze budgettaire beschouwingen moeten wij het op het vlak van onderwijs voornamelijk hebben over de inhoud, eerder dan over geld en structuren, hoewel ook dat belangrijk is.

We zijn dan ook gelukkig met de aanzet van een aantal discussies zoals die over de eindtermen in het onderwijs, of de discussie over de lerarenopleiding. Ik hoop dat het debat hierover ten gronde zal worden gevoerd en niet in de demagogische termen zoals de spreker van het Vlaams Blok de eenheidsstructuur en het VS0 benaderde. Dit was mijns inziens een vrij eenzijdige benadering die niet getuigde van al te veel kennis van het terrein en het werkelijke schoolgebeuren.

Ik heb natuurlijk gemakkelijk praten, maar wat het Vlaams Blok op de tribune stelt, is nog veel gemakkelijker. Bovendien horen wij het Vlaams Blok niet in de debatten over het onderwijs, maar zij komen hier alleen maar een paar slogans lanceren. In de bespreking en het verslag van de commissie mis ik de meningen van het Vlaams Blok, dat het o zo goed meent met het Vlaamse volk, maar zich niet verwaardigt ten gronde over onderwijs te spreken en alleen maar tussenkomt als het over migranten gaat. Fundamenteel vergeten ze echter dat onderwijs vooral zou moeten gericht zijn naar het optillen van de zwaksten in de samenleving, onafhankelijk van hun origine.

Ten tweede, wil ik het hebben over de lijdensweg van de HOBU-onderwijsdecreten. Ik voel me vrij gemak-

Tavernier

kelijk in deze discussie, omdat Agalev van in het begin altijd dezelfde stelling heeft aangenomen, de zaak kritisch heeft bekeken, voor een deel akkoord is gegaan met een aantal uitgangspunten, maar ten gronde eigenlijk heeft gezegd dat we met het concept – het streven naar multipolaire hogescholen van 4.000 tot 6.000 studenten – niet akkoord gaan. Wij hebben die stelling in het begin aangenomen, en sindsdien is ze onveranderd gebleven.

Ik stel wel vast dat anderen die op een bepaald moment pleiten voor nog veel grotere scholen, nu iets blijken te voelen voor de kleinschaligheid die Agalev vooropstelt.

Minister L. Van den Bossche : Die fractie die u bedoelt, verklaart ook dat alle steden hun hoger en secundair onderwijs moeten afstoten. Begrijp wie begrijpen kan ! Het is soms moeilijk om enige logica te vinden in de opeenvolging van de uitlatingen naar gelang van de tribune waarop ze gebeuren.

De heer J. Tavernier : En natuurlijk ook naar gelang van de personen die ze uitspreken.

Minister L. Van den Bossche : Uiteraard. Elke vogel zingt zoals hij is gebekt, maar de ene vogel is al dieper blauw dan de andere.

De heer J. Tavernier : Dat is uiteraard de interne vrijheid, maar voor de duidelijkheid van de standpunten is het niet zo bevorderlijk. Hoe dan ook, ook wij vinden dat er teveel en te kleine scholen zijn die elkaar overlappen, wat budgettair een aantal gevolgen heeft.

Om daaruit te besluiten tot die grote multipolaire scholen over te gaan, is een stapje te ver. In Nederland spreekt men van hogescholen van 15.000 studenten, in Wallonië van 3.000 studenten – vanuit dezelfde bekommernis – , en waarschijnlijk hanteren ze allemaal pedagogisch ondersteunde argumenten.

Volgens ons moet er eerder worden gestreefd naar de optimale schaalgrootte niet per school, maar per studiegebied. Daar moet het debat over worden gevoerd, in functie van de kwaliteit van het hoger onderwijs.

Daarbij onderschrijven we ten volle één van de eerste publiek geuite doelstellingen van de minister, namelijk de netoverschrijdende samenwerking. We stellen evenwel vast dat de minister, door de structuur die hij heeft voorgesteld, die doelstelling misschien niet zal bereiken.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer Tavernier, u moet ook mijn woorden uit het verleden indachtig zijn. Ik heb meer dan een jaar geleden op een interpellatie geantwoord dat, indien uit de gesprekken op het veld zou blijken dat sommigen een dergelijk samenwerkingsverband wilden realiseren, ik mij ervoor zou engageren dat decretaal alles zou worden geregeld opdat deze samenwerking zou kunnen worden uitgevoerd. Ik heb me tot nog toe verzet tegen de demagogie van bijvoorbeeld de directeurs van het kunstonderwijs in Brabant die al meer dan een jaar palavers houden in de negatieve zin : ze leiden immers tot geen enkel resultaat. Ik nodig die heren uit om hun artistieke neigingen verder uit te bouwen maar vraag hen tegelijk deze gepaard te laten gaan met enige effectiviteit.

De heer J. Tavernier : Mijnheer de minister, misschien was u in uw verwachtingen naïef. De tegenkrachten waren waarschijnlijk machtiger dan uw wensdromen. Ik vind het wel positief dat de minister nog wensdromen heeft en soms zelfs nog van enige naïviteit kan getuigen.

Het is evenwel betreurenswaardig dat de koepels een netoverschrijdende samenwerking altijd hebben tegengewerkt en dat de grootste partij van Vlaanderen de facto de tactiek tegen de netoverschrijdende samenwerking steeds heeft gesteund. Dat is verkeerd : we moeten voor de hogescholen zeker streven naar plura-

listische, netoverschrijdende samenwerkingsverbanden. De CVP laat voortdurend uitschijnen dat men zijn handen van hun katholieke net moet afhouden en de netoverschrijdende samenwerking niet te fel mag stimuleren. (**Onderbreking door de heer C. Moors**)

De CVP maakt zich illusies wanneer ze denkt dat – en ik spreek nu specifiek over het hoger onderwijs – studenten en ouders hun schoolkeuze baseren op het feit of die school officieel dan wel katholiek is. Uit mijn 15 jaar lange ervaring met oudstudenten blijkt dat hun schoolkeuze niet hierop was gebaseerd.

De heer C. Moors : Het is correct dat ouders vele redenen hebben om voor een bepaalde school te kiezen. Het is evenwel belangrijk dat de inrichtende macht nog steeds vrij is om een project aan te bieden waaruit de ouders kunnen kiezen. Dat wilt u doorbreken.

De heer J. Tavernier : Ik stel in ieder geval vast dat de bereidheid tot samenwerking tussen de docenten van verschillende scholen zeer groot is. Hoe hoger men gaat, des te geringer de bereidheid tot samenwerking. Bij de koepels ten slotte is de bereidheid tot samenwerking – en misschien overdrijf ik een beetje – vrij gering zonet nihil.

Wat er ook met dit ontwerpdecreet gebeurt, voor de beheersbaarheid en de efficiëntie van onze onderwijsuitgaven moeten we naar meer samenwerking streven. Ook inzake de programmatie van de richtingen zullen we in ieder geval moeten vermijden dat we op een verkeerd begrepen concurrentie afstemmen tussen scholen en netten.

Mevrouw A. Leysen : Mijnheer Tavernier, u pleit voor een groei van onderuit. Wat doet u dan wanneer er op dat niveau niets groeit ? Wat doet u met de hogescholen die alleen staan ? Wie neemt de verantwoordelijkheid om er voor te zorgen dat elke hogeschool een fusiepartner vindt ?

De heer J. Tavemier : De initiatieven moeten inderdaad van onderuit groeien. Ik ken bijvoorbeeld heel wat industriële hogescholen die als het ware afspraken maken – ook netoverschrijdend – over het aanbod van richtingen zodat er geen concurrentie ontstaat. Dergelijke initiatieven moeten in de toekomst worden gestimuleerd. We moeten – en de minister kan dat via zijn begroting – de samenwerkingsverbanden stimuleren. Hiervoor kunnen andere methodes dan de klassieke worden aangewend : ik denk ter zake aan gemeenschappelijke sociale voorzieningen, samenwerking via sportverbonden en gemeenschappelijk leerlingenvervoer.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer Tavernier, u verwacht hier blijkbaar een paar zaken. Enerzijds is er Grondwetsartikel 17 dat handelt over de vrijheid van onderwijs maar anderzijds zijn er para-scalaire elementen zoals sociale sectoren. U mag de twee niet door elkaar halen : het beleid kan bijvoorbeeld bepalen dat het alleen maar sociale voorzieningen betaalt indien er een bepaalde schaalgrootte is, enzovoort. Dit kan tot gevolg hebben dat men indirecte samenwerking oplegt. Men moet dan wel bepalen dat er binnen de definiëring van sommige gevoelige aspecten in de sociale voorzieningen een diversiteit is of eventueel aanwezig is. In ieder geval mag u de twee elementen niet door elkaar halen.

De heer J. Tavemier : Ik haal de zaken niet door elkaar, maar zeg alleen dat bepaalde mogelijkheden op termijn misschien goede resultaten kunnen opleveren.

Minister L. Van den Bossche : Dat is wat het Vlaamse parlement onlangs nog deed in verband met de schoolsportfederatie in het kader van het basis- en secundair onderwijs. Men kwam daarbij tot een minder opgesplitste vorm.

De heer J. Tavemier : Een laatste punt dat ik ter sprake wil brengen,

is de vermindering van het gemeenschappelijk leerlingenvervoer. Die maatregel lijkt onvermijdelijk, omdat op die begrotingspost al jaren een tekort wordt genoteerd. Het is evenwel onaanvaardbaar dat een dergelijke verandering op 1 januari 1994 ingaat. Deze budgettaire maatregel zal immers voor heel wat problemen zorgen. Een aantal scholen en individuele personen vragen dan ook dringend om overgangsmaatregelen, toch minstens tot het einde van het schooljaar en eventueel zelfs alleen maar tot de paasvakantie. Vanaf dan wordt het immers weer vroeger licht en hoeven leerlingen van het lager onderwijs die drie tot vier kilometer naar school moeten fietsen niet meer in het donker te rijden. Langs onze Vlaamse wegen vinden we veel kapelletjes, maar nog lang niet zoveel fietspaden. Bovendien vrees ik dat het amendement op artikel 9 de onverantwoorde concurrentie tussen de scholen weer zal doen oplaaien. Voor parlementairen kan dit wel een goede zaak zijn, want de kermissen en fancy fairs zullen niet van de lucht zijn. Ongetwijfeld worden zij dan door de inrichtende scholen uitgenodigd. Die proberen elkaar op die manier de loef af te steken en zodoende een beter gefinancierd en verzorgd leerlingenvervoer op touw te zetten. Wij draaien met de afschaffing van het gemeenschappelijk leerlingenvervoer de klok achteruit en gooien olie op het vuur van de concurrentiestrijd binnen het lager en secundair onderwijs. Dat mogen wij niet laten gebeuren.

Minister L. Van den Bossche : U hebt het over de lange afstanden die leerlingen moeten afleggen. Ik wil er u op wijzen dat het leerlingenvervoer in essentie een vrijekeuzevervoer is en dat er wel criteria werden gehanteerd, bijvoorbeeld vier en twaalf kilometer. Waar in Vlaanderen zones werden ingevoerd, biedt het zonaal vervoer voldoende mogelijkheden. Er zijn natuurlijk streken waar dit niet het geval is. De uitdaging bestaat er dus in het systeem

helemaal te herzien. We kunnen onmogelijk een deel van Vlaanderen zonder zones laten zitten, terwijl die elders wel bestaan. De mensen die nu moord en brand schreeuwen, moeten dat goed voor ogen houden en ook bedenken dat zij in feite niets anders hebben gedaan dan bijvoorbeeld leerlingen in Aalter gaan ronsselen om ze naar Deinze te lokken.

De heer J. Tavemier : Mijnheer de minister, dat klopt allemaal en ik durf zelfs toegeven dat in de bevoorrechte streken dikwijls heel duidelijk de naam van een of andere kabinet-medewerker van de vorige bevoegde minister opdook. Dat is nu eenmaal zo en ik wil zelfs aanvaarden dat er wantoestanden zijn ontstaan, maar het vormt geen oplossing daar nu drastisch in te gaan schrappen. Scholen en mensen komen daardoor voor grote, bijna onoverkomelijke moeilijkheden te staan. Onder meer om die reden zullen wij deze begroting niet goedkeuren.

De voorzitter : De heer Appeltans heeft het woord.

De heer L. Appeltans (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, ministers, collega's, ik wil graag even de volledigheid van het verslag loven, want hoewel ik afwezig was wegens opdracht in het buitenland, kon ik dankzij die notulen het debat volgen. Ook de tabellen en schema's die eraan werden toegevoegd ter verduidelijking, zijn een vermelding waard. Ik hoef dan ook niet op alle details in te gaan, want een groot aantal accenten kunnen niet worden toegelicht in één interpellatie.

De heer Tavernier wil een inhoudelijk debat voeren over problemen als de eindtermen, lerarenopleiding, enzovoort. Een begroting is en blijft in de eerste plaats een kwestie van geld. Zoals hier al meerdere malen werd herhaald, ligt de grote uitdaging van elk begrotingsbeleid in het beheersbaar maken van de uitgaven. Dat geldt des te meer voor een onderwijsbegroting. In 1994 stijgt die

Appeltans

laatste met meer dan 11 miljard frank tot een recordbedrag van 221,4 miljard frank. Globaal gezien belooft ze zelfs 227 miljard frank van de totale 510 miljard frank in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Met dit thema raken wij dan onmiddellijk de achillespees van ons begrotingssysteem. Het onderwijs in Vlaanderen heeft nood aan een sterke rationalisering, die het automatisme van jaarlijkse meeruitgaven in bedwang houdt. Bovendien moet ze ook de levenskracht en de kwaliteit van ons onderwijssysteem handhaven en veilig stellen voor de toekomst. Dat is de echte uitdaging.

In vergelijking met 1993 stijgen de uitgaven met 5,24 percent. Die toename kan in eerste instantie worden verklaard door het effect van de evolutie van de eenheidsloonkost 1993-1994 : plus 4,83 percent. Dit effect geldt voor minimum 85 percent loonmassa. Wanneer wij dan even terugblikken op de begroting van 1990, zien wij daar een bedrag vermeld van 177 miljard frank. Dat betekent tot nu een verhoging van 25 percent of een constante uitgaven-groei van ongeveer 5 percent per jaar.

Deze evolutie is zorgwekkend en kwam tot stand ondanks een groot aantal besparingsmaatregelen. Ook in de begroting voor het jaar 1994 worden een aantal besparingen opgelegd : onder meer de verdere bestrijding van de misbruiken in het langdurig ziekteverlof (600 miljoen frank), een verdere vermindering van het aanwendingspercentage in het secundair onderwijs van 98,8 percent naar 98 percent (444 miljoen frank), de niet indexering van de werkingscomponent van de werkingsmiddelen voor het onderwijs (209 miljoen frank), en de reorganisatie van de sector leerlingenvoer (150 miljoen frank), in het totaal besparingen voor een bedrag van 1,4 miljard frank.

Als stijgers noteren wij naast de reeds genoemde aangroei van de loonmassa – en dit in de eerste plaats in het kunstonderwijs – een spectaculaire stijging in het programma algemeen onderwijs en vorming met 70 percent tengevolge het opnieuw inschrijven van een investeringsdotatie voor ARGO en DIGO ten bedrage van 3 miljard frank. De mogelijkheden tot het leggen van specifieke accenten in het onderwijsbeleid is een moeilijke opdracht geworden. De vastgelegde uitgaven en het niet samenvoegbaar zijn van dit uitgavenpakket, maken grote, nieuwe initiatieven praktisch onmogelijk.

In die zin zijn de bijzondere aandacht voor de kwaliteitsverbetering in het basisonderwijs en tevens het handhaven van de sociale vrede door het vastleggen van een tweede Vlaamse CAO positief en van essentieel belang. Ook het bijkomend krediet van 105 miljoen frank met betrekking tot het wetenschappelijk onderzoek geniet onze steun.

In het kader van het beheersbaar maken van de uitgaven voor onderwijs, is het bereiken van een goed resultaat voor het HOBU-ontwerpdecreet een belangrijke eerste test. Na enkele jaren intense voorbereiding was in de planning voorzien dat de bespreking van de ontwerp teksten in december 1993 zou zijn afgerond. De VLD heeft blijkbaar gekozen voor het harde standpunt, het gebruiken van de macht. Zij weigert een gesprek omdat zij laattijdig, te laattijdig, werd uitgenodigd.

Wij kunnen begrip opbrengen voor dit ongenoegen, maar toch rijst de vraag hoever dit mag gaan. De Volksunie heeft steeds gepleit voor netoverschrijdende samenwerking als logisch gevolg van een pluriforme en pluralistische maatschappij. Zij zal dit blijven doen. De depolitiseringsideeën liggen goed in de markt, maar zijn zeker geen uitvinding van de VLD. Voor het aanduiden van de voorzitters van de raden van bestuur en van de directeurs, gelden in

de eerste plaats normen van kwaliteit en continuïteit. Dit is in belangrijke mate een opdracht voor de hogescholen zelf.

De VLD onderschrijft dat er in het hoger onderwijs een rationalisering nodig is en dat er dringend moet worden voortgewerkt. Zij betitelt het enveloppesysteem als een waardevol instrument om tot uitgavenbeheersing te komen, is gekant tegen het ongenueanceerd toepassen van lineaire maatregelen en is van mening dat er een minimum schaalgrootte nodig is om werkzaam te blijven in een Europese context. Indien de partij van de burger bovendien mag aanduiden welke inhoudelijke discussie er op gang moet worden gebracht om het HOBU-ontwerpdecreet te verfijnen, kan ik mij niet voorstellen dat zij haar verantwoordelijkheid zou ontvluchten. Ik begrijp dan ook niet dat deze dialoog door middel van een officiële briefwisseling op gang moet worden gebracht. Dit is zeker geen voorbeeld van directe communicatie.

VB- Kamerlid Gerolf Annemans kante zich tijdens de bespreking van de onderwijsbegroting tegen de invoering van het eenheidstype in het secundair onderwijs

Appeltans

Op een eerste bijeenkomst tussen de regeringspartijen en de VLD werd vorige maand afgesproken dat het advies van de Raad van State zou worden gevraagd, wat intussen is gebeurd. Hieruit blijkt dat de decreetgever niet kan verplichten tot netoverschrijdende samenwerking in de vorm van fusies van onderwijsinstellingen met een verschillende eigenheid.

Door dergelijke verplichte fusies zou de levensbeschouwelijke en pedagogische eigenheid van de betrokken instellingen immers verwateren of verdwijnen en zou men aldus afbreuk doen aan de vrijheid. Dit sluit echter niet uit dat deze samenwerking wel is toegelaten. De minister heeft zich overigens verbonden om dit te gepasten tijde decretaal mogelijk te maken.

Ook het toekennen van enig voordeel om samenwerking te stimuleren, zou uit den boze zijn. Dit heeft tot gevolg dat de verantwoordelijkheid voor elk initiatief bij de inrichtende machten wordt gelegd. Wij betreuren dan ook dat vooral het katholieke net haar veto stelt bij elk ontluikend initiatief. Het is niet mijn bedoeling de CVP verantwoordelijk te stellen voor alles wat in de top van het katholieke net gebeurt. Wij maken hierbij wel onderscheid tussen het katholieke net als structuur en als overkoepelend orgaan en de individuele katholieke school waar er vaak een grotere openheid is, zoals de heer Tavernier daarstraks heeft aangehaald.

Na dit advies van de Raad van State rijst de vraag wat er nu zal gebeuren in het volwassenonderwijs. Iedereen beaamt dat de huidige toestand niet houdbaar is. In het verslag staat dat overlappingsen moeten worden vermeden, samenwerking moet worden bevorderd en afspraken met betrekking tot het gebruik van infrastructuur moeten worden gestimuleerd. De prioriteiten werden vastgelegd en er is de optie voor een

netoverschrijdende programmatieprocedure die lokaal zal worden georganiseerd. De Volksunie steunt dit standpunt. In hoeverre zijn deze opties echter in overeenstemming met het standpunt van de Raad van State? Zal artikel 17 van de Grondwet opnieuw worden ingeroepen? Graag vernam ik van de minister hoever de besprekingen dienaangaande zijn gevorderd.

Welke resultaten kunnen wij verwachten in het secundair onderwijs wanneer wij moeten vaststellen hoe moeilijk het is de rationalisatie door te voeren in het HOBU en het volwassenonderwijs?

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Collega Appeltans, u gaat ten dele akkoord met de visie van de VLD inzake het HOBU-ontwerpdecreet.

U beseft toch wel dat men deze betrachtingen slechts kan uitvoeren wanneer een aantal aspecten van het bestaande ontwerp van HOBU-decreet herschreven worden.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State, is de VLD van mening dat men misbruik gemaakt heeft van haar goede trouw om het gesprek met de minister niet uit de weg te gaan. De VLD wenst klaarheid van de minister.

Is de minister bereid het HOBU-ontwerpdecreet te herschrijven? Het huidige financieringssysteem dwingt de scholen tot een fusie. De officiële scholen moeten fusioneren tot 4, tot 6.000 leerlingen, vooraleer de optimale financieringsvorm bereikt wordt. Bepaalde scholen zouden deze stap niet zetten indien men een minimumnorm van 600 leerlingen zou hanteren. Ik verwijs naar de verklaring van de bestendig afgevaardigde van het provinciaal onderwijs. Hij zegt geen voorstander van deze keuze te zijn maar financieel gedwongen te worden omdat het provinciaal onderwijs, in de huidige regeling, 36 miljoen frank ont-

vangt en, bij de nieuwe, 72 miljoen frank.

Als men het dwingend karakter van het huidige ontwerp van decreet wil teniet doen, moet het decreet herschreven worden en moet de basis de stimulerend rol vervullen.

Stimulerend werken vanuit de basis betekent dat men niet streeft naar een netoverschrijding als doel op zich maar wanneer de mogelijkheid zich voordoet op het terrein. Het huidige ontwerpdecreet bepaalt dit niet. Het huidige ontwerpdecreet voorziet enkel in een pijler van vrij onderwijs en een pijler van officieel onderwijs.

De VLD vraagt zich af of de minister wel degelijk bereid is om het ontwerp van decreet te herschrijven.

Ik herhaal dat de VLD niet een tweede maal de indruk wil wekken dat al haar eisen voldaan zijn met het advies van de Raad van State in te winnen.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, de heer Denys heeft een uiteenzetting gegeven van 7 minuten en 32 seconden. Ik wens zijn aandacht te vestigen op een aantal feiten.

De voorzitter : Mijnheer de minister, de heer Appeltans heeft het woord. U heeft het recht het woord te vragen.

Ik verzoek de heer Appeltans te antwoorden. Indien hij dat niet doet, kan u het woord nemen.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, het hoeft niet langer. Ik zal mij tot de pers richten!

De voorzitter : De heer Appeltans heeft het woord.

De heer L. Appeltans : Collega Denys, tijdens uw tussenkomst heeft u meer inhoudelijke standpunten vertolkt dan tijdens de twee vergaderingen met de minister.

U moet mij niet in de schoenen

Appeltans

schuiven dat ik het VLD-standpunt verdedig.

De Volksunie heeft haar medewerking verleend om dit HOBU-ontwerpdecreet tot stand te brengen. Mijn partij – ik veronderstel dat zij niet de enige is – heeft een aantal bedenkingen geformuleerd.

Collega Denys, ik begrijp niet waarom de VLD over de inhoud van het ontwerp geen debat wil voeren met de meerderheid om correcties aan te brengen.

Uw partij heeft zich akkoord verklaard dat de minister het advies van de Raad van State zou vragen. Nu de Raad van State haar advies uitgebracht heeft, betwist u uw toezegging en beweert u aan het lijntje gehouden te zijn !

Uw voorstel om volledig van nul te herbeginnen, is hypocriet. U weet dat alle diensten van de administratie daaraan meer dan twee jaar grondig hebben gewerkt. U bent op uw tenen getrapt omdat u niet tijdig werd geconsulteerd. Daarover gaat het bij de VLD. Ik weet echter dat er bij de VLD mensen zijn die daarover wel willen praten.

Indien het blijkbaar zo moeilijk is om tot een overeenstemming en tot een rationalisatie te komen, enerzijds in het HOBU en anderzijds in het volwassenonderwijs, dan moeten wij ons vragen stellen over de mogelijkheden die er in het secundair onderwijs zullen overblijven. Immers, dat is een nog veel moeilijker debat.

Indien men vanuit de politieke fractie de discussie op het vlak van de partijpolitiek blijft voeren en we ons niet gezamenlijk achter een groot onderwijsproject kunnen zetten, dan denk ik dat we er nooit op een behoorlijk ke wijze zullen uitgeraken.

Het is reeds vaak gezegd en geschreven, en trouwens door het OESO-rapport bevestigd, dat het secundair onderwijs in Vlaanderen een groot deel van de middelen en een te groot

deel van de onderwijsbegroting opslorpt. De aanwendingscoëfficiënt wordt tot 98 percent teruggebracht. Dit is een lineaire maatregel die wel gemakkelijk toepasbaar is maar niet altijd als een geluk wordt ervaren.

Wij dringen dan ook aan op rationalisatie door samenwerkingsverbanden die op het onderwijsveld zelf tot stand worden gebracht.

De Volksunie veroordeelt het oordeelkundig organiseren van te veel dezelfde studierichtingen in beperkte kringen, de zogenaamde overlappingsen. De Volksunie ondersteunt samenwerkingsovereenkomsten tussen verschillende netten en inrichtende machten en stelt met tevredenheid vast dat de vertegenwoordigers van bijna alle politieke partijen op dat vlak naar elkaar toegroeien.

De scholen die zelf de programmatie zinvol en rationeel bepalen, leveren een belangrijke bijdrage tot het in stand houden van een gediversifieerd kwalitatief aanbod in de regio.

Het groeien van beneden uit heeft een bijkomend voordeel. Zowel directies als leerkrachten ontsnappen aan het gevoel dat zij er voor spek en bonen bijlopen en dat het allemaal van bovenuit wordt opgelegd. Het creëert een verantwoordelijkheidsgevoel.

Ik wens nog even heel kort bij een paar kleinere onderdelen stil te staan.

Het kleuter- en het basisonderwijs kan blijven rekenen op onze bijzondere aandacht. In de begroting zijn heel wat positieve impulsen ingebouwd. Ik wil ze hier niet opnieuw opsommen. De Volksunie steunt de kleinschaligheid zoals dit tot nu toe het geval is. Wij willen daarbij trouwens een lans breken voor een grote verantwoordelijkheid van de gemeentebesturen. Wij hebben de gemeentebesturen enerzijds als inrichtende machten, maar anderzijds kunnen die gemeentebesturen ook een overkoepelende rol spelen bo-

ven datgene wat het lager en kleuteronderwijs te bieden heeft. Daar ook kunnen, zoals daarnet werd gezegd, in de parasolaire kring een aantal initiatieven worden genomen die netoverschrijdende initiatieven mogelijk maken.

Vandaar ook dat we hier namens de Volksunie-fractie willen pleiten om het leerlingenvoer te laten zoals het nu is en opnieuw over de vernieuwing te denken. Wij pleiten ervoor om die vernieuwing minstens tot de grote vakantie uit te stellen en zodoende een aantal praktische moeilijkheden te vermijden, want er zal veel in het honderd lopen.

De middelen die ter beschikking van het wetenschapsbeleid worden gesteld, vinden wij een positieve zaak. Wij hebben daarover uitgebreid het woord gevoerd toen wij over de Vlaamse Raad voor het Wetenschapsbeleid hebben gedebatteerd. Wij willen waarschuwen voor een te grote versnippering. Andere collega's hebben dat trouwens ook gedaan. Wij hebben toen gevraagd dat de minister zou aandringen bij de federale minister Dehousse om de Nationale Raad voor het Wetenschapsbeleid eindelijk om te vormen tot een federale raad waar de gemeenschappen en gewesten hun bevoegdheden hebben.

Minister Dehousse twijfelt eraan of ik weet dat hij een federalist is. Uiteindelijk antwoordde hij niet op mijn vraag om zo spoedig mogelijk over te gaan tot de oprichting van de federale raad.

Ter attentie van de minister-president zeggen wij dat het van wezenlijk belang is verder te blijven aansturen op de uitbouw van het wetenschapsbeleid en de federalisering van dit beleid te ondersteunen.

Op 8 december laatstleden verscheen in De Standaard een bijdrage over het medezeggenschap in de scholen. Volgens dit artikel – en ook volgens ons – staat dit medezeggenschap nog in kinderschoenen. Het artikel handelt onder meer over

Appeltans

de participatieraden en participatiecolleges.

Mijnheer de minister, u weet dat wij onze bedenkingen hebben over de democratische vertegenwoordiging van ouders en leerkrachten. Inder tijd heeft u ter zake een evaluatie beloofd. Hoeveer staat het nu met deze evaluatie, zowel in het officieel als in het vrij onderwijs. Welke mogelijkheid bestaat er om na evaluatie deze democratische vertegenwoordiging afdwingbaar te maken ?

Mijnheer de voorzitter, tot slot wens ik te zeggen dat deze begroting een cijferdans is waarbij evenwichten moeten worden nagestreefd tussen de verschillende samenstellende componenten en onderdelen. In de onderwijsbegroting spitst zich dit allereerst toe op de verschillende niveaus van onderwijs.

Uit het OESO-rapport leren wij dat Vlaanderen veel geld aan onderwijs besteed. Ik meen dat u zelf daartegen niet bent gekant. Wij vinden het in ieder geval niet té veel. Onderwijs is zo belangrijk dat het verantwoord is hieraan veel geld te besteden. Jammer genoeg was jarenlang deze centenkwestie in de meeste onderwijsdebatten overheersend.

Onderwijs is een gezamenlijke verantwoordelijkheid die uiteindelijk via decreten moet worden vastgelegd. Het onderwijs als instrument om kennis aan te reiken, als instrument om waarden te verwerven, als stimulans tot creativiteit en tot kritische zin, zijn inhoudelijk belangrijker. Ik hoop dat in de toekomst meer tijd kan worden vrijgemaakt voor hetgeen op inhoudelijk vlak uit het onderwijsveld aan de Vlaamse Raad wordt aangereikt.

Mijnheer de voorzitter, de Volksunie zal de begroting Onderwijs goedkeuren. Zelfs een Limburger kan oog hebben voor het inhoudelijke werk van de minister van Onderwijs. Een Limburger kan daarvoor zelfs zijn waardering uitspreken.

Mijnheer de minister, in het kader van het volwassenenonderwijs heeft u in een nota geschreven dat de prioriteiten van het pedagogisch aanbod moeten liggen bij de uitbouw van het tweedekansonderwijs.

Als Limburger wil ik u nog een tweede kans geven. Misschien zou u de cursus Hoffelijke Omgangsvormen in het volwassenenonderwijs kunnen introduceren !

De voorzitter : De heer Dierickx heeft het woord.

De heer L. Dierickx (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de minister, collega's, ik wil graag aansluiten bij wat de heer Appeltans op het einde van zijn uiteenzetting heeft gezegd over de ontwikkeling van de kritische zin in het onderwijs.

Wanneer wij over onderwijs spreken, moeten wij ook spreken over wat wordt onderwezen, en niet alleen hoe wordt onderwezen of hoeveel mensen erbij zijn betrokken. De vraag moet inderdaad worden gesteld wat inhoudelijk op het einde van deze eeuw wordt onderwezen.

Mijnheer de minister, ik heb over dit onderwerp met u reeds een gesprek kunnen voeren naar aanleiding van beslissingen genomen door de Universiteit van Gent, en die erin bestonden de filosofische en de rechtskritische vakken terug te dringen. Ik wil dan ook vragen of dit gesprek, in het kader van een vraag om uitleg, waarin wij tot een grote eensgezindheid kwamen, enig nut heeft gehad ?

Minister L. Van den Bossche : Er bestaat een nieuw curriculum waarin aandacht wordt besteed aan onze zorgen ter zake. Het gaat concreet om de faculteit Rechten aan de Gentse Universiteit.

De heer L. Dierickx : Ik zal dan de vraag wat algemener stellen : vindt u dat in het Vlaams landsdeel, zowel in het secundair als in het hoger onderwijs voldoende aandacht wordt besteed aan filosofische en de

kritische zin bevorderende vakken ? Maakte u in dat verband ooit een vergelijkende studie met toestanden in naburige landen ? Soms heb ik de indruk – al heeft dit uiteraard geen wetenschappelijke waarde – dat het intellectuele leven in naburige landen als het ware een dimensie meer heeft dan in Vlaanderen en trouwens in heel het land. Is dat omdat er meer aandacht wordt besteed aan filosofische vakken ?

Minister L. Van den Bossche : Het is onbetwistbaar zo dat sommige van onze buurlanden bij de opbouw van hun onderwijspatroon minder expliciet de nadruk leggen op kennis, maar eerder op andere elementen. Bij ons worden de elementen opvoeding, kritische geest, uitdrukking en dergelijke gedeeltelijk teruggedrongen ten voordele van de maximalisatie van cognitieve gehelen. Dat is het verschil tussen ons en andere landen.

Uw opmerking ter zake is pertinent en volgens mij is de discussie aangaande de eindtermen hoe dan ook het meest geschikte ogenblik om dit thema te behandelen.

De heer L. Dierickx : Mijnheer de minister uw standpunt ter zake verheugt mij.

Naar verluidt zou er in België geen debatcultuur bestaan. Welnu, volgens mij worden onze studenten in principe wel aangezet tot zelfstandig en autonoom denken, maar in feite wordt volgzzaamheid nog meer op prijs gesteld. Ik zal niet zo ver gaan de term la jouissance de la soumission te gebruiken, maar toch ben ik van oordeel dat op dat vlak iets moet worden ondernomen.

Naar mijn mening – en dit is alweer niet wetenschappelijk onderbouwd – wordt er in ons land te veel relationeel en te weinig referentieel geargumenteed. Zelfs bij de analyse van verkiezingsuitslagen merkt men op dat onze universitaire centra zich baseren om het kiesgedrag van de kiezer te verklaren, niet op diens standpunten, maar op het

Dierickx

milieu waartoe hij behoort of waarin hij verkeert. Zo wordt er vermoed dat vrouwen zich zus gedragen en studenten zo ; dat onderwijzers vooral voor die bepaalde partij stemmen, enzovoort. Maar het referentiële argument wordt bij die analyses weinig gebruikt. Een van de onderzoekers vond mijn opmerking ter zake trouwens interessant. Mijnheer de minister, het is toch voldoende te kijken naar wat er, niet alleen in Joegoslavië, maar ook in de gewezen Sovjetunie en in de derdewereld-landen gebeurt om tot de bevinding te komen dat ons denken en onze wetenschap voortdurend in vraag moeten worden gesteld. Om deze en andere redenen moet aan wetenschapsfilosofie worden gedaan. Voortdurend moet worden in het oog gehouden of hetgeen wij aanleren nog wel overeenstemt met hetgeen zou moeten worden aangeleerd. Om dit te illustreren, zal ik twee voorbeelden aanhalen.

Soms heb ik de indruk dat wij in ons onderwijs nalaten filosofisch na te denken over bijvoorbeeld de waarde van de mens en over de waarde van goederen en diensten. Hier doen zich twee reducties voor. De waarde van de mens ondergaat een reductie in het geschiedenisonderwijs, in het aardrijkskunde-onderwijs, in de politieke aardrijkskunde enzovoort. Ook in het taalonderwijs wordt de mens vaak gereduceerd tot een staatsonderdaan : hij behoort tot een staat, een natie, een volk enzovoort en wordt als dusdanig beoordeeld en ingedeeld. Deze reductie is volgens mij gevaarlijk. De reductie van de waarde van een mens tot die van een staatsonderdaan of die van een volksgenoot is uiterst nuttig en bruikbaar wanneer het erop aankomt de "zijn-drang" van individuen en collectiviteiten te bevredigen door de afkeer van andere collectiviteiten en individuen te dulden en aan te wakkeren. Deze reductie wordt door machthebbers en kandidaat-machthebbers voortdurend misbruikt.

Dit gebeurt voortdurend op deze wereld. Wij moeten erover nadenken op welke manier wij waarden toekennen aan mensen die behoren tot onze eigen gemeenschap en aan mensen die tot een andere gemeenschap behoren.

In verband met de reductie van de waarde van goederen en diensten, moeten wij ons ervan bewust zijn dat de groei van de economie deze wereld niet redt, maar hem vernietigt. Wij zouden ons dan ook kunnen afvragen of de oorzaak hiervan niet ligt in het feit dat wij de reductie hebben aanvaard bij het bepalen van de waarde van goederen en diensten die de reductie voorgesteld door Adam Smith, die beweerde dat de waarde van goederen en diensten wordt bepaald op het ogenblik dat vraag en aanbod elkaar ontmoeten en dat de rijkdom van een natie de jaarlijkse optelsom is van deze momentopnamen. Wetenschapsfilosofie is hier dringend van doen.

Mijnheer de voorzitter, ik ben blij dat ik mijn standpunt naar voren heb kunnen brengen. In een parlement moet men niet enkel discussiëren over cijfers, men moet er ook nagaan waarom de wereld deze specifieke weg opgaat en of het onderwijs – bewust of onbewust – niet mede aan de basis ligt van de catastrofe die zich voordoet op staatkundig en op economisch gebied. **(Applaus)**

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, ik hoop dat de heer Denys terugkomt opdat ik zijn vragen alsnog zou kunnen beantwoorden.

De jaarlijkse stijging van het budget, waarnaar zowel door de heren Taelman en Swinnen als door de meeste andere sprekers werd verwezen, is een feit. In absolute cijfers stijgt het onderwijsbudget elk jaar vrij drastisch hoewel er de laatste jaren geen rigoureuze besparingsingrepen zijn

geweest en er evenmin echte nieuwe financiële stromen op gang zijn gebracht.

De grote uitdaging van vandaag en morgen kan worden geresumeerd als het streven naar het bieden van de maximale kwaliteit aan betaalbare prijzen. Dit zal onvermijdelijk een continu afwegen en een schikken van prioriteiten met zich meebrengen.

Het personeelsbeleid is ter sprake gekomen. Vooral de heer Taelman heeft hier uitvoerig aandacht aan besteed. Het is juist dat de loonmassa in de globale massa van de onderwijsuitgaven in vergelijking met de ons omringende staten percentueel te hoog ligt, wat zich wrekt op de werkingmiddelen. Hierdoor ligt het aandeel van de globale begrotingsmassa, dat wij besteden aan werking, relatief te laag.

Een echt loopbaanverloop en carriëreplanning maken op dit ogenblik geen deel uit van de onderwijsloopbaan. Ik wil dit nochtans gedeeltelijk nuanceren. Vele leraars zijn ook niet geïnteresseerd om een cursus honorum te hebben. De variëteit van de jaarlijkse instroom betekent voor hen reeds voldoende verandering, zij streven niet naar verdere mogelijkheden tot diversificatie.

Toch moeten wij hoe dan ook een grotere mogelijkheid tot diversificatie in de loopbaan zoeken. Dit is één van de mogelijkheden om een kwaliteitsverbetering aan te brengen. Men kan niet iedereen verplichten om in die cursus te stappen, maar wie hiertoe een zekere neiging heeft, moet de mogelijkheid worden geboden.

Het beperken van het onderwijzend personeel ligt niet voor de hand. In de veronderstelling dat hierover een akkoord zou worden bereikt, betekent dit dat er meer uren zullen moeten worden gepresteerd – of het lerarenkorps hiertoe zal bereid zijn, laat ik in het midden. Wij moeten echter ook rekening houden met de werkelijkheid. In het secundair

Van den Bossche

onderwijs zijn 89 percent van de leraars van de ARGO en 87,4 percent van de leraars van het vrij gesubsidieerd onderwijs vast benoemd.

Dit betekent dat de netto-opbrengst bij een budgettaire ingreep slechts 50 tot 55 percent bedraagt van de theoretische bruto-opbrengst. Men moet rekening houden met het feit dat de vastbenoemden die geen werk vinden als boventallig worden beschouwd en ook niet worden gereïflecteerd wanneer er geen plaats beschikbaar is.

Wat dat betreft is de speelruimte, zelfs indien men zou willen, ik zeg hier niet dat ik dat wil, uitermate klein. Dat betekent dat er inderdaad een aantal ingrepen in verband met het secundair onderwijs zijn gebeurd, dat rekening houdende met de vergrijzingsfactor, het secundair onderwijs de grootste stijgingsfactor heeft. Tezelfdertijd heb ik er wel voor gewaarschuwd dat men bij verdere bewegingen naar het secundair onderwijs toe op twee dingen moet letten. Ten eerste dat verdere ingrepen telkens weer een grotere kloof zullen laten zien tussen de bruto- en de netto-opbrengst. Ten tweede, dat er moet worden voor opgelet dat degenen die nu in het secundair onderwijs performer, geen culpabiliseringscomplex krijgen waarbij onmiddellijk negatieve bijwerkingen in de onderwijsactiviteit kunnen worden vastgesteld.

De heer Taelman heeft de vraag gesteld of de CAO zal worden toegepast of niet. Ik wil daar in alle duidelijkheid ja op antwoorden. Dit betekent dat op 1 november 1994 een globale verhoging met 1.000 frank wordt uitbetaald en dat op 1 augustus 1995 de één percent zal worden toegepast. Middelerwijl zijn wij begonnen met sommige anomalieën weg te werken en hebben oog voor de ontbrekende weddeschalen. De besluiten tot regularisatie van dat proces liggen voor en zullen eerstdaags worden genomen. De op-

dracht om dat hele proces met terugbetaling aan leerkrachten op gang te brengen en te beëindigen vooraleer er twee jaar voorbij zijn, is gegeven. De CAO zal dus worden uitgevoerd. Indien het HOBU zich niet herstructureert, zal het stuk van 160 miljoen frank jaarlijks afkalvend niet worden uitgevoerd want dan is het op dat moment zonder voorwerp. Dat is het voorbehoud dat is wens te maken. Voor het overige is er geen probleem.

Mijnheer Taelman, de opmerking dat men eerst zegt dat er geen extra financiële ruimte is en dat men uiteindelijk toch tot een akkoord komt kan als volgt worden beantwoord. Ik verwijst hier naar de privé-sector die u goed bekend is. Bij het begin van het pokerspel begint iedereen met niet direct zijn kaarten op tafel te leggen. Dat zal wel aan twee kanten zo zijn. Bovendien zijn wij maar geslaagd omdat gedurende meer dan één maand de discipline is opgebracht van stilzwijgendheid naar buiten toe ondanks het feit dat er heel veel werd gepraat, waarbij de standpunten die ver uit elkaar lagen langzaam naar elkaar zijn gegroeid. Indien die stilzwijgendheid gedurende die maand niet gehandhaafd zou zijn geweest, hetzij langs de kant van het beleid, hetzij langs de kant van de vakbewegingen dan zou er nooit een akkoord tot stand zijn gekomen. Het was een zeer moeilijke onderhandeling waarbij wij zeer moeilijk tot een akkoord zijn gekomen. Laten wij dat heel goed weten. Het is niet omdat er gedurende één maand lang geen krantekoppen verschenen over geruzie over allerhande problemen, dat er geen meningsverschillen waren. Dat kan ik u verzekeren. Het is juist op het nippertje dat er een akkoord kon worden bereikt waarbij er een CAO werd afgesloten voor twee jaar die in feite over meer dan twee jaar ging. Zelfs wat de lineaire maatregelen betreft gaat ze tot augustus 1995. De anomalieën worden in de loop van drie jaar weggewerkt.

In verband met het secundair onderwijs moet ik de opmerkingen niet

herhalen. Eenieder weet wat het aandeel van het secundair onderwijs in de globale begroting is. Eenieder kent ook de moeilijkheid van de uitdaging. Het is zoals op de tribune werd gezegd een oefening van lange adem.

De poging is te komen tot een realistisch aanbod. Verscheidene sprekers hebben dat hier gezegd. Ik gebruik bewust niet de term schaalvergroting. Ik meen wel te moeten zeggen wat wij denken over elementen zoals enerzijds hoeveel studierichtingen er moeten worden aangeboden of hoeveel er per school mogen worden aangeboden. Anderzijds is het te eenvoudig om te zeggen dat een studierichting maar één keer per net mag worden ingericht.

Dat is een mathematische benadering die weinig te maken heeft met de pedagogische werkelijkheid. Scholen, zelfs binnen eenzelfde net, verschillen vaak heel erg wat betreft de zorgenbreedte. Ik meen dat het nuttig is dat de beide types kunnen blijven bestaan. Dit aspect is niet zo simplistisch te benaderen. Dit is een oefening waarbij de grootste voorzichtigheid is geboden en waaraan eenieder zal moeten meewerken, ook de netten zelf. Het beleid zal regelmatig moeten bijsturen. De oefening zal uiteindelijk moeten resulteren in een grotere beheersbaarheid. Ik kom daar straks nog op terug in verband met het statuut en de financieringswijze. Dergelij ke discussies moeten in ieder geval gevoerd worden. Het is juist dat ik ervan op de hoogte ben dat de netten vrijwillig met elkaar in gesprek zijn getreden om uit te maken hoe ze het secundair onderwijs meer rationeel kunnen uitbouwen. Het is eveneens juist dat dezelfde netten, ter gelegenheid van de statengeneraal technisch secundair onderwijs een grote lijn getrokken hebben van wat voor hen keuzevrijheid is. Dit is een lijn die beperkter is dan de maximalistische interpretatie, maar we zullen het resultaat van die gesprekken afwachten. Ik zal daar op het gepaste moment meer commentaar op ge-

Van den Bossche

ven. Dit initiatief is uiteraard genomen buiten mijn toedoen, maar het kan wel erg belangrijk zijn voor de verdere afwikkeling van dit dossier in de komende jaren.

Er is hier gepleit voor wijziging van de bijkomende omkadering voor het basisonderwijs. Men vraagt 1 oktober te gebruiken in plaats van 1 september als datum van toekenning. Ik moet u zeggen dat er zowel elementen voor als tegen zijn. Zulks zou betekenen dat de toekenning gebeurt na een maand klasactiviteit, wat pedagogisch niet aangewezen is omdat een aantal directies en leerkrachten hier negatief tegenover staan. Na een maand zou alles plots weer moeten worden herschikt omdat er een aantal lessen bijkomen. Anderen pleiten in die logica voor 1 september te behouden. Op die datum moeten er dan gegevens van 1 februari moeten worden gehanteerd. Zeker in een eerste studiejaar kan de instroom totaal verschillend zijn zodat het hanteren van de gegevens van 1 februari voor grote problemen kan zorgen. Ik ben niet absoluut in het heilig verklaren van 1 september. De discussie hieromtrent staat open. Ik verwacht van mijn administratie het verslag omtrent deze eerste oefening van 1 september 1993. Daarin zal uitspraak worden gedaan over 1 september of over de datum die als referentie zal worden genomen.

Mevrouw Leysen had opmerkingen over de administratieve omkadering. Ik moet zeggen dat ik haar nu nog niet kan antwoorden, maar ik zal haar in ieder geval schriftelijk verslag uitbrengen over de verschillende data van betalingen. Het verbaasde mij dat een en ander zo erg uit de hand zou zijn gelopen. Mijn eerste informatie wijzen eerder in de tegenovergestelde richting, maar ik durf mij daarover vandaag niet uitspreken. Wij zullen dit onderzoeken. Indien zij gelijk heeft, moeten wij dringend optreden want dergelijke toestanden kunnen niet blijven

duren. Er moet een eerlijke relatie zijn tussen het onderwijsveld en het beleid, die onder meer inhoudt dat de administratie op de vooraf bepaalde data de aan de onderwijsinstellingen verschuldigde bedragen betaalt.

Iemand vroeg het verplicht inschakelen van een taakleerkracht in het pakket lestijden. Wij mogen dit niet zonder meer doen. Dit vraagt een ernstig onderzoek. Wij moeten ons afvragen welke effecten dit zal hebben op de andere elementen van de schoolorganisatie en in hoeverre de school hierin autonoom kan optreden.

Het is juist dat ik mij ook vragen stel over het feit dat sommige scholen à tout prix opteren voor het zo weinig mogelijk inschakelen van een taakleerkracht en dat ik er niet zeker van ben dat dit geen negatief effect heeft bijvoorbeeld op het fenomeen zittenblijven of op het hele functioneren van die school.

Ik stel mij natuurlijk ook vragen als scholen de leerkracht met de minste ervaring als taakleerkracht aanstellen. Ik geef toe dat de problemen hier verband kunnen houden met de overstroming naar type 8, maar ik waarschuw toch voor al te eenvoudige oplossingen desbetreffend. Ik kan u wel verzekeren dat uw waardevolle suggestie al sedert een paar maanden onderzocht wordt om de effecten ervan na te gaan.

Wat de universiteiten betreft, is er onder het Belgische voorzitterschap van de Europese Raad van ministers niet over de numerus clausus gesproken. Er is hoogstens een debat geweest over de mobiliteit in Europa en wat dat in concreto betekent voor sommige landen die vooral studenten uit de Europese Unie ontvangen maar er veel minder wegsturen, terwijl de situatie voor andere Europese landen juist omgekeerd is. Deze discussie is overigens al begonnen onder het Deense voorzitterschap en zal onder het Duitse voorzitterschap, in de tweede helft van vol-

gend jaar, worden voortgezet. Eigenlijk is deze discussie nogal schifzofreen: enerzijds zijn de staten soeverein bevoegd voor onderwijs en het desbetreffende toegangsbeleid, zij bepalen dus zelf of er een numerus clausus moet komen, anderzijds is er de arbeidsmarkt waarvoor de Europese reglementering geldt en dus ook de vrije vestiging. Die twee zaken rijmen niet met elkaar. Dat debat zal dus in de komende jaren hoe dan ook aan de orde zijn. De Europese Raad van ministers heeft wel aan de Commissie de opdracht gegeven een overzicht te maken van de mobiliteit binnen de Europese Unie.

Op de vraag wat er gebeurt met het voorstel-Valkeniers over de numerus clausus, moet ik verwijzen naar de voorzitter van de commissie en overigens ook naar de leden van de Raad zelf. De regering staat inderdaad buiten dit parlementair initiatief.

Wat de controle op de begrotingen van de universiteit betreft, die gaat gewoon door. Verschillende commissarissen hebben hun verslag al ingediend. In uitvoering van het verslag van sommige commissarissen is aan een bepaalde universiteit gevraagd de begroting bij te sturen of bijkomende uitleg te geven omtrent bepaalde elementen van de begroting.

Wat het volwassenenonderwijs betreft, kan ik bevestigen dat er inderdaad vraag is naar enige rationalisatie zoals de heer Appeltans heeft gesteld. Er is vraag naar een beleidsnota of een decreet. We zullen de zaken eens op een rijtje moeten zetten. Ik heb er geen enkel probleem mee om te zeggen dat het tweede-kansonderwijs bijzondere aandacht moet krijgen. Ik zeg dat overigens al lang. Wat het organiseren van een cursus Hoffelijke Omgangsvormen betreft, dat idee zegt me wel wat, maar dan moet toch eerst alles gezegd worden. Mijnheer Appeltans, ik wil u er toch op wijzen dat ik nooit pamfletten heb geschreven en laten ronddelen waarin staat dat betogen fun is,

Van den Bossche

dat ik nooit pamfletten heb geschreven waarin wordt opgeroepen tot het meebrengen van brandbommen naar de betoging, dat ik nooit pamfletten heb geschreven heb die eindigen met : Laat ons niets permanent vernietigen of beschadigen. Dat is één zaak. Ten tweede, heb ik wanneer er kritiek was nooit geweigerd wie dan ook te ontvangen. Wanneer mensen echter verkiezen van wekelang niet te spreken, dan kan het gebeuren dat er plots een sarcastisch kernachtig résumé verschijnt. Sommigen zullen sarcasme nooit appreciëren, anderen zullen nihilisme nooit appreciëren. Goed, elke vogel zingt, zoals hij gebekt is. Indien er nood is aan zo'n hoffelijkheidscursus, dan wil ik die best inrichten, maar ik hoop dat wij met velen zullen zijn om ze bij te wonen. En ik hoop er sommigen terug te vinden die ik na mijn uitlatingen dan wel heb kunnen ontmoeten en het zal mij overigens aangenaam zijn met hen te kunnen verderpraten.

Overigens is gebleken dat ik gelijk had met aan te klagen dat er geen gesprek was. Toen het gesprek dan eindelijk doorgang vond en verschillende uren geduurd heeft, bleek dat een aantal dingen waren opgeklaard, dat sommige zaken oplosbaar waren en dat men vond dat men de acties, niet op mijn vraag overigens, kon opschorten. Mijn aanklacht dat er geen gesprek tot stand kon komen, was dus niet zo gek, mijnheer Appeltans. Het lijkt mij goed af en toe de dingen eens rustig op een rijtje te zetten.

Het is natuurlijk juist dat er minder omzendbrieven en minder bureaucratie moet komen. Men moet zich dan wel realiseren dat we op bepaalde momenten zullen moeten kiezen tussen maximale rechtvaardigheid of een eenvoudige ordening. In veel gevallen is een verfijning, in een poging tot meer rechtvaardigheid, een proces dat aanleiding geeft tot ingewikkelder reglementering en op de duur tot langere omzendbrieven en

meer bureaucratie. Wij zullen daarvoor de nodige moed moeten opbrengen.

De evaluatie van de participatieraden kan vrij eenvoudig worden gemaakt, het proces heeft nu een tijdlang op het veld doorgang gevonden, en zowel wat het officiële als het vrije onderwijs betreft sta ik ter beschikking van de commissie om daarover kort de toestand te schetsen.

De eindtermen, aangehaald door de collega's Dierickx, Leysen, Swinnen en Tavernier, zijn uitermate belangrijk en zullen een kans geven tot een inhoudelijk debat, omtrent de functie van onderwijs in de gemeenschap. Onderwijs en maatschappij verhouden zich immers als twee communicerende vaten : het onderwijs krijgt een aantal uitdagingen doorgespeeld van de maatschappij, en anderzijds kan het onderwijs de maatschappij voor een stuk beïnvloeden.

Als wij in het onderwijs alles resumeren tot een cognitief gebeuren, dan leiden wij mensen op die heel veel weten over heel weinig, en die maatschappelijke analfabeten zijn. Dat is de essentie van het onderwijsdebat dat al te weinig gevoerd wordt. Al te dikwijls wordt het onderwijsdebat gevoerd in technocratische termen, – in noodgedwongen – zuiver budgettaire termen, maar op de duur is er geen plaats meer voor inhoudelijk te reflectie.

Ik hoop dat het debat eindtermen zal plaatsgrijpen over de grenzen van de partijpolitiek heen, vanuit de algemene maatschappelijke bekommernis. Dit parlement moet dan de kans krijgen om zich voor het eerst sinds lang gedurende een geruime tijd met onderwijs, niveau per niveau, bezig te houden.

Wat de timing betreft : de maatschappelijke rondvraag in verband met het basisonderwijs wordt weldra afgesloten, en dan komt er een verslag. Op basis daarvan zal de Dienst voor Onderwijsontwikkeling in-

schatten of zij al dan niet een nieuwe versie maken na het maatschappelijk debat. Indien de DVO beslist zijn teksten aan te passen, lopen we vermoedelijk een maand vertraging op. Daarna gaat het volgens het strikte schema van het decreet naar de Vlaamse Onderwijsraad, de regering en de Vlaamse Raad. Hoe dan ook, de eindtermen basisonderwijs zullen voor het parlementair reces hier worden behandeld.

Het voorstel van de DVO over de eerste graad secundair onderwijs wordt begin januari bekendgemaakt, en dan begint de maatschappelijke discussie. Indien alles heel snel verloopt, zou ook misschien de eerste graad van het secundair onderwijs nog voor het reces kunnen worden behandeld, maar ik vrees van niet. We gaan verder op het schema zoals dat werd aangekondigd.

Het leerlingenvervoer is bij de tussenkomsten ook al ter sprake gekomen. Mijnheer Tavernier, ik ga akkoord dat het niet ideaal is op 1 januari te moeten tussenkomen in een lopend proces. Ik geef mevrouw Leysen gelijk wanneer zij het heeft over het probleem van de terugbetaling. Immers, als er geen prestaties zijn, kan je ook het geld dat daarvoor wordt ontvangen niet houden, het nietgepresteerde deel moet worden terugbetaald aan de desbetreffenden. Dat is onbetwistbaar.

In de loop der jaren is het systeem van het leerlingenvervoer echter één knoep geworden. Het werd aangevat in opvolging van het schoolpact en de schoolvrijheid, als een soort compensatie voor het feit dat niet overal binnen beperkte afstand – 4 kilometer voor het basisonderwijs, 12 kilometer voor het secundair onderwijs – een school van de verschillende netten kon worden aangeboden.

De discussie over zonaal vervoer is echter een totaal andere discussie, want het is in feite een service-discussie, onafgezien van de afstand. Ze nodigt bovendien alle scholen uit

Van den Bossche

een bepaalde zone uit om samen te werken op het vlak van dat vervoer.

Na enkele jaren bleek evenwel dat het geld niet voorradig was om dit project, dat uit legislaturen stamt tijdens dewelke mijn fractie niet tot de meerderheidsfracties behoorde, verder uit te bouwen. Er was geen geld meer en bijgevolg bevroor men de bestaande zones terwijl andere niet als zone werden aanvaard.

De jongste jaren is er ook een systematische budgetoverschrijding. Dat blijkt duidelijk uit de afrekeningen van 1992. Het vormt een uitdaging om prioritair te stellen wat prioritair is : ten eerste het buitengewoon onderwijs-vervoer en ten tweede het vrije keuze-vervoer. Dat is onbetwistbaar. De huidige oplossing is gedeeltelijk pragmatisch maar ook ingegeven door het feit dat sommige contracten vervallen : de contracten die vervielen, hebben we niet hernieuwd. Nog niet vervallen contracten voortijdig stoppen, zou alleen maar leiden tot het betalen van zware schadevergoedingen aan de desbetreffende busuitbaters. We hebben op 1 februari – en ik geef toe dat het om een momentopname gaat – een selectie gemaakt : indien op de bussen waarvan het contract vervalt geen enkele rechthebbende leerling zat, werden de contracten niet verlengd. Het gaat hier om leerlingen die niet tot de rechthebbenden behoren : ofwel leerlingen die binnen de 4-12 kilometer wonen ofwel leerlingen die op meer dan 4-12 kilometer van de school wonen maar die, ondanks het feit dat er een andere school van hetzelfde net dichterbij ligt, vrijwillig beslissen om de verderliggende school te bezoeken. Deze betekenis wordt nogal gemakkelijk weggeïgnoreerd.

– De heer L. Vanvelthoven, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.

Bestaat er een mogelijkheid om met De Lijn te spreken ? In een onlangs gehouden gesprek werd mij beves-

tigd dat De Lijn geen kandidaat is om het buitengewoon onderwijsvervoer over te nemen en dat De Lijn evenmin kandidaat is om zonder meer het andere vervoer tegen dezelfde tarieven over te nemen. De Lijn heeft immers een duurdere kostenstructuur als gevolg van bijkomende investeringen omdat de morgenvraag zich situeert op een bestaand piekmoment, omdat de gemiddelde levensduur van de bussen korter is dan in het onderwijs – 14 jaar – en omdat de betaling van de chauffeurs hoger ligt dan de betaling in onderwijs. Dat belet evenwel niet – en de maatschappij heeft dat opnieuw bevestigd – dat De Lijn vragende partij is om gesprekken te voeren met de directies om na te gaan of er op lokaal vlak geen antwoord kan worden geformuleerd zonder grote meerkosten in uitbating voor De Lijn. Ik vraag dan ook dat de scholen ter zake het initiatief nemen en het gesprek met De Lijn aangaan. Een centralistische aanpak is, om de redenen die ik daarnet heb opgesomd, in ieder geval onmogelijk.

Mijnheer Denys, wat het HOBU betreft, wil ik ten eerste duidelijk zeggen dat ik uw teksten niet heb geschreven en u de mijne niet. Ik heb niet zomaar verzonnen dat bepaalde teksten aanklaagden dat, gezien niet dezelfde beheersstructuren werden opgelegd, er een verschil in behandeling was tussen het officieel en het vrij onderwijs. Er werd expliciet gevraagd om dezelfde beheersstructuren op te leggen aan de twee netten.

Ten tweede, werd ook expliciet gepleit om via normenverschillen of financieringsverschillen netoverschrijdende fusies te stimuleren. Deze ideeën vindt u terug in het tweede perscommuniqué dat werd uitgegeven, een perscommuniqué van eind oktober, begin november. Daarvan heb ik altijd gezegd – zowel tijdens privé- als tijdens officiële gesprekken – dat dit naar mijn mening niet verenigbaar was met Grondwetsartikel 17.

Om die discussie uit de weg te ru-

men – niemand geloofde mij immers – legden wij twee vragen van mijzelf en één vraag van u aan de Raad van State voor. Het antwoord verbaast mij niet en het maakt bovendien een einde aan een stuk van de onenigheid. Er ontstaat misschien wel een beetje een onverenigbaarheid tussen wat wij politiek willen en wat er effectief mogelijk is. Als ik de heer Appeltans zo hoor, dan stel ik vast dat dit eveneens voor zijn fractie geldt en niet alleen voor u. Wanneer meerderheden elkaar opvolgen, betekent dit niet dat de Grondwet daardoor verandert.

Uit het communiqué kreeg ik de indruk dat de discussie afgesloten was en iedereen zich bij de bepalingen van de Grondwet had neergelegd. Wel stelde ik vast dat andere opmerkingen werden geformuleerd en ik vermoed zelfs dat uw lijst van vijf punten niet volledig was. Ik bood daarna aan een inhoudelijk gesprek te voeren over alle door uw fractie aangestipte punten. Dat houdt vanzelfsprekend in dat het gesprek niet kan doorgaan als de tekst ne varietur is. Door op basis van uw lijst een discussie aan te gaan, kan die op elk stuk van de bestaande tekst slaan. Dat bepaalt u zelf, mijnheer Denys.

Vandaag beperk ik mij ertoe u de kans te geven op dit voorstel in te gaan. Dat betekent dan wel dat sommige zaken moeten worden uitgewerkt en wij ons niet langer op bondige omschrijvingen kunnen baseren. Bepaalde punten moeten dus technisch worden uitgeschreven. Dit aanbod zal ik ook op dezelfde wijze op papier laten zetten en aan uw voorzitter doorsturen. Als daar evenwel misbruik van wordt gemaakt om symbolische discussies aan te zwengelen en ernaar wordt gestreefd het ontwerpdecreet in de prullenbak te doen belanden vóór wij de discussie aanvatten, dan beschouw ik dit als een weigering van een inhoudelijk debat – terecht of onterecht. Ik hoop dat dit niet gebeurt, want dan trek ik andere conclusies en leg ik binnen enkele we-

Van den Bossche

ken misschien een slechtere versie neer waarvoor dan geen tweederde meerderheid is vereist. Eén bepaald net zal immers altijd minimale wijzigingen van een dergelijk basisdecreet nodig hebben, als het bijvoorbeeld enveloppefinanciering of de democratisering waar u zo hard om roept, wil navolgen. Het vrij en officieel gesubsidieerd onderwijs hebben dit niet nodig. Als die "symbolendans" dus blijft duren, zal dat het resultaat zijn en zal één bepaald net daar nadeel van ondervinden. Over een aantal zaken zijn wij het dan misschien eens, bijvoorbeeld over de principes van enveloppefinanciering en het nieuwe statuut, maar op het punt van de democratisering van de structuren moet er minstens een wijziging van het ARGO-decreet worden doorgevoerd.

Wij kunnen ook een andere piste bewandelen en beslissen om het geheel te begraven. Ik vrees evenwel dat er dan andere, niet verstandige en lineaire maatregelen zullen moeten worden genomen die zuiver budgettair zijn en onderwijskundig zouden falen.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de voorzitter, de discussie die is ontstaan naar aanleiding van het advies van de Raad van State heeft ons geleerd dat wij de discussie op een onduidelijke wijze moeten aanvangen.

Mijnheer de minister, aan de hand van het advies van de Raad van State stelt u dat de discussie is afgerond. Dit is niet het geval.

Op uw vraag om de maatregelen dwingend op te leggen, heeft de Raad van State een negatief advies gegeven. Op onze vraag of er gestimuleerd kan worden en of men uniforme maatregelen kan opleggen die gelden voor alle hogescholen, antwoordde men dat dit uitgesloten is wanneer de netoverschrijding als

doel wordt gesteld. Wat niet uitgesloten is, is een netoverschrijding wanneer het doel objectief, hoorbaar en redelijk is.

Mijnheer de minister, u bouwt een financieringssysteem in waarbij men slechts de optimale financiering kan ontvangen wanneer er 4.000 tot 6.000 leerlingen zijn. Op de 175 bestaande hogescholen zijn er echter 130 die de minimumnorm van 600 leerlingen niet halen. De VLD wil deze scholen alle kansen geven en hen laten kiezen op welke wijze zij met elkaar willen samenwerken. Qua concept is dit een totaal ander uitgangspunt dan hetgeen u voorstelt. De heer Appeltans zegt dat er reeds twee jaar is gewerkt binnen een bepaald concept en dat dit werk niet verloren mag gaan.

Mijnheer de minister, bent u bereid om met de VLD vanuit een totaal ander uitgangspunt een volledig nieuw concept te bespreken ?

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer Denys, ik herhaal wat ik daarstraks reeds heb gezegd : u bepaalt het item en de vraag. U moet bij het systeem dat u voorstelt dan wel de nodige technische uitleg geven. Dit is mijn aanbod.

Ik wil niet langer in schijngevechten over een complexe problematiek discussiëren, wat niet betekent dat u uw vragen moet beperken. Er is geen garantie dat wij elkaar zullen vinden. Indien er geen oplossing komt, moeten wij gewoon concluderen dat onze standpunten te ver uit elkaar liggen.

Mijnheer de voorzitter, met betrekking tot de lerarenopleiding kan ik zeggen dat de eerste discussienota is verstuurd. Een gedetacheerde leerkracht heeft in alle scholen de opmerkingen genoteerd. Weldra komt er een tweede discussienota en pas daarna zal er een beleidsnota worden opgesteld.

De voorzitter : De heer Moors heeft het woord.

De heer C. Moors : Collega Denys, wenst u de samenwerking tussen het hoger onderwijs van het korte en het lange type te behouden of verkiest u dat het lange type door de universiteit overgenomen wordt ?

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

Minister Detiège heeft het woord.

Minister L. Detiège (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, vermits er slechts een paar vragen gesteld werden inzake de beroepsopleiding, verwijs ik naar het verslag van de commissie.

Collega Swinnen, de Vlaamse regering houdt wel degelijk rekening met de technologische evoluties zowel inzake de benadering van de overheid als van de sociale partners.

Naar aanleiding van de tewerkstellingsconferentie heeft de Vlaamse regering beslist het beleid terzake te wijzigen. Ik geef een aantal voorbeelden : men bereidt een meerjarenplan voor, men verhoogt de sectoriële benadering en de bedrijfsgerichtheid, ten slotte worden de KMO's bij de organisatie van de opleiding betrokken.

Inzake de VDAB, heeft de Vlaamse regering bij de federale overheid aangedrongen dat het betaald educatief verlof erkend zou worden omdat dit een belangrijk element is om de beroepsopleiding te stimuleren. Men voorziet ook in een coördinatie inzake de volwassenenopleiding.

De Vlaamse regering heeft een coördinerend minister aangesteld. Op die manier kan men streven naar een jaarlijks coördinatieplan.

Ik ben van mening dat samenwerkingsverbanden tussen VDAB en VIZO zoals het opleidingscentrum te Haasrode, aan deze coördinatie zullen meewerken.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN EN AMBTENARENZAKEN

De voorzitter : Wij behandelen nu de materies waarvoor ministers Kelchtermans en Van den Bossche bevoegd zijn, met name Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken.

De heer Pierco heeft het woord.

De heer L. Pierco (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, de VLD heeft steeds haar instemming betuigd met de krachtlijnen inzake het Vlaams ambtenarenbeleid.

Dit beleid wordt gekenmerkt door een aantal principes : minder maar beter gevormde en betaalde ambtenaren, een grotere responsabilisering, een betere verloning in functie van de prestaties, een grotere doorzichtigheid van de structuren en een soepelere en betere dienstverlening naar de bevolking toe met daaraan aangepaste werktijden.

In hoeverre werden deze lofwaardige principes reeds geheel of gedeeltelijk verwezenlijkt ?

Ik betwijfel ten eerste of de eerste krachtlijn, met name de vermindering van het aantal ambtenaren, uitgevoerd werd.

In afwachting van de resultaten van het project HOOP dat voorziet in het opstellen van een personeelsplan per departement, heeft de Vlaamse administratie – in tegenstelling tot de federale – geen selectieve wervingsstop doorgevoerd. De federale administratie heeft wel een wervingsstop doorgevoerd zolang de doorlichting aan de gang was.

Het zou inderdaad de logica zelf zijn elke aanwerving te stoppen en daar waar het echt niet anders kan een vrijgekomen betrekking, op voorhand, via een bevordering of een mutatie in te vullen.

Hoopgevend is wel dat de minister de vinger heeft durven leggen op

wonden zoals het ziekteverzuim en de controle daarop, en specifiek voor het onderhoudspersoneel waar dit verzuim uitermate hoog ligt, zoals trouwens blijkt uit een onderzoek door een extern bureau.

De minister sprak zich vroeger uit ten voordele van de inschakeling van privé-firma's, zowel voor de controle op het ziekteverzuim – hij verklaarde trouwens dat hij geen beroep meer zou doen op de Administratieve Gezondheidsdienst – als voor het onderhoud van de administratieve gebouwen.

Het spijt mij dat de minister hier niet is, want ik had hem graag een paar zeer concrete vragen gesteld.

Ik zou graag van de minister vernemen of ter zake reeds concrete beslissingen werden genomen, of er reeds aanbestedingen werden uitgeschreven, zowel voor de controle op het ziekteverzuim als voor het onderhoud van de gebouwen en zo ja, wat daarvan de resultaten zijn.

Tegelijkertijd dient hieraan de vraag te worden gekoppeld wat er zal gebeuren met het op dit ogenblik in dienst zijnde vast benoemd onderhoudspersoneel. De nieuwe CAO voor het Vlaams overheidspersoneel voorziet in een loonsverhoging voor alle categorieën. Voor de niveaus C, D en E is dit gespreid over 1993. Vanaf 1 januari 1994 geldt dit voor de niveaus A en B.

Wat zullen echter de gevolgen zijn van het reeds goedgekeurde crisisplan op deze weddeaanpassingen en is er in dit verband enig overleg geweest met de federale regering ? Dreigt er geen discrepantie te ontstaan tussen de niveaus C, D en E die reeds in 1993, weze het dan maar gedeeltelijk, een weddeaanpassing hebben ontvangen en degenen die pas vanaf 1 januari 1994 hun aanpassing zullen krijgen ?

Dezelfde vraag rijst trouwens voor de weddeaanpassingen ingevolge de in juni gesloten CAO voor de lokale en regionale besturen. Hiermee kom

ik op het terrein van de minister van Binnenlandse Aangelegenheden terecht. Weet men reeds wat de gevolgen van het crisisplan op deze CAO zijn en werd hierover reeds overleg gepleegd met de federale regering ? Er is ook nog een bijkomend probleem, met name de toepassing van deze CAO op het politie- en brandweerpersoneel dat enerzijds wel gemeentelijk personeel is en dus eigenlijk op dezelfde manier zou moeten kunnen worden behandeld, maar anderzijds onder de voogdij van de federale minister van Binnenlandse Zaken valt, die zowel bevoegd is voor politie en brandweer in het Vlaamse, het Waalse en het Brusselse Gewest en uiteraard met deze gewesten moet gaan spreken om tot een eenvormige oplossing te komen.

Het kan toch niet zijn dat men al te lang zou blijven discussiëren, zodanig dat er, op het vlak van het gemeentepersoneel, twee soorten personeel zouden ontstaan, althans wat hun verloning betreft.

Mijnheer de minister, ik heb met veel aandacht het verslag gelezen dat is opgesteld door de commissie die tot opdracht had de werking van het Investeringsfonds, dat dit jaar op volle toeren draait, te evalueren.

De suggesties voor de oplossing van de belangrijkste knelpunten, vooral wat de grote werken betreft, zijn interessante stof tot discussie. Ik stel alleen maar vast dat met dit rapport, dat reeds een paar maanden klaar is en ter informatie aan de leden van de commissie werd meegedeeld, nog weinig of niets is gebeurd. Aan uw administratie werd gevraagd oplossingen te zoeken en voorstellen te formuleren. Ik heb eerder de indruk dat men dit rapport een stille dood wil laten sterven. Inderdaad, de discussie zal gaan ofwel over meer kredieten, al dan niet met toepassing van communicerende vaten tussen de verschillende fondsen binnen de Vlaamse begroting, ofwel over het aanpassen van de verdelingscriteria, met andere woorden met een aanpassing van het decreet. Nochtans

Pierco

kan ik u verzekeren dat zeer vele gemeenten op oplossingen wachten ; ook in 1992 hebben een vijftal gemeenten, kleinere en grote, een beroep moeten doen op hun gewone trekkingsrechten onder andere voor het bouwen van nieuwe brandweerkazernes, wat geen minimale uitgave is.

Mijnheer de minister, graag vernam ik hoever uw administratie hiermee staat en of er eerlang een grondige discussie in de bevoegde commissie kan worden gevoerd, niet alleen inzake de mogelijke budgettaire consequenties, aanpassingen, herschikkingen enzovoort, maar ook wat de versoepeling betreft van de administratieve en uitbetalingsprocedure ? Ook op dat vlak bevat het rapport een belangrijk aantal en trouwens zeer interessante suggesties.

Een ander probleem dat geregeld opnieuw ter sprake komt, is het doorstorten van de federaal geïnde belastinggelden aan de gemeenten. In tegenstelling tot wat de federale minister van Financiën nog onlangs heeft beweerd – de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten evenals vele gemeenten hebben dit tegengesproken en met cijfers ontkend – gebeurt deze doorstorting nog steeds met min of meer grote vertraging. Trouwens, de meeste gemeenten zijn de terugbetaling van 5 miljard frank nog steeds niet vergeten en wachten ter zake nog op een concrete oplossing.

Dit geldt zeker voor de jaarlijkse definitieve afrekeningen. Inderdaad, de gemeenten ondervinden problemen bij de opstelling van hun eigen begroting omdat zij meestal niet het definitieve bedrag kennen dat in hun begroting moet worden ingeschreven.

Mijnheer de minister, ik dring er dan ook op aan een initiatief te nemen opdat de besprekingen, die blijkbaar in het slop zijn geraakt, met de federale minister opnieuw zouden worden aangevat ten einde tot een op-

lossing te komen. Uiteindelijk betalen ook de gemeenten voor deze service. Het is dus niet meer dan normaal dat men voor deze service op een behoorlijke manier wordt vergoed. Men mag inderdaad niet alleen een goede dienstverlening verwachten ten aanzien van de burger ; van de federale administraties mag eveneens een goede dienstverlening worden geëist ten aanzien van de andere bestuursniveaus.

Wat het regionale niveau betreft, is het belangrijk dat zeer snel een grondige discussie plaatsvindt over de toekomstige rol en de structuur van het intermediair niveau, vooral aangaande de provincies. Nu zo goed als alle partijen het erover eens zijn dat dit niveau behouden moet blijven – de provincies zijn trouwens in de nieuwe federale staatsstructuur ingeschreven – is het belangrijk hun plaats en hun functie in deze nieuwe staatsstructuur te herdefiniëren, en vooral iets te doen aan het zogeheten en veelbesproken democratisch deficit van deze instellingen.

De minister gaf met een persoonlijk document zelf reeds een aanzet tot het voeren van deze discussie. Deze discussie moet echter worden verbreed tot het bespreken van de rol en de functies van de provinciale v.z.w.'s, de intercommunales, de GOM's en van andere structuren die zich op het intermediair niveau bevinden en die op dit ogenblik niet op een democratische wijze worden verkozen en samengesteld of die ontsnappen aan een democratische controle.

De VLD-fractie is van oordeel dat op dit vlak zeer snel wetgevend werk moet worden verricht. De nieuwe staatsstructuur met de gesplitste provincie Brabant biedt hiertoe een uitstekende gelegenheid.

De voorzitter : De heer Cardoen heeft het woord.

De heer G. Cardoen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn beoog zal zich vooral beperken tot het

luik Binnenlandse Aangelegenheden en de heer Van der Poorten zal nader ingaan op het gedeelte Ambtenarenzaken.

Mijnheer de minister, de CVP-fractie verheugt zich in het bijzonder over het feit dat de Vlaamse regering de toepassing van de decretaal vastgestelde regels inzake de financieringsmechanismen van de lokale en provinciale overheden strikt naleefde. De middelen waarover de gemeenten aldus beschikken, zijn een absolute noodzaak om de veelheid van taken waarmee zij de afgelopen jaren worden geconfronteerd, op een kwalitatieve en klantvriendelijke manier te verzorgen.

Ik maak van de gelegenheid gebruik om ervoor te pleiten dat de decretaal vastgelegde stijgingsmechanismen van het Gemeentefonds, het Investeringsfonds, het Provinciefonds en het VFIK-fonds niet in vraag zouden worden gesteld.

Jammer genoeg, mijnheer de minister, werd de decreetale regeling inzake het Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn in deze begroting niet gerespecteerd. De motieven hiervoor zijn mij echter niet volkomen duidelijk en het zou goed zijn mocht u ons ter zake uitleg verschaffen.

Ik hoop dat dit geen voorbode is van wat ons de komende jaren misschien te wachten staat op het vlak van het Gemeentefonds en het Investeringsfonds. Ik leg de nadruk op het feit dat onze gemeentebestuurders wat bevreesd zijn – misschien ietwat voorbarig – dat de toepassing van de gezondheidsindex op de dotaties van de federale staat aan de gewesten en gemeenschappen geld zouden kosten en gevolgen hebben voor onder meer het Gemeentefonds. Dat zou voor ons immers onaanvaardbaar zijn.

Mijnheer de minister, een beperkt aantal gemeenten ontvangt naast de tegemoetkomingen uit de bekende fondsen, ook nog een belangrijke bijkomende bijdrage van het Vlaams

Cardoen

Financieringsfonds en het VFIK-fonds. Sommige gemeenten zullen die bijkomende steun trouwens hard nodig hebben. Ik vrees echter dat dergelijke specifieke benaderingen op termijn een meer structureel karakter krijgen, waardoor soms situaties kunnen ontstaan waarbij steeds dezelfde gemeenten heel wat voordelen genieten, terwijl andere gemeenten die vaak veel inspanningen doen om een gezond financieel beleid te kunnen voeren, in de kou blijven staan. Misschien trap ik hiermee een open deur in, maar ik wenste toch te benadrukken dat alle Vlaamse gemeenten bijkomende middelen kunnen gebruiken. Zonder uitzondering worden zij geconfronteerd met een steeds aanzwellend takenpakket en krijgen zij steeds meer kostenverslindende opdrachten. Daarvoor zijn de gemeentebesturen echter niet bang. Integendeel, zij verheugen zich daarover. Het zijn trouwens deze besturen die het dichtst bij de burger staan en die in veel gevallen het best zijn geplaatst om de dienstverlening ten opzichte van de bevolking te verzekeren.

Daartegenover staat echter dat de gemeenten ook de middelen moeten krijgen om al deze opdrachten naar behoren te vervullen. Daar schort af en toe wel eens iets aan. Mijnheer de minister, in verband met de financiële toestand van de gemeenten wil ik nogmaals uw aandacht vestigen op het laattijdig doorstorten van de hen toekomende personenbelasting. U zal nu natuurlijk zeggen dat dit een federale aangelegenheid is. Dat is zeer juist, de minister van Financiën is hiervoor verantwoordelijk. Toch wou ik u vragen om bij het overleg nog eens op deze tekortkoming te wijzen.

Op 1 oktober 1993 is het nieuwe decreet houdende organisatie van het administratief toezicht op de gemeenten in werking gesteld. De kernelementen zijn versoepeling en vereenvoudiging van het toezicht.

Dit decreet heeft ontegensprekelijk

heel veel positieve aspecten. Deze kunnen evenwel niet verbergen dat de Vlaamse regering al te vaak blijkk geeft van een te centralistisch optreden. Betutteling en overnormering zijn evenwel niet meer van deze tijd. Meer zelfs, ze geven blijk van het onderschatten van het vermogen van de lokale overheden om hun bestuurstaken op een toekomstgerichte en verantwoorde manier te vervullen. Voor de CVP kan en mag autonomie geen ijdel woord zijn. Vele plaatselijke mandatarissen zetten zich dagelijks met hart en ziel in om van hun gemeente een plaats te maken waar het goed om leven is, waar de mensen zich herkennen en zich thuisvoelen. Wij zijn er allen mee gediend als wij deze mensen de kans geven om werkelijk doordacht te besturen zonder ze om de haverklap om de oren te slaan met een vloed van omzendbrieven, besluiten en decreten. Voor het personeel van de lokale regionale besturen werd er in juni van dit jaar een sectoraal akkoord bereikt. Positief daarbij is alvast dat vorming één van de belangrijkste pijlers is van dit akkoord. De verhoging van de vormingskredieten komt alvast tegemoet aan een grote behoefte. De kwaliteit van de dienstverlening staat of valt immers met de deskundigheid van diegenen die voor de dienstverlening moeten instaan.

De toepassing van dit akkoord zal voor de gemeenten evenwel ook een niet geringe budgettaire meerkost veroorzaken. Deze meerkost dreigt in de praktijk hoger te liggen dan de door u voorgestelde 2 tot 3 percent. Er is weliswaar geen verplichting om dit akkoord reeds vanaf 1 januari 1994 uit te voeren, maar het zal voor de meeste gemeenten praktisch onmogelijk zijn om te weerstaan aan de druk om het akkoord zo snel mogelijk toe te passen. Financieel zal dit voor heel wat lokale besturen dan ook een zware dobber zijn. Mijnheer de minister, enigszins tot mijn verwondering las ik vandaag in de krant dat u samen met uw collega die verantwoordelijk is voor de OCMW's

zou verklaard hebben dat deze salarisverhogingen in de tijd mogen worden gespreid.

De opslag mag in schijfjes worden uitgekeerd. Ik zou graag horen hoe u dat concreet ziet. Ook als burgemeester heb ik daar niet onmiddellijk zicht op. Ik twijfel eraan of deze vooruitzichten in die zin uitvoerbaar zijn. Het tot stand komen van dit akkoord heeft ook ten overvloede aangetoond dat de huidige werkwijze, waarbij de gemeenten en provincies niet vertegenwoordigd zijn in het comité C, niet langer houdbaar is. Mijnheer de minister, ik ben u dankbaar dat u de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten als informatiebron bij de besprekingen hebt betrokken. Ik ben nog meer verheugd omdat u hebt gezegd dat u bij de federale overheid op een wetswijziging dienaangaande zou aandringen.

Collega's, sedert de voorstelling van het project Vlaanderen-Europa 2002 staan de positie en de toekomst van de provincies in het nieuwe Vlaanderen volop in de belangstelling. Mijnheer de minister, ik zal de laatste zijn om te beweren dat de werking van de provincies niet voor fundamentele verbetering vatbaar is. Ik ben echter ook de laatste om voor het afschaffen van dit intermediaire bestuursniveau te pleiten. Integendeel, onze fractie is een groot voorstander van het behoud van de provincie als volwaardig beleidsorgaan met een eigen politieke en fiscale bevoegdheid.

Ik wens tevens van deze gelegenheid gebruik te maken om de aandacht van deze vergadering op de specifieke problematiek rond de splitsing van de provincie Brabant te vestigen. De oprichting van de provincie Vlaams-Brabant kwam niet te vroeg. De oude provincie was immers een onwerkzaam instrument geworden en ontbeerde de nodige vitaliteit om op een efficiënte manier aan de vele maatschappelijke noden het hoofd te bieden. Ik ben ervan overtuigd dat de nieuwe entiteit Vlaams-Brabant

Cardoen

daartoe wel in staat zal zijn. Het moet mij evenwel van het hart dat de concentratie van de provinciale diensten in de nieuwe provinciehoofdstad Leuven voor de inwoners van het zuidwestelijke deel van de provincie heel wat praktische moeilijkheden mee zal brengen. Een deconcentratie van de diensten waarmee de bevolking noodgedwongen regelmatig in contact moet treden, zoals bijvoorbeeld de dienst Stedebouw, is voor mij een absolute noodzaak.

Mijnheer de minister, ik wil ook nog even ingaan op het toenemende aantal adviesraden waarmee de gemeentebesturen geconfronteerd worden. Men kan geen beleidsdomein meer bedenken of er wordt een adviesraad voor opgericht. Op zich is deze evolutie zeker niet te veroordelen. De mensen zijn veel mondiger geworden in vergelijking met een paar decennia geleden. Een behoorlijk georganiseerde inspraak van de bevolking kan aan een beslissing veel positieve aspecten toevoegen.

Mijnheer de minister, het gevaar is niet denkbeeldig dat de gemeenteraad zelf daardoor meer en meer in de verdrukking komt. Dikwijls wordt er meer aandacht besteed aan de adviezen van een adviesraad dan aan de mening van de individuele gemeenteraadsleden. Nochtans zijn zij het, en zij alleen, die voor hun beleidsdaden door de bevolking kunnen worden gesanctioneerd.

Deze advies- en inspraakorganen vragen ook een grote inzet van de gemeentelijke administratie. Dikwijls moeten de gemeentelijke ambtenaren de werking van deze raden begeleiden buiten de normale diensturen. Onnodig te zeggen dat ook deze werking financiële gevolgen heeft voor de gemeente.

Mijnheer de minister, ik pleit voor het scheppen van klaarheid in deze problematiek. Draag er zorg voor dat de rol van deze adviserende organen klaar en duidelijk wordt gede-

finieerd en laat ze niet uitgroeien tot parallelle gemeenteraden die over alles en nog wat het laatste woord dienen te krijgen.

In elke gemeente is er een gemeenteraad met verkozen leden, die zich ten volle willen inzetten voor het welzijn van diegenen door wie ze zijn verkozen en die tevens bereid zijn om van hun daden rekenschap te geven. Geef ze dan ook de kans en de motivatie om deze zware opdracht naar behoren te vervullen. (*Applaus*)

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter : Dames en heren, staande de vergadering, ontvang ik deze brief, waarvan ik u de aanhef lees.

“Bij deze deel ik u mede dat ik – tengevolge van voortdurende onenigheid binnen die partij – in de Vlaamse Raad niet langer wens te zetelen voor de partij die de naam ROSSEM misbruikt. Zolang dat aanhoudt – en ik vrees dat dat lang zal zijn – wens ik als onafhankelijke te zetelen, en dat met ingang van heden.”

Getekend Jean-Pierre Van Rossem.
(*Hilariteit*)

ONTWERP VAN DECREET houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

– 18-A (1992-1993) - Nrs. 1 en 2
– 21-A (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

ONTWERP VAN DECREET houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de

Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

– 19-C (1992-1993) - Nrs. 1 tot 5
– 20-B (1992-1993) - Nrs. 1 (+ Errata) en 2 (Aangepaste administratieve begroting)
– 21-A (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

ONTWERP VAN DECREET houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

– 13-A (1992-1993) - Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
– 14 (1992-1993) - Nrs. 1 en 2
– 17 (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

ONTWERP VAN DECREET houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994

– 13-A (1992-1993) - Nr. 1 (+ Errata) (Toelichtingen)
– 15 (1992-1993) - Nrs. 1 (+ Erratum) (+ Bijlagen 1 tot XXIV) tot 13
– 16 (1992-1993) - Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
– 17 (1992-1993) - Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

BELEIDSBRIEF Algemeen welzijnswerk, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin

– 291 (1992-1993) - Nr. 1

BELEIDSBRIEF Preventieve gezondheidszorg 1993-1997, ingediend door mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden

– 314 (1992-1993) - Nr. 1

BELEIDSBRIEF Gezondheidszorg, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin

– 333 (1992-1993) - Nr. 1

BELEIDSBRIEF Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen. Beleidsbrief voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-presi-

dent van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
- 417 (1993-1994) - Nr. 1

BELEIDSBRIEF Het economisch beleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
- 418 (1993-1994) - Nr. 1

BELEIDSBRIEF Het landbouwbeleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
- 419 (1993-1994) - Nr. 1

BELEIDSBRIEF Externe betrekkingen in 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
- 431 (1993-1994) - Nr. 1

ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994
- 415 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 20

Algemene bespreking (Voorzetting)

BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN EN AMBTENARENZAKEN (Voortzetting)

De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer J. Van Hauthem (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer de minister, sta mij toe opnieuw van deze begrotingsronde, al naar gelang het uitgangspunt, gebruik of misbruik te maken om nogmaals de problematiek van de faciliteitengemeenten aan te snijden. Zoals u weet, hecht ik daaraan nogal wat belang. Tot treurenstoe moet

worden herhaald dat u niet alle instrumenten in handen hebt om een beleid te voeren zoals u dat wel doet voor de andere steden en gemeenten. U kan enkel het administratief toezicht uitoefenen, de organisatie ervan blijft in federale, lees Belgische handen. Anderhalf jaar geleden, in juni 1992, hebt u naar aanleiding van de begroting een beleidsnota ingediend waarin u gepleit hebt voor de regionalisering van de basiswetgeving, met name de nieuwe gemeentewet, de provinciewet en de wet op de intercommunale verenigingen. Eigenlijk hebt u toen ook voor de regionalisering van de organisatie van het administratief toezicht gepleit.

We hebben een staatshervorming gehad en buiten de intercommunale verenigingen zijn uw wensen eigenlijk niet ingewilligd, alhoewel u dat in uw beleidsnota destijds als een prioriteit voor de Vlaamse regering hebt bestempeld. U hebt dus eigenlijk het politieke forum waarop u die eis hard kon maken, gemist zowel in de Dialoog van Gemeenschap tot Gemeenschap, als in de onderhandelingen, die geleid hebben tot het Sint-Michielsakkoord.

Iets een prioriteit noemen, is één zaak, het ten uitvoer leggen is een andere zaak. De vraag rijst of dit een prioriteit blijft en waarom deze eis noch in de eisenbundel voor de Dialoog van Gemeenschap tot Gemeenschap was opgenomen, noch deze voor de onderhandelingen ter voorbereiding van het Sint-Michielsakkoord.

Mijnheer de minister, u blijft een rompmijnster, die de voogdij uitoefent over de gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap, maar niet over alle gemeenten op dezelfde manier. Het enige wat u vermag, is het vernietigen van gemeenteraadsbesluiten waardoor de taalwetgeving wordt overtreden. Ik moet toegeven dat u dat consequent doet, maar u zal met mij moeten toegeven dat dit eigenlijk onvoldoende is.

Ik weet dat u voor Vlaams-Brabant

een uitstekend arrondissementscommissaris hebt, die u zonder enige twijfel getrouw verslag uitbrengt over het verloop van de zittingen van bedoelde gemeenteraden.

Mijnheer de minister, ik heb een paar vragen over de evolutie van de toestand in het afgelopen jaar. Volgt de arrondissementscommissaris nog steeds alle zittingen van de gemeenteraden van de zes faciliteitengemeenten in Vlaams-Brabant ? Volgt een arrondissementscommissaris ook de zittingen van de gemeenteraad in Voeren ? Kan u mij eventueel de grote lijnen meedelen van uw bevindingen omtrent de evolutie van het aantal overtredingen van de taalwetgeving ? Stijgt het aantal, neemt het af, is het stationair ?

Ik meen in elk geval dat u meer zou kunnen doen dan enkel post factum optreden. In Linkebeek volhardt men blijkbaar in de boosheid. Het kan hen in principe niet veel schelen of de besluiten van de gemeenteraad al dan niet worden vernietigd. Alleen bij belangrijke punten die niet kunnen worden uitgesteld, zoals benoemingen van personeel, verloopt alles volgens de regels. Een gemeenteraad doet bewust overtredingen, wetend dat de besluiten zullen worden geschorst, waarna een nieuwe gemeenteraad wordt ingericht en men alles volgens de regels doet. De volgende keer wordt dan weer dezelfde procedure toegepast. Deze carrousel kan blijven draaien omdat het om kleine gemeenten gaat die slechts een beperkt aantal gemeenteraadszittingen per jaar moeten organiseren om de gemeente te besturen. Ondertussen staat u echter voor aap.

Indien de politieke wil er zou zijn, zou u veel meer kunnen doen.

Burgemeesters en schepenen kunnen worden geschorst wegens onbehoorlijk bestuur of wegens het zondigen tegen de regels van behoorlijk bestuur. Ik vraag mij af waarom u die regel nog niet heeft toegepast. Het steeds weer moedwillig uitlokken van overtredingen op de taal

Van Hauthem

wetgeving kan men toch moeilijk catalogeren als zijnde behoorlijk bestuur. Wanneer men vaststelt dat de gemeente Voeren reeds jaren weigert om subsidies toe te kennen aan Vlaamse culturele of andere verenigingen, kan men bezwaarlijk spreken van behoorlijk bestuur.

Waarom gaat uw optreden niet verder dan het vernietigen van onwettig genomen besluiten ?

Ik ben mij ervan bewust dat het effectief schorsen van burgemeester en schepenen onder de bevoegdheid valt van de federale minister van Binnenlandse Zaken. Wat dat betreft, wil ik u een informatieve vraag stellen. Ik heb u vragen gesteld omtrent het onwettig referendum in Voeren. Hierop hebt u geantwoord dat u het gemeentelijk besluit betreffende de organisatie van het referendum heeft laten vernietigen.

Indien het toch doorging, moest het worden beschouwd als een privé-initiatief. Het referendum is uiteindelijk doorgegaan, de burgemeester heeft hierbij zijn titel gebruikt en er werd gebruik gemaakt van gemeentelijke lokalen. Ik heb toen aan minister Tobback, de federale minister van Binnenlandse Zaken, gevraagd of hij van plan was op te treden. Deze heeft mij opnieuw naar u verwezen en gezegd dat hij het verzoek tot optreden moest afwachten van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden. Daarop verklaarde u dat er een verslag was opge maakt voor de federale minister met het verzoek om effectief sancties te treffen.

Aangezien ik vaststel dat de federale minister van Binnenlandse Zaken een burgemeester schorst – bijvoorbeeld de burgemeester van Lebbeke – zonder u voorafgaandelijk te hebben geraadpleegd, had ik graag vernomen of het initiatief om tot schorsing over te gaan in alle gevallen door u moet worden genomen, dan wel of hierop uitzonderingen kunnen worden gemaakt ?

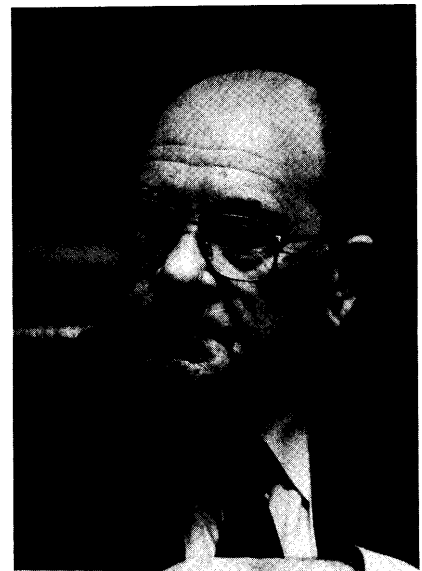
De federale minister beweerde enerzijds dat u het initiatief moest nemen met betrekking tot de gebeurtenissen in Voeren. Anderzijds stel ik vast dat de federale minister onder meer in Lebbeke is opgetreden zonder u te raadplegen.

Op welke manier moet de procedure eigenlijk op gang worden gebracht en hoe verloopt zij precies ?

Mijnheer de minister, de inmenging van de Franse Gemeenschap in onze eigen binnenlandse aangelegenheden gaat verder. Anderhalf jaar geleden heb ik dit bij de bespreking van de begroting reeds opgemerkt, maar de toestand blijft onveranderd. Nochtans maakte dit onderwerp deel uit van het Tienpuntenprogramma van de Vlaamse Raad, waar men zo hoog mee opliep.

Ondertussen is het Franstalig cultureel centrum in Voeren er echter nog altijd. Minister Van den Brande heeft hieromtrent gezegd dat dit onaanvaardbaar was, maar ik stel vast dat het nog altijd bestaat. Een Voerense school werd verkocht aan de Franse Gemeenschap. Hiertegen is geen verzet gerezen. Carrefour wordt nog steeds verspreid in Vlaams-Brabant en de subsidiekwestie is nog steeds actueel. De Franse Gemeenschapscommissie van het Brussels Gewest verleent subsidies aan Franstalige verenigingen in Vlaams-Brabant. De Vlaamse regering heeft toen beloofd dat zij dit punt zou aankaarten op het Overlegcomité tussen de regeringen onderling.

Wat is daarvan terechtgekomen ? Dat is nu al meer dan een jaar geleden. Ik hoor daar niets meer van. De inmenging blijft voortduren en het kan misschien zijn dat u niet onmiddellijk de juridische wapens in handen hebt om maatregelen te nemen. Indien die toestand blijft bestaan, wat in onze ogen niet kan, dan moet u het op een ander vlak spelen. Dan zijn er nog altijd de samenwerkingsakkoorden tussen de gemeenschappen en de gewesten die

SP-Senator Robert Vanlerberghe toetste tijdens de bespreking van de deelmaterie Binnenlandse Aangelegenheden de begrotingsinitiatieven aan het document Vlaanderen 2002

u eventueel zou kunnen blokkeren door een breekpunt te maken van de inmenging van de Franse Gemeenschap in onze eigen binnenlandse aangelegenheden.

Wij moeten tot de conclusie komen dat Vlaanderen voor een stuk zijn eigen verfransing in Vlaams-Brabant betaalt onder meer via het lager Franstalig onderwijs dat wij financieren, terwijl de Franse Gemeenschap de verplichting om de Vlaamse school in Komen te betalen gewoonweg aan haar laars lapt. Dat betalen wij er nog eens bij. De wederkerigheid is er niet. Ik vraag mij af hoe het mogelijk is dat men zich daar blijft bij neerleggen. Het is een situatie die al jaren duurt, zelfs van in de tijd van wijlen minister Coens. Momenteel gebruiken de gemeentebesturen hun gemeentelijke instrumenten om hun beleid te voeren als een verfransingsmachine. Ik geef u twee voorbeelden.

Mijnheer de minister, ik weet dat u niet rechtstreeks bevoegd bent voor de OCMW, maar de begrotingen

Van Hauthem

van de OCMW worden goedgekeurd door een gemeenteraad waar u voogdijminister van bent. Ik breng de kwestie even onrechtstreeks ter sprake. Het betreft een dossier waarbij het OCMW zoegezegd sociale verkavelingen gaat opstarten. Het blijkt dat die verkavelingen in zodanig grote stukken worden verkaveld dat het niet meer om sociale woningen gaat maar dat men er villa's kan op bouwen. Het OCMW heeft onlangs nog tien sociale woningen ingehuldigd. Zij heeft daarbij autonoom beslist deze niet toe te kennen volgens de graad van behoefte maar wel volgens de taal. Er werden er zeven aan Franstaligen gegeven en drie aan Nederlandstaligen. Ik wil de toestand ook eens nader bekijken in de andere faciliteitengemeenten. Het OCMW dat een instrument is om een sociaal beleid te voeren ten voordele van de behoeftigen gebruikt die macht om op een vulgaire manier aan een verfransingspolitiek te doen. Het gaat verder. Domus Flandria zal in Linkebeek met ons geld 20 sociale woningen bouwen. Het OCMW van Linkebeek heeft al gezegd dat het dezelfde verdeelsleutel zal toepassen, namelijk een verhouding zeven F. drie N. Dat betekent nu al dat het OCMW heeft vastgelegd dat 14 van die 20 woningen van Domus Flandria naar Franstaligen gaan en 6 naar Vlamingen. Domus Flandria is toch een Vlaamse aangelegenheid die moet tegemoetkomen aan de behoeften voor sociale woningbouw. Opnieuw stellen wij vast dat het OCMW ook dat instrument misbruikt om aan een vulgaire verfransingspolitiek te doen.

Mijnheer de minister, wil u samen met uw collega's, mevrouw Demeester bevoegd voor de OCMW en De heer De Batselier, bevoegd voor ruimtelijke ordening en huisvesting, de koppen bij elkaar steken en per faciliteitengemeente, ook in Voeren, eens nader bekijken wat een soort politiek het gemeentelijk bestuur in die gemeenten voert en nagaan hoe sommige gemeentelijke diensten

worden gebruikt voor oneigenlijk gebruik ? Daar is een evaluatie van doen. Daar is onderzoek naar te verrichten. Daar moet eventueel een rapport over worden gemaakt dat in de Vlaamse Raad moet kunnen worden besproken om daarrond de nodige conclusies te trekken.

Mijnheer de minister, mijn conclusie is, zoals ik het bij de bespreking van elke begroting van Binnenlandse Aangelegenheden zeg, dat u alleen maar een efficiënt beleid kunt voeren ook ten opzichte van de faciliteitengemeenten wanneer u de volledige bevoegdheid hebt over die gemeenten. Het spreekt van zelf dat het nu voldoende is bewezen dat de faciliteiten een verfransingsmachine zijn en dat ze bijgevolg moeten worden afgeschaft. **(Applaus)**

De voorzitter : De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer R. Vanlerberghe (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, in deze deelbegroting van Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken zijn bijna uitsluitend uitgaven opgenomen die het resultaat zijn van decretale verplichtingen, in het bijzonder : 38.777.500.000 frank dotatie 1994 van het Vlaamse Gemeentefonds, bekomen door de dotatie 1993 vermeerderd met 4,28 percent als gevolg van de inflatie en het gemiddeld rentepeil ; 3.039.200.000 frank Vlaams Provinciefonds bekomen door de dotatie 1993 vermeerderd met 2,93 percent, alleen ten gevolge van de inflatie ; 4.676.600.000 frank trekkingsrechten Investeringsfonds, bekomen door de dotatie 1993 vermeerderd met 15,2 percent. Er zijn in deze begroting geen nieuwe initiatieven te bespeuren.

Deze deelbegroting bestaat uit een reeks getallen. Het stuk 13-A zou bij deze getallen een toelichting moeten geven. Welnu, deze toelichting is voor het deel Binnenlandse Aangelegenheden zo summier dat ze haast onbruikbaar is.

In mijn betoog wens ik de afwezig-

heid van initiatieven te toetsen aan de beleidsverklaringen Vlaanderen in Beweging van april 1992 en Vlaanderen 2002 van de Vlaamse regering.

In uitvoering van het Sint-Michielsakkoord zal de Vlaamse Raad door de toekenning van de constitutieve autonomie na de eerstvolgende verkiezingen als het ware grondwetgevend zijn. Hoewel dat niet rechtstreeks iets met binnenlandse aangelegenheden te maken heeft, is er toch een relatie tussen de manier waarop we van die nieuwe mogelijkheden gebruik gaan maken en de initiatieven die op het vlak van binnenlandse aangelegenheden kunnen worden genomen.

Ik wens de aandacht te vestigen op de positie van de provincie in het toekomstig België en Vlaanderen. Welke rol deelt men de provincies nog toe ? Zullen ze een gedeconcentreerd tussenniveau blijven zoals in Vlaanderen 2002 omschreven staat of krijgen de provincies de nodige autonomie zoals is vermeld in de beleidsverklaring ?

Het Vlaamse Gewest is bevoegd voor de organisatie en de uitoefening van het gewoon administratief toezicht, namelijk elke vorm van toezicht ingesteld door de gemeentewet, de provinciewet en de wet op de agglomeraties en federaties van gemeenten.

Inzake het toezicht op de gemeenten is op 1 oktober 1993 het nieuw decreet van 28 april in werking getreden. Voor het toezicht op de provincies zijn de bepalingen uit de provinciewet nog steeds van kracht en heeft de Vlaamse regering de plaats van de koning ingenomen. Zal de minister op dat vlak initiatieven nemen ? Zo neen, waarom niet, en in het positieve geval moet men toch een ondubbelzinnig standpunt innemen omtrent de taken die men de provincie nog wil geven. Hoever staat het in dat verband met de werkzaamheden van de Gemengde Studiecommissie Decentralisatie ?

Vanlerberghe

In Vlaanderen 2002 lezen we op pagina 170 ; ik citeer : De bevolking moet duidelijk inzicht hebben in de staatsstructuur waarbij vaststaat welke overheid voor de verschillende beleidsmateries de verantwoordelijkheid draagt. Alleen zo wordt de aanspreekbaarheid van de overheid vergroot. Einde citaat.

Na het Sint-Michielsakkoord, dat wij toejuichen, kan moeilijk worden gezegd dat de zaken er voor leken duidelijker op geworden zijn. Dat kan niet anders, want het gaat over de regeling van bijzonder complexe problemen. Is het dan niet nodig dat de minister maatregelen neemt om de bevolking op een breedchalige manier uit te leggen – met de gemeente als tussenschakel bijvoorbeeld – hoe België in elkaar zit, wat de rol van Vlaanderen daarin is enzovoort. Kan er in dat verband geen samenwerking met de minister van Onderwijs op het getouw worden gezet ?

Wanneer de juristen al de draad kwijtraken, moet men niet verwonderd zijn dat gewone mensen niet meer begrijpen hoe de vork aan de steel zit. Zulke situatie veroorzaakt apathie. De mensen zijn wel geïnteresseerd in politiek, maar we moeten ze de kans geven ze te begrijpen.

Uit de begroting vernemen wij dat de minister iets meer dan 15 miljoen frank uittrekt voor de vorming van lokale ambtenaren. Op welk niveau zal die vorming gebeuren, misschien op provinciaal niveau ?

Op pagina 168 van het document Vlaanderen 2002 lezen we ; ik citeer : De veelheid en de versnippering van de overleg- en adviesorganen komen de doorzichtigheid niet te goede. Na een grondigevaluatie dringen een vereenvoudiging en een herroeping van de overleg- en adviesorganen zich op. Einde citaat. Heeft de minister hieromtrent al initiatieven genomen ? Zo ja, welke ?

In het document dat de pagina's 159

en 160 van stuk 13-A (1992-1993) vangt, lezen wij, ik citeer : De jaarlijkse aangroei van het gemeentefonds volgens de decretaal vastgestelde indexeringsformule is voor de Vlaamse steden en gemeenten van groot belang voor het behoud van hun financieel evenwicht. Einde citaat. Mijnheer de minister, gelet op de geruchten uit CVP-hoek om de indexeringsformule te wijzigen en gelet op het liberaal standpunt, ingenomen op het recente VLD-congres, dat de afschaffing van het gemeentefonds verdedigt, wensen wij van u te vernemen of u het bij die begrotingstekst houdt.

In de toespraak die adjunct-kabinetschef De Coster namens minister Kelchtermans hield op woensdag 24 november te Leuven op een colloquium georganiseerd door de Katholieke Universiteit Leuven onder de titel Heeft Vlaanderen nog provincies nodig ? zei hij onder meer het volgende, ik citeer : In afwachting van een grondige herschikking van de provinciale administratie zullen, waar mogelijk, nu reeds de bevoegdheden die aan de provincies werden toevertrouwd, herschikt worden naar een gemeentelijk, intergemeentelijk of Vlaams niveau. Einde citaat.

Wanneer men de paragraaf daarvoor en de paragraaf daarna erbij betreft, is het niet duidelijk of de minister dit nu wil doen of stelt dat het document Vlaanderen 2002 dit zo wil. In het document Vlaanderen 2002 staat dit evenwel niet met zoveel woorden te lezen. De nuance is wel belangrijk, want in de geciteerde passage wordt gepleit voor het toevertrouwen van taken aan een intergemeentelijk niveau en dat zijn, waarschijnlijk de intercommunales of in ieder geval een niveau bestaande uit niet-rechtstreeks verkozen personen. Als SP zijn wij voor een uitzuivering van de intercommunales en het leggen van de bevoegdheden bij de gemeente of de provincie.

Overigens wordt op pagina 1 van de tekst van adjunctkabinetschef De

Coster gepleit voor een institutionele rustpauze, wat dus niet in overeenstemming is met het overbrengen van bevoegdheden van het provinciaal naar andere niveaus.

In dit verband moet ook worden gewezen op de omzendbrief van minister Kelchtermans in verband met de controle op de gemeentelijke en provinciale v.z.w.'s. Heeft de omzendbrief tot resultaten geleid ? Worden er in dit verband initiatieven genomen ?

Mijnheer de minister, de SP-fractie zal de deelbegroting Binnenlandse Aangelegenheden 1994 zeker goedkeuren, maar wij kregen toch graag meer duidelijkheid over de opmerkingen die we hier gemaakt hebben. **(Applaus bij de SP)**

De voorzitter : De heer Tavernier heeft het woord

De heer J. Tavemier (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, geachte collega's, ik wil enige verduidelijking krijgen van de minister van Ambtenarenzaken, in verband met artikel 85 in het programmadecreet. Dit artikel handelt over ambtenarenzaken en vermeldt dat de wedden van gesubsidieerde personeelsleden en ook van de mensen die bij pararegionales werken, niet meer worden gekoppeld aan de weddebarema's die binnen de Vlaamse administratie gelden, waarbij men verwijst naar 31 december 1992.

In een aantal sectoren waar men werkt met gesubsidieerd personeel, onder andere in de centra voor maatschappelijk werk en in opbouwwerk, is er naar het schijnt een mondeling akkoord om de weddes te koppelen aan de barema's, maar om ook min of meer de verhogingen binnen het onderwijs te volgen.

Op 1 november 1993 is er een verhoging van 2 percent toegestaan. Als we dit artikel zeer letterlijk nemen en op de sector toepassen, dan is er van die 2 percent geen sprake. Paragraaf 2 van artikel 85 laat een soort

Tavemier

afwijking toe, is dat die verhoging van 2 percent ?

Minister L. Van den Bossche : Het artikel 85 is ingedeeld in twee alinea's : de ont koppeling als principe en het feit dat de regering ervan kan afwijken. Dit is de problematiek van zowel de pararegionales als van wat ik traditioneel de "volgers" noem, mensen die voor hun wedde een subsidie krijgen uitbetaald aan het bestuur in kwestie.

Voor de pararegionales geldt inderdaad die beslissing van 2 percent, evenals het KB van 1992 in verband met de minimum-barema's. Er is trouwens een opdracht aan alle pararegionales gestuurd, om desbetreffend op de begroting 1993 de nodige betalingen te doen. Er was binnen die sector enige verwarring ontstaan, door het feit dat wij de voorschotten op die fameuze 2 percent op 1 januari 1993 voor het niveau E en D, en op 1 juli 1993 voor niveau C niet hadden uitbetaald op de bepaalde datum. Wij hebben dus alleen een voorschot betaald op 1 november 1993 voor niveau A en B, en zodoende hadden een aantal pararegionales het voorschot alleen maar voor niveau A en B betaald. Doordat ze dit deden tijdens de baremaherziening voor de ambtenaren van niveau C, D en E, werd het voorschot opgeslorpt door met terugwerkende kracht de baremaherziening te laten ingaan. Dat is nu rechtgezet.

De tweede discussie die u aankomt, werd nog niet definitief door de regering afgerond, maar ze moet hieromtrent wel eerstdaags een standpunt innemen.

De heer J. Tavemier : Wij bespreken nu de begroting, kunnen wij daar voor het einde van de bespreking en de stemming van vrijdag uitsluitel over krijgen ?

Minister L. Van den Bossche : Dat hangt ervan af of wij morgen alles afkrijgen wat op de agenda staat. De begroting zelf moet daar niet voor

wijzigen, want in een aantal gevallen waren er al mondelinge afspraken en bepaalde bedragen zijn in de begroting opgenomen.

Het probleem dat zich stelt vloeit voort uit enerzijds de intentionaliteit van de ministers, en anderzijds de formele bepaling van 15 november 1993, zoals die in het Globaal Plan wordt gehanteerd.

De heer J. Tavemier : Ik kan hieruit concluderen dat de intentie om deze verhoging door te voeren inderdaad bestaat, en dat ook het geld voorhanden is.

Minister L. Van den Bossche : Dat geld is uiteraard ook in de begroting ingecalculeerd.

De voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer H. Lauwers : Mijnheer de minister, de gelden die noodzakelijk zijn om de 2 percent-aanpassing eventueel uit te voeren, staan niet op allerlei verschillende posten van de begroting, decreet per decreet of programma per programma. Op de posten Cultuur en Welzijn zijn in ieder geval onvoldoende middelen uitgetrokken om die 2 percent uit te betalen. Er wordt dan ook gevreesd – en de heer Tavemier heeft wat dat betreft volkomen gelijk – dat men door het samenlezen van de gelden in de begroting en door het programma-artikel zou kunnen concluderen dat de aanpassing niet zal worden uitgevoerd. Tenzij u natuurlijk zegt dat daarvoor eventueel het provisioneel krediet kan worden aangesproken !

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer Lauwers, de problematiek rond het artikel is veel grondiger dan u denkt. Indien dit artikel er niet zou staan, zou de algemene baremaherziening van de Vlaamse ambtenaren – die onder een reeks beperkende voorwaarden doorgang heeft gevonden – automatisch een effect hebben gehad op de rest van de werkelijkheid. Ook voor de rest van de werkelijkheid werd in het vooruit-

zicht gesteld dat er op vergelijkbare lijnen zou worden genegotieerd. Er zouden vergelijkbare voorwaarden worden geformuleerd voor de overige sectoren. Dit artikel is noodzakelijk om dat automatisme te doorbreken. Het artikel was in ieder geval noodzakelijk, crisisplan of niet. Vroeger was het statuut automatisch het statuut van elkeen, de weddeschaal was automatisch de weddeschaal van elkeen. Enkele jaren geleden hebben we beslist om de Vlaamse ambtenaren als gebeuren op zichzelf te beschouwen. Vervolgens zouden we nagaan wat noodzakelijk was op het gebied van statuut, weddeschalen en hiërarchische niveaus. Daaraan zou specifiek gestalte worden gegeven.

Regelingen voor de overige sectoren – en ook deze beslissing dateert reeds van enkele jaren geleden – zouden afzonderlijk worden uitgewerkt. Er zou ook worden beslist in welke mate bepaalde van de basisgedachten die golden voor de Vlaamse Gemeenschap ook zouden gelden voor de pararegionales en de "volgers", met andere woorden, in welke mate dezelfde redeneringen zouden kunnen worden doorgetrokken. Door de afhakingsbeslissing die we hadden genomen inzake de Vlaamse ambtenaren was het dus noodzakelijk om de CAO van 1991, de CAO-59, te vertalen naar de andere sectoren.

De heer H. Lauwers : Mijnheer de minister, ik vecht dat niet aan maar het heeft wel tot gevolg dat, wanneer men de cijfers bekijkt – niet alleen op uw begroting maar ook op de begrotingen van bijvoorbeeld Welzijn en Cultuur – men schijnbaar vertrekt van de situatie eind december 1992 terwijl er eigenlijk aan die sectoren werd toegezegd dat men zou vertrekken van de situatie eind december 1992 plus 2 percent. De begrotingscijfers geven aan dat men ook niet meer zal kunnen betalen dan dat, tenzij het provisionele krediet – dat een algemeen artikel is – daarvoor zou worden aangewend.

Minister L. Van den Bossche : Ik kan mij natuurlijk niet uitspreken over de cijfers op de begrotingen van andere collega's maar het is duidelijk dat er ter zake eerstdaags een theoretische beslissing moet worden genomen door de regering. Bij de budgetcontrole zal dan uiteraard worden nagegaan of alle bedragen kloppen met de theoretische beslissing. De discussie is in ieder geval ingewikkelder geworden door het crisisplan en meer bepaald doordat men in dat plan de datum 15 november 1993 hanteert als zijnde de datum voor dewelke overeenkomsten dienen te worden afgesloten. Volgens de Vlaamse regering betekent deze passus dat, wanneer er voorafgaandelijk een fundamenteel akkoord was terwijl de sectorale uitvoering nog niet in een CAO was gegoten, de uitvoering toch perfect kan. Precies om deze reden zeggen de pararegionales dat de algemene baremaherziening doorgang zal vinden : men was nog niet toe aan de negotiatie maar de grond van die negotiatie kan worden gevonden in 1991, bij de CAO afgesloten in comité A.

De heer J. Tavemier : Daarom ook was het zo belangrijk dat de loonsverhoging van 2 percent in het onderwys per 1 november inging, vóór 15 november dus. Ik hoop dat binnenkort in dit verband een gunstige beslissing wordt getroffen.

Met de minister van Binnenlandse Aangelegenheden wil ik even de intermediaire niveaus en de leasingformule bespreken. Tijdens de bespreking in commissie werden nogal wat vragen gesteld in verband met het toezicht op gemeenteraadsbeslissingen omtrent het gebruik van de leasingformule. Men stelde zich de vraag welke democratische controle er nog restte nadat een dossier aan een financiële instelling werd overgemaakt. In dit geval gaat het dan hoofdzakelijk over het Gemeentekrediet. De minister verklaart in zijn antwoord dat hij de regels die deze bank toepast, zal veralgemenen. Dat lijkt mij eerder vreemd en vooral ontoereikend. Ik geef u een concreet

voorbeeld : op een zeker ogenblik verandert het schepencollege het bouwprogramma zonder officiële beslissing van de gemeenteraad. Op die manier geeft het Gemeentekrediet aan een architect een bijkomende opdracht en dan lees ik in de verslagen van het bewuste schepencollege dat die architect daarvoor een bijkomende vergoeding ontvangt van meer dan 1 miljoen frank. Op een dergelijke beslissing is geen enkele vorm van politieke of voogdijcontrole. Dat kan volgens mij niet. Op zeer korte termijn moeten ook ten aanzien van de leasingformule duidelijke richtlijnen worden uitgewerkt voor gemeenten en financiële instellingen. In het kader van het nieuwe decreet inzake toezicht van gemeenten, weigerde de meerderheid immers ook maar iets in die zin in de tekst op te nemen. Dit haat moet zo snel mogelijk worden ingevuld. Daarnaast loopt ook nog de discussie over de tussenstructuren en de rol van de provincies : de pararegionale en paraprovinciale instellingen, de gemeentelijke v.z.w.'s, de intercommunales enzovoort. Ik ben blij dat een groot deel van dit debat al plaatsvond en de rest nog grondig zal worden besproken. Voor de uitwerking van bepaalde ideeën zijn wij afhankelijk van de regionalisering van de fundamentele wetgeving. Zoveel is duidelijk geworden. Het gevaar is groot dat men daarop zal wachten en zodoende een verbetering van de werking van al die instellingen zal uitstellen tot de organieke wetgeving in verband met provincies en gemeenten werd geregionaliseerd. Op Vlaams niveau mag een democratisering van de controle en de wetgeving met betrekking tot de eerder genoemde instellingen niet zolang op zich laten wachten. Daarvoor is immers geen wijziging van de organieke wet vereist. Wij kunnen nu al stappen zetten in de richting van een doorgedreven democratisering en het uitzuiveren van heel wat instellingen. Het ontroert mij soms dat die houding ook in CVP en SP-kringen merkbaar is. Alleen komt dan altijd een spreekwoord in mij

op : Als de vos de passie preekt, boer let op je ganzen. Die partijen zijn er tenslotte de rechtstreekse oorzaak van dat in Vlaanderen zoveel van dit soort organen, die ontsnappen aan een democratische controle, bestaan.

Vanop deze tribune doe ik dan ook een oproep tot de minister en tot de andere partijen om hiervan tijdens de komende maanden werk te maken, ten einde voor de gemeenteraadsverkiezingen reeds grote stappen te zetten in een meer democratisch beheer van onze instellingen. *(Applaus)*

De voorzitter : De heer Van Hooland heeft het woord.

De heer R. Van Hooland (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, ik sluit mij aan bij de talrijke algemene principes en ook bij de reeds verstrekte informatie inzake Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken. Ik verheug mij vooral over de positieve gang van de Vlaamse zaken. Er is een evolutie naar een volwassen, autonoom Vlaams beleid en naar een meer professioneel management in de Vlaamse overheidsdiensten.

Ik zal alle proza terzijde laten en de cijfers laten voor wat ze zijn. In mijn betoog zal ik wel enkele vragen stellen met betrekking tot de Binnenlandse Aangelegenheden, waarvoor op de begroting toch 56 miljard frank wordt uitgetrokken. Daarna volgen een vijftal vragen over de Ambtenarenzaken.

Mijnheer de minister, er wordt een nobele omschrijving gegeven van de algemene doelstelling, ik citeer : . . . optimale voorwaarden te scheppen, waardoor de lokale bestuursefficiëntie maximaal tot ontwikkeling kan komen. Een hogere kwaliteit van bestuur ten bate van de mensen moet daardoor mogelijk worden. Einde citaat. Men geeft ook aan hoe men hiertoe moet komen, ik citeer : Door richting te geven aan het beleid via decreten, besluiten en om-

Van Hooland

zendbrieven, door een vlotte organisatie en uitoefening van het administratief toezicht en ook door een efficiënt beheer van de overheidsfondsen. Einde citaat.

Dit klinkt goed, maar misschien is het democratische voor ons dikwijls juist het probleem.

Sta mij toe hieraan een algemene beschouwing te wijden. In een ontwikkelde samenleving is de democratie van alle tijden. Op het ogenblik is er echter verwarring. In dit verband werd er hier reeds verwezen naar de talrijke raden. Er heerst het ideaal van het burgerschap en het individualisme. Wij bevinden ons in een merkwaardige, zeer verbrede stroming en zijn niet veraf van de republiek van de burger of van de rechtspersonen, de organisaties en de belangengroepen.

Vaak vergeten wij dat ons systeem er een is van representatieve democratie, dit wil zeggen een democratisch gedelegeerd bestuur dat effectief moet kunnen functioneren, wat vaak moeilijk wordt.

Een representatieve democratie heeft twee krachten, enerzijds, de verbinding kiezenden en anderzijds de verbinding verkozenen-mandatarissen en de effectiviteit van bestuur en dienstverlening. Dat systeem wordt teveel verdrongen.

Inzake de verhouding tussen het gewest en de lokale besturen kan men dezelfde beschouwing maken. Vele sprekers – ook van uw partij – hebben naar deze verhouding verwezen.

Men kan zich de vraag stellen of het niveau waarop het beleid gevoerd wordt en men beslissingen neemt wel steeds het juiste is. Men stelt al te vaak het gendeel vast.

Mijnheer de minister, ik heb hierbij een aantal vragen over de gemeentelijke autonomie.

De gemeenten worden nog steeds en

op verschillende bestuursniveaus, in hoge mate betutteld. Het gewestelijk, maar vooral het federale niveau maakt zich daar schuldig aan.

Men heeft in de gemeenten zoveel raden geïnstalleerd dat de directe betrokkenen aan “radenmoetheid” lijden en het systeem van de representatieve democratie een log apparaat dreigt te worden. Vele bestuurders bedanken dan ook voor de nochtans nobele taak.

Inzake de gemeentelijke autonomie – die ik veel te beperkt acht –, verwijs ik naar een aantal beknottingen door het federaal niveau waarvoor wij ook hier niet blind kunnen zijn.

Vooreerst, het federaal niveau voert een te centralistisch politiebeleid.

Ik ben van mening dat de nakende hertekening van de politieformaties en de verrekening ervan ten laste van de gemeentelijke financiën onaanvaardbaar zijn. Deze maatregel treft voornamelijk de middelgrote gemeenten.

Ten tweede, het centralistisch remuneratiebeleid van de topfunctionarissen in de lokale besturen kan moeilijk beschouwd worden als verenigbaar met de gemeentelijke autonomie.

De wetgever heeft voorts ook aan kleine gemeenten - vanaf 7.500 inwoners - de verplichting opgelegd een voltijdse secretaris van het OCMW in dienst te hebben, wiens wedde nationaal bepaald is. Deze situatie geldt ook voor de ontvanger van het OCMW. Ondermeer deze maatregel heeft tot gevolg dat vele OCMW's van kleine en middelgrote gemeenten meer dan 40 percent van hun budget moeten aanwenden voor personeelskosten. Ik weet niet of deze financiële inspanning een gefundeerd welzijnsbeleid ten goede komt.

De wetgever bepaalt momenteel ook dat de gemeenteraad zelfs in een

kleine gemeente minstens tien maal bijeengeroepen moet worden.

De laattijdige doorstorting van het aandeel van de gemeenten in de personenbelasting en de onaangekondigde schrapping van de 5 miljard frank zijn andere voorbeelden van betutteling. Terloops, tegen de maatregel van de schrapping van de 5 miljard frank door mijn gemeente werd beroep aangetekend bij de Raad van State.

Mijnheer de minister, ook op gewestelijk niveau zou ik een aantal voorbeelden kunnen geven van beknottiging van de gemeentelijke autonomie. Ik wil echter geen klaaglied aanheffen over de steeds toenemende taken van de gemeenten, noch pleiten voor bij komende kredieten. De gemeenten zullen hun taken wel verzorgen met de hun toegewezen middelen, op voorwaarde dat zij autonoom en dus verantwoordelijk kunnen handelen.

Maar dan moeten ze in de echte zin van het woord bevoegd zijn. Inzake de middelen wens ik hier nog aan toe te voegen dat er een bekeurenswaardige scheve situatie blijft bestaan, inzake de financiering. Het Vlaams Gemeentefonds voorziet voor volgend jaar in 38,7 miljard frank. Dat is een verhoging van 4,28 percent. De helft daarvan gaat echter naar de twee grote steden. Ik denk dat dit de autonomie van de gemiddelde Vlaamse gemeente aantast. Er was al een scheve situatie en men zou kunnen stellen dat er hier van een Mattheüs-effect sprake is. Het bestaande onevenwicht wordt nog versterkt. Dit is volgens mij niet langer te verantwoorden.

Ook inzake het personeelsbeleid is er een merkwaardige beknottiging. Ik moet weliswaar hier in het openbaar toegeven dat het nieuw personeelsstatuut voor de Vlaamse ambtenaren, de lokale besturen en de parolokale instellingen, heel wat positieve elementen bevat. Dit is in dit midden voldoende bekend.

Ik wil ook nog naar het administra-

Van Hooland

tief toezicht terzake verwijzen. Voor het personeel zijn er punten die kunnen leiden naar onvermoede bureaucratie. Ik denk bijvoorbeeld aan de splitsing inzake bevoegdheden om enerzijds de formatie goed te keuren – dat gebeurt voor alle Vlaamse gemeenten in Brussel – en anderzijds de bevoegdheid om het geldelijk en het administratief statuut in kwestie te adviseren en goed te keuren. Dit laatste moet door de provincie gebeuren. Ik waarschuw daarvoor.

Een volgend punt inzake het personeelsbeleid is de vorming. Dat is een belangrijk onderdeel van het beleid. U voorziet daarvoor in 1994 in 15,1 miljoen frank. Ik denk dat vele gemeenten zich vandaag afvragen wat dat voor hen zal betekenen. U hebt overleg gepleegd. Maar ik wou toch graag weten of ook hier niet, zoals inzake ruimtelijke ordening, te veel aan de echte noden in de gemeenten zal worden voorbijgegaan.

Ik kom aan een laatste punt inzake het personeelsbeleid. Ik meen dat de autonomie van de gemeenten ook te veel wordt beknot inzake de mobiliteit. Indien het statuut bepaalt dat men een aantal jaren anciënniteit uit de particuliere sector naar de gemeenten kan overdragen, dan is dat positief. Indien twee jaren bonificatie kunnen gegeven worden, dan is dat ook voordelig. U kunt echter geen deskundige, gemotiveerde krachten uit de particuliere sector aantrekken met bijvoorbeeld 15 jaar anciënniteit indien ze dan met een anciënniteit van 6 tot 8 jaar moeten herbeginnen. Ik denk dat daar een rem wordt ingebouwd voor die nochtans zo gewenste mobiliteit en overdracht van cultuur die inzake beheer in de particuliere sector wel eens gevorderd is. Onder bepaalde voorwaarden, juist met een nieuw personeelsstatuut, zou men die toch gemakkelijker kunnen overdragen. Hetzelfde geldt ook, mutadis mutandis, voor de onderwijssector.

Mijn vraag inzake de autonomie, en

daarbij aansluitend inzake de middelen, is of u, mijnheer de minister van Binnenlandse Aangelegenheden, vragende partij bent voor meer bevoegdheden en ook meer verantwoordelijkheden voor de gemeenten ?

Op federaal niveau is het merkwaardig stil ter zake. Ik vraag het dus uitdrukkelijk aan u, die bekommerd bent om de lokale besturen en om hun positie.

Wat de binnengemeentelijke decentralisatie en deconcentratie betreft vraag ik u of u hier ook vragende partij blijft en voor wat ? Hebt u al initiatieven genomen om een gepaste bestuurlijke vormgeving in Vlaanderen te ontwikkelen ?

Er werd terug verwezen naar de paracommunale instellingen, de gemeentelijke v.z.w.'s, en naar de provincies en de intermediaire besturen.

Mijnheer de minister, komt er een nieuwe bestuurlijke vorm in Vlaanderen uit de bus ? Heeft u daarvoor reeds initiatieven genomen ?

Wat de binnengemeentelijke decentralisatie betreft, verwijs ik uiteraard vooral naar de grote steden. Het blijft mijn overtuiging dat de grote steden overgesubsidieerd worden, en oversubsidiëring leidt tot inefficiëntie. Voor diezelfde grote steden, is er ook vaak twijfel inzake de effectiviteit. Hetzelfde geldt misschien voor bepaalde centrumsteden en voor vele middelgrote steden en gemeenten in Vlaanderen.

Mijnheer de minister, werd intussen reeds werk gemaakt van een evaluatie van de fusies die ongeveer achttien jaren geleden werden doorgevoerd ? Bestaat er een evaluatie van de algemene bestuurlijke situatie in Vlaanderen, meer bepaald van de lokale sector ? Er werd wel een kleine studie gemaakt, vooral gericht op de grote steden. Ik meen echter dat vandaag een vakbekwame studie over de bestuurlijke situatie in Vlaanderen ontbreekt. En last but not least, quid met de grote steden

in de toekomst ? Welk beleid zal u morgen voor de grote steden voorleggen ?

Mijnheer de voorzitter, ik wens eveneens een paar vragen te stellen aan de minister van Ambtenarenzaken. Ook op dit vlak is er een positieve evolutie. Vanuit Oost-Vlaanderen hebben wij niet zoveel moeite dat te zeggen. Dit is nog een klein knipoogje naar de minister, na het stukje Limburg van deze namiddag.

Er is inderdaad een globale aanpak, en ik denk dat dit fundamenteel positief is aan uw beleid. Een globale aanpak van het personeelsbeleid voor de Vlaamse ambtenaren – en dat zijn er intussen ongeveer 32.000 – is bijzonder gunstig.

Mijnheer de minister, na alles wat uzelf en uw ambtenaren hebben ondernomen, behoud ik toch het gevoel dat het beleid voor de Vlaamse ambtenaren vooral een extern beleid is. Inderdaad, voor een groot gedeelte berust het beleid in externe handen, bijvoorbeeld de recrutering en de selectie worden toevertrouwd aan het Vast Wervingssecretariaat. Ter zake zou een protocol worden opgesteld en een gemeenschappelijk beheer uitgewerkt. Mag ik vandaag vernemen of dat gemeenschappelijk beheer reeds een feit is, of het werkt en voldoening geeft.

De mobiliteit van de ambtenaren lijkt mij vandaag echter zeer weinig kansen te krijgen, bijna even weinig als vroeger. Ik heb reeds eerder uiteengezet waarom hier een kans wordt gemist. Er moet evenwel een grotere mobiliteit komen tussen de overheid en de particuliere sector en uiteraard ook met de onderwijssector ; dus de magische driehoek : overheid, particuliere sector, onderwijs.

Volgens het nieuwe ambtenarenstatuut wordt de beoordeling in belangrijke mate aan externe personen toevertrouwd. Mijnheer de minister, ik waarschuw u voor de uitholling van de hiërarchie, die u juist wil versterken. Wanneer u de beoordeling aan

Van Hooland

externen toevertrouwd, denk ik dat u in dezelfde mate de hiërarchie uitholt, zelfs al gaat het slechts om vijftig percent externen die men bij sommige beoordelingen wil betrekken.

Er is ook sprake van een vervroegde uittreding. Wordt het een vervroegde uittreding op 55 jaar ? U heeft al eens gezegd van niet, maar op welke leeftijd wordt zij dan wel bepaald ?

Ik kom nu tot mijn tweede punt, met name de zorg voor de organisatie. Graag vernam ik of de Matrix-organisatie al dan niet positief functioneert ? Wat de basisstructuur betreft heb ik het gevoel dat wij intern over te weinig beleidsondersteuning beschikken en dat wij daarvoor te veel aangewezen blijven op diverse externe adviezen.

Ten derde, het algemeen informatiebeleid. Over het GIS moet ik het niet eens meer hebben. Na één goed jaar, sedert mijn actuele vraag daarover, blijkt immers dat daarvoor een merkwaardige sanering plaatsvond.

Ik stel vast dat de evaluatie alsook de ontwikkeling en het beheer van informatietoepassingen hoofdzakelijk aan externe instanties worden toevertrouwd. In dat verband denk ik vooral aan het centrum voor overheidsinformatica dat ongetwijfeld goed werk tracht te leveren, maar als het ware over een monopoliepositie beschikt.

Mijnheer de minister, graag kende ik uw mening dienaangaande.

Mijn vierde punt betreft de privatisering. De sectoren medische controle en onderhoud werden reeds geprivatiseerd. Graag vernam ik uw strategie ter zake en welk beleid uiteindelijk zal worden gevoerd.

Ten slotte zal ik het nog even hebben over een paradoxale situatie waarin wij vaak verkeren. Zowel u, mijnheer de minister, als ik, als alle Vlamingen, moeten het vaak hebben van de Vlaamse ambtenaren "nieu-

we stijl", van meer professioneel beheer en van een meer modern en geïntegreerd beleid. Toch merken wij een omzeggens totale afwezigheid van bestuurskundig onderzoek en onderwijs. Bovendien wordt voor de universitaire curriculae die zich bezighouden met de finaliteit bestuurskunde de klok zo mogelijk teruggedraaid. In Nederland bijvoorbeeld kent de opleiding bestuurskunde het meeste succes van alle disciplines die iets te maken hebben met de overheid. Zoals ik reeds zei, draaiden wij de klok terug en spreken nog nauwelijks over bestuurskunde of over wetenschappelijk beheer toegepast in de overheidssector, in casu de Vlaamse overheidssector, maar over politieke wetenschappen – met alle respect voor politieke theorieën en dergelijke – terwijl wij echter nood hebben aan efficiënte, transparante en effectief functionerende overheidsdiensten.

Mijnheer de minister, wat is uw standpunt ter zake en nam u dienaangaande reeds initiatieven – het probleem is u anders al een tijdje bekend – en in ontkennend geval, zal u dan op korte termijn nog initiatieven nemen ? Het loont mijns inziens wel de moeite hiervan werk te maken. In uw hoedanigheid van minister van Ambtenarenzaken en van Onderwijs, bent u vragende partij ?

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer M. Van der Poorten (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zal mijn betoog specifiek beperken tot het ambtenarenbeleid.

Voor de ambtenaren in dienst van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap was 1993 een cruciaal jaar. Op 24 november 1993 keurde de Vlaamse regering het nieuw Vlaams ambtenarenstatuut goed dat vanaf 1 januari in voege treedt en het "ambtenarenmonument" van 1937 uiteindelijk zal vervangen.

Het statuut dat jaren overeind bleef en zijn degelijkheid heeft bewezen

– dat moeten wij toegeven – bevatte heel wat mankementen en bleek niet langer het geschikt instrument te zijn dat als basis moest dienen voor een goed functionerende overheidsdienst. De klok kon immers ook niet blijven stilstaan in de openbare diensten waar stilaan – vaak schoorvoetend – moderne managementtechnieken hun intrede deden.

De uitwerking van dit nieuwe statuut was een bittere noodzaak geworden. Het oude bureaucratische statuut bleek eerder een rem te zijn geworden op de werking die men heden van de diensten mag verwachten.

Met dit nieuwe statuut heeft de Vlaamse regering de kans aangegrepen om de klassieke vooroordelen over het werken in een openbare dienst te ontcrachten. Zo kan men een nieuwe fase in de werking van het openbaar ambt betreden. Er worden heel wat nieuwigheden die tot een verhoogde efficiëntie moeten bijdragen ingevoerd. De ambtenaar krijgt meer rechten maar ook meer plichten. Men stevent dus af op een nieuwe bedrijfscultuur met de motivering en de responsabilisering van de ambtenaar als hefbomen. Ik hoop dat het invoeren van dit nieuwe statuut een nieuw élan zal teweegbrengen en dat het voor de ambtenaar de gepaste stimulansen bevat.

Eén van de basisprincipes van het nieuwe statuut is gebaseerd op de stelling "met minder personeel meer doen en het dan ook beter betalen". De financiële herwaardering van het openbaar ambt is sedert jaren een sleutelprobleem. Het nieuwe statuut legt de nadruk op de relatie tussen produktiviteitsstijging en loonsverhoging en wil de motivering vergroten door beloning bij succes.

Hoe belangrijk het pecuniaire aspect ook mag zijn, toch kan het niet als enig motiverend element gelden. Ik ben ervan overtuigd dat ook andere factoren tot een grotere motivering moeten bijdragen. Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan betrokkenheid bij de beleidsvoorbereiding, zowel bij

Van der Poorten

de conceptie als in de ganse proces-sus tot de uitvoering, ruimere bevoegdheden en verantwoordelijkheden en vrijheid van functioneren. De Vlaamse regering heeft dan ook zeer terecht gekozen voor het gelijktijdig invoeren en het koppelen van een nieuw statuut, een baremaherziening én een globaal hervormings- en managementsproces. Hierbij gaat bijzondere aandacht naar instrumenten van personeelsbeheer. Inzake motivatie moet er voldoende aandacht gaan naar vormingsinitiatieven, mogelijkheden tot mobiliteit en mutatie en bevorderingskansen. Het nieuwe statuut biedt daartoe diverse mogelijkheden.

Wie pleit voor een beter management, betere overheidsmanagers en meer initiatief en verantwoordelijkheid kan niet voorbij aan de positie van de topambtenaren. Mensen motiveren heeft immers ook te maken met de kwaliteiten die de leidende ambtenaren als persoon en als mens in zich moeten dragen en die eigenlijk niet direct in een statuut te omschrijven zijn. Het talent om met mensen te kunnen omgaan, is immers onontbeerlijk om mensen optimaal te kunnen laten functioneren en om een dienst op een ordentelijke en degene manier te laten draaien.

In dit statuut wordt tevens veel belang gehecht aan de evaluatie. Van die beoordeling zal immers de snelheid van de loopbaan afhangen. Een ambtenaar met een goede beoordeling zal sneller in aanmerking komen voor een eventuele bevordering. Zo hoort het ook. Dergelijk systeem legt echter wel een zeer grote verantwoordelijkheid bij de leidende ambtenaren. Zij dienen er daarbij over te waken een zeer strenge objectiviteit aan de dag te leggen en ik hoop dat de toekomst zal aantonen dat deze werkwijze daadwerkelijk de aanzet is geweest tot het belonen van de juiste personen. In dat geval zullen we kunnen vaststellen dat uiteindelijk de meest bekwame ambtenaar wordt bevorderd en uiteindelijk de

leiding van een dienst in handen krijgt.

Dit statuut houdt dan ook vele kansen in. Het verheugt mij dat elementen eruit zijn opgenomen in het statuut voor het Vlaams gemeentepersoneel. Collega Cardoen maakte zo even reeds een opmerking over het vanmorgen in de krant verschenen artikel omtrent het uitkeren van de opslag in schijfjes. Ik treed hem hierin volledig bij. Trouwens, naarmate men de discussie rond de opslag voor het gemeentepersoneel blijft aansnijden, dreigt men steeds meer af te glijden naar een discussie over een pecuniaire aangelegenheid. Essentieel stond echter de responsabilisering en de motivering van het gemeentepersoneel voorop. De gemeenten moeten allereerst tot een degelijke organisatie van hun personeelsbestand komen. Men moet vertrekken vanuit een personeelsbehoefteplan, waarin zowel het statutair als het contractueel personeel moet worden opgenomen. Volgens mij moet dit voor de pecuniaire kant van de zaak worden geregeld.

Dit nieuwe statuut houdt mijns inziens vele kansen in. Het is ook de resultante van echt teamwerk, waaraan diverse van uw ambtenaren een wezenlijke bijdrage hebben geleverd. Het verdient mijns inziens zijn volle kans te krijgen niet alleen voor de motivering en de responsabilisering die erin liggen vervat, maar ook omdat de leesbaarheid ten behoeve van de gebruiker werd verbeterd en omdat een deregulering werd nagestreefd. Het is dan ook mijn overtuiging dat het openbaar ambt in Vlaanderen met dit statuut een onvermoede kans krijgt om nieuwe banen te volgen.

Toch betreur ik dat het Vlaamse parlement onvoldoende nauw betrokken werd bij een dergelijk omvangrijk moderniseringsplan zodat daar rond zoveel mogelijk steun kon worden gemobiliseerd. Een hervorming van de interne bedrijfsvoering van de overheid is een werk van lange adem dat de duur van regeringen

kan en zal overschrijden. Al is een dergelijk plan nooit af en moet het steeds bijgeschaafd en bijgestuurd worden, toch dient vermeden dat bij het aantreden van elke regering steeds opnieuw wordt begonnen met een ander moderniseringsplan. De beleidsverantwoordelijken mogen en kunnen de schuld voor de onbehoorlijke werking van hun eigen bedrijf niet langer op anderen afschuiven. Opdat dergelijke hervormingsprojecten eerder begeleid dan steeds heraanpakkt kunnen worden, was beter een draagvlak over de partijpolitieke grenzen heen tot stand gekomen over dit project. Daarom had ik liever gehad dat deze Raad meer betrokken was geweest bij dit moderniseringsplan.

Mijnheer de minister, ik stel met genoegen vast dat de kredieten bestemd voor de vorming en de opleiding van ambtenaren een gevoelige stijging kennen. Ik zou evenwel uw bijzondere aandacht willen vragen voor het onthaal, de opleiding en de motivering van de jonge en ook van de nieuwe ambtenaren, bijvoorbeeld van diegenen die door de regionalisering in het Vlaams departement zullen terechtkomen. Deze ambtenaren zullen op termijn het imago van de openbare diensten gestalte dienen te geven.

Ik vind het dan ook jammer dat vele nieuwelingen zich de eerste maanden van hun indiensttreding aan hun lot overgelaten voelen. Een studie van de dienst voor Studietoelagen van de Katholieke Universiteit van Leuven heeft aangetoond dat slechts 32 procent van de universitair geschoolden die hun loopbaan bij een openbare dienst starten, daar vijf jaar later nog steeds werken. Deze cijfers wijzen toch op een zeer groot verloop bij de jonge ambtenaren. Veel hangt af van de wijze waarop de jonge ambtenaren worden ingezet en van de mate waarin zij zich betrokken kunnen voelen bij en ingepast worden in het proces van beleidsconceptie en beleidsvoorbereiding. Evenzeer van de mate waarin hen

Van der Poorten

vertrouwen wordt geschonken, en zij een positieve ambtenarencultuur mogen onderkennen waarin hen het besef wordt bijgebracht dat zij in de administratie niet enkel en alleen mogen uitvoeren, maar ook geacht worden na te denken en initiatieven te ontwikkelen.

Het is wellicht moeilijk om concrete en gepaste maatregelen te nemen voor het oplossen van dit probleem. Toch dring ik erop aan om de beweging die in de ambtelijke en politieke cultuur op gang is gebracht, via aangepaste beheers- en beleidsmethoden verder te stimuleren.

In het licht van de relatie burger-overheid en van de geloofwaardigheid van de overheid wil ik een open vraag formuleren over het doelgericht wervingsbeleid. Dit overstijgt het Vlaamse niveau.

De werving wordt meer en meer functioneel gericht. Dit past in een kwalitatief en kwantitatief tewerkstellingsbeleid.

Er wordt terecht meer en meer uitgegaan van functiebeschrijvingen en van competentieprofielen. Ik meen evenwel te mogen ervaren dat wie heden ten dage voor een overheidsfunctie solliciteert, vaak bedenkingen overhoudt bij zeer scherp uitgetekende profielen, omdat dit de voorbestemming van de vacature laat vermoeden.

Wanneer bovendien bij een wervingsaankondiging, zoals dat tegenwoordig meestal het geval is, slechts één of twee aanwervingen in het vooruitzicht worden gesteld, geven de kandidaten zichzelf nog een geringe kans op aanwerving. In het verleden kon hij of zij zich inschrijven voor een algemeen wervingsexamen voor een algemeen omschreven graad of functie die in alle departementen of instellingen van openbaar nut in het personeelskader waren voorzien. Bij het slagen voor een dergelijk examen kreeg de laureaat toegang tot betrekkingen in deze diverse ministeries en instellingen.

Bij geïnteresseerden en potentiële kandidaten voel ik vaak aan dat zij enig ongeloof hebben in de selectiviteit die omwille van de functionaliteit reeds bij de aankondiging van een wervingsprocedure zit ingebouwd. Daar tegenover blijken voor examens voor meer ge vulgariseerde graden ettelijke honderden laureaten op reservelijsten te staan in afwachting van hun oproeping. De enen worden gedemotiveerd om nog opnieuw mee te dingen, bij de anderen worden verwachtingen gewekt die noch door de Vlaamse, noch door de federale overheid kunnen worden ingelost.

Eén van mijn grote bekommernissen is en blijft de tewerkstelling van minder-validen. De inschakeling in het arbeidsproces is voor deze mensen één van de belangrijkste hefboomen tot maatschappelijke integratie. Wij moeten echter vaststellen dat de tewerkstellingskansen voor deze mensen in de privé-sector eerder gering zijn, niettegenstaande het feit dat velen van hen perfect in staat zijn om een hele waaier van werkzaamheden te verrichten. Voor de overheid is hier een belangrijke taak weggelegd. Ik dring er daarom op aan dat ook voor de hogere niveaus minimale quota worden vastgelegd voor de tewerkstelling van minder-validen. Sommigen van hen hebben grote inspanningen geleverd om een diploma te behalen en moeten dan tot hun grote ontgoocheling vaststellen dat zij nergens terecht kunnen. Ook in de moderne administratie van het nieuwe Vlaanderen moet plaats zijn voor een sociale dimensie.

De tewerkstelling van laaggeschoolden hangt eveneens samen met deze problematiek. Deze mensen – het traditionele niveau 4 – voeren vaak onderhoudstaken uit. De jongste jaren bestaat er echter een tendens om deze taken uit te besteden aan privé-firma's. Ook de heer Van Hooland heeft hiernaar verwezen. Vooraleer ook de Vlaamse administratie deze tendens volgt, dring ik erop aan dat er een degelijke analyse wordt ge-

maakt. Moeten efficiëntie en snelheid altijd voorop staan of moeten we eerder ruimte laten voor sociale overwegingen ?

Tot slot wil ik het hebben over de decentralisatie en de deconcentratie van overheidsdiensten. Dit was trouwens één van de doelstellingen van het regeerakkoord. Toch kan ik mij niet van de indruk ontdoen dat er op dat gebied niet veel initiatieven worden genomen, uitgezonderd in het departement Onderwijs. Ik ben er nochtans van overtuigd dat heel wat Vlaamse overheidsdiensten perfect voor een dergelijke operatie in aanmerking kunnen komen.

Diverse hervormingsprojecten moeten uiteindelijk door één verantwoordelijke worden gecentraliseerd, zodat zowel de organisatorische hervormingen als de hervormingen op het vlak van het personeel, en de gevolgen daarvan op het financiële en het budgettaire vlak op elkaar kunnen worden afgestemd.

Mijnheer de minister, ik verzoek u als minister van Ambtenarenzaken op het vlak van de decentralisatie en de deconcentratie het voortouw te nemen en concrete voorstellen naar voren te brengen. **(Applaus)**

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, ik zal het eerste deel van het antwoord van de Vlaamse regering voor mijn rekening nemen en mij beperken tot de materie die inzake Binnenlandse Aangelegenheden specifiek tot mij is gericht. Ik zal trachten om het grootste deel van de onderwerpen die tijdens de bespreking aan bod zijn gekomen, in mijn antwoord te verwerken.

In de eerste plaats wil ik ingaan op de bezorgdheid omtrent de decretale regeling, met name het Gemeentefonds, het Investeringsfonds en het Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn. Dit laatste behoort overigens niet rechtstreeks tot mijn bevoegdheid.

Kelchtermans

Wat het Gemeentefonds en het Investeringsfonds betreft, hebben wij erop gestaan dat de decretale regeling ook voor het volgende jaar gerespecteerd blijft. Anderzijds werden er vragen gesteld in samenhang met het Globaal Plan over de mogelijke weerslag van het introduceren van een gezondheidsindex met betrekking tot wijzigingen die in de decretale regeling naar voren komen. Het is nog te vroeg om hieromtrent uitspraken te doen. Er kan alleszins worden gezegd dat in de mate dat er minder uitgaven zijn voor een bestuur ten gevolge van het introduceren van een gezondheidsindex, het niet is uitgesloten dat deze minder uitgaven ook niet betaalbaar worden gesteld. Dit is niet meer dan logisch in een globale regeling.

Er moet hieromtrent overleg worden gepleegd. Het werd door de Vlaamse regering als algemene regel aangenomen. Het is echter niet dat wat men hier bedoelt. Is het de Vlaamse regering erom te doen om op het vlak van het Gemeentefonds en het Investeringsfonds waarvoor in een bepaald groeipercentage is voorzien, enige wijziging te brengen op decretaal vlak? In ben dat niet van zins. Tot op heden heb ik niet vastgesteld dat de collega's van de Vlaamse regering daartoe enige intentie hebben. De financiële toestand van de 308 Vlaamse gemeenten is tot op vandaag gezond. Dat is een belangrijk verschil met enkele jaren geleden. Het zijn de leden van de Vlaamse Raad die in een belangrijke mate hebben bijgedragen tot deze sanering van de gemeentelijke financiën juist door de decretale regeling inzake het Gemeentefonds. Er werd ook een grotere rechtvaardigheid en een grotere autonomie bereikt. Het is vooral het Gemeentefonds dat een doorslag heeft gegeven in de sanering en het verwerven van deze grotere financiële autonomie.

Er werden hier vragen gesteld rond de CAO. Wat is de rol van de CAO, rekening houdende met de re-

percussies van het Globaal Plan? Wij menen dat deze kader-CAO zoals hij werd overeengekomen vóór 15 november, door de gemeente kan worden gerealiseerd. Een aantal gemeenten zijn reeds bezig met de voorbereiding van de toepassing van deze CAO. Terecht werd er door enkele sprekers de nadruk op gelegd dat het hier niet enkel om een geldelijke CAO gaat maar ook om een kwalitatieve CAO. Die twee aspecten zijn aan elkaar verbonden. Een beloning voor wie het verdient waarbij een aantal basisregels in acht moeten worden genomen. Deze CAO gaf bij de eerste reacties blijkbaar een aantal problemen omdat sommigen er van uit gingen dat het uitsluitend een pecuniaire CAO betreft. Sommigen hebben de neiging om ieder personeelslid in de maximum weddeschaal te brengen waarop het ingevolge zijn anciënniteit en de andere elementen recht heeft. Dat is niet de bedoeling. De bedoeling is de ambtenaar in een bepaald niveau op te nemen om hem dan naargelang het resultaat van de waarderingsgesprekken een geldelijke beloning te geven.

Er werden door mijn medewerkers afspraken gemaakt met de respectievelijke gesprekspartners, waaronder de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten. Er is afgesproken dat er een duidelijker spreiding kan komen bijvoorbeeld binnen een vork van 3 tot 4 percent. Daardoor hebben de gemeenten een precies kader waarbinnen zij de gesprekken met de syndicale organisaties kunnen voeren.

Mijnheer Cardoen, u zegt dat men moeilijk de druk van het bestuur zal kunnen afhouden. Net daarvoor hebt u echter hartstochtelijk gepleit voor het versterken van de autonomie van de gemeenten. Ook hier meen ik dat de gemeenten hun rug eens moeten krommen en dat zij de logica die in deze CAO zit en waarover zij uitvoerig informatie hebben gekregen, naar de geest en wat het pecuniaire betreft naar de letter moeten toepassen.

De heer G. Cardoen : Het principe dat men het mag doen maar dat men het niet moet doen, is een slechte richtlijn. Dat mag u van mij aannemen.

Minister T. Kelchtermans : Ik begrijp uw allusie maar u moet het zien in het kader van wat wij in de Vlaamse administratie hebben willen naar voren brengen, namelijk een voorbeeld van nieuw geldelijk en administratief statuut. Bij de lokale besturen bestond een veelheid van statuten en een veelheid van beloningssystemen. Om in deze veelheid orde te brengen, hebben wij gestreefd naar een meer uniform geldelijk en administratief statuut. Daarvoor hebben wij het referentiekader genomen dat de Vlaamse regering voor de eigen ambtenaren heeft opgelegd. Ook werd de gemeentelijke autonomie gerespecteerd en hebben wij als toezichhoudende overheid namens de 308 gemeenten onderhandeld, vergezeld van de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten en met de werknemersorganisaties. Wij zijn daar tot een modelovereenkomst gekomen. Wij bieden de gemeenten dan ook een kader aan waarbinnen kan worden gewerkt.

Het is ook in de marge van die vrijheid dat een gemeente kan beslissen dat het voor hen gaat omdat het financieel mogelijk is en dat het voor hen wenselijk is omdat zij een aantal functioneringsgesprekken mogelijk willen maken en willen belonen. Dit is hun eigen autonome beslissing.

Er zijn vragen gesteld over het Investeringsfonds. Ik verwijs hier naar de resultaten van de werkgroep. Er werd concreet gevraagd wat daarmee zal gebeuren. Ik geef toe dat er nog geen oplossing voorhanden is. Er zal vooral een budgettaire oplossing worden gevraagd. De administratie heeft de opdracht gekregen voorstellen uit te werken. Als deze in mijn bezit zijn zal ik proberen conclusies los te krijgen van de Vlaamse regering.

Het administratief toezicht kwam ter

Kelchtermans

sprake. Ik weet dat men het positieve van deze regeling duidelijk onderstreept, maar dat men hier ook telkens voor hetzelfde dilemma staat, namelijk de gemeenten als volwaardig nemen, maar tegelijkertijd blijft er het centralistische trekje van de toezichthoudende overheid die zich in de ogen van de gemeenten met te veel gemeentelijke zaken wil bemoeien terwijl ze er beter aan zou doen zich met de eigen keuken bezig te houden. De 308 Vlaamse gemeenten zijn over het algemeen toch een voorbeeld van goed bestuur. De heer Tavernier is het daarmee niet helemaal eens, maar hij maakt in zijn gemeente deel uit van de oppositie en hij heeft er alle baat bij dat er een goed administratief toezicht is, gebonden aan regels, waardoor degene die zich aan de andere kant bevindt zich beschermd voelt inzake rechten die anders nogal eens met voeten worden getreden.

Er zijn een aantal vragen gesteld over het toekomstige debat over de rol van de provincies. Ik verwijs hiervoor naar het debat over het belangrijke basisdocument Vlaanderen-2002, dat niet af is. Het is een sneuvelnota zoals dat heet in het jargon, die tegen begin volgend jaar in een definitieve vorm zal worden gegoten. De versterking van het lokale niveau is een uitgangspunt. Men stelt vast dat een aantal beleidsniveaus – dat is ook hier beklemtoond – toch wel wat aan beeldverstoring doen bij de mensen die het allemaal moeten ondergaan. Anderzijds zijn er op intermediaire niveau pistes aangetrokken die niet bij iedereen op dezelfde consensus kunnen rekenen, om het zacht uit te drukken. Ik meen dat ik hieromtrent met de commissie Binnenlandse Aangelegenheden een initiatief heb genomen. U hebt trouwens zelf het debat aangetrokken. Tijdens een studiedag heeft een van mijn medewerkers in het kader van het spreekrecht voor ambtenaren zijn persoonlijke visie uitgesproken. Ik sta daar trouwens volledig achter. Ik vind het

een goed uitgangspunt om de discussie te ordenen, wat trouwens ook is gebleken in de commissie. Men heeft zich daar geëngageerd om deze oefening voort te zetten. De ideeën die wij in de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden daaromtrent vergaren, zijn voor mij een belangrijke aanwezigheid voor de toon waarop het debat in de Vlaamse regering zal moeten worden gevoerd.

De voorzitter : De heer Dewael heeft het woord.

De heer P. Dewael : Mijnheer de minister, u verwijst naar het document Vlaanderen-Europa 2002. De uiteindelijke bestemming van dat document is mij niet zo duidelijk. Dat debat is opgestart in de Vlaamse Raad en nadien afgebroken. Ik weet niet dat de Vlaamse Raad ooit zal worden gevraagd zich hierover uit te spreken. U weet dat een van de standpunten die in dat document worden geponeerd het standpunt is dat neerkomt op de afschaffing van de provincies, ook als bestuurlijk niveau. Wat is de houding ter zake van de Vlaamse regering ? U spreekt nu voorzichtigheidshalve over een sneuveldocument, maar deze optie heeft heel wat stof doen opwaaien. Ik weet dat er een heftige reactie is losgekomen in Limburg, onder meer ook van de betrokken gouverneur, toen de Vlaamse regering deze tekst is komen toelichten. Mijnheer de minister, komt de regering terug op haar stappen, volhardt zij in haar standpunt of heeft u gewoon geen mening ?

Minister T. Kelchtermans : Dat laatste zou u misschien graag horen, maar dat zeg ik dus niet. Ik heb daaromtrent wel een mening en de Vlaamse regering heeft ter zake ook een mening. Zij heeft ter inleiding van die discussie een standpunt ingenomen, maar de discussie zal maar afgerond zijn nadat wellicht ook de Vlaamse Raad hierover een debat zal hebben gevoerd.

De heer P. Dewael : Mijnheer de minister, u zegt dat er een standpunt

was ter inleiding, maar is dit standpunt nu de discussie ongeveer halverwege is, intussen gewijzigd ?

Minister T. Kelchtermans : Het standpunt van de regering zal worden bepaald op het einde van het debat, wanneer wij ook de inbreng van de Vlaamse Raad zullen hebben gekregen.

De heer P. Dewael : Mijnheer de minister, eerst leid ik uit uw antwoord af dat er nog geen standpunt is...

Minister T. Kelchtermans : Het standpunt dat wij hadden bij de inleiding van de discussie is het standpunt van de regering tot er een nieuw standpunt komt.

De heer P. Dewael : Mag ik u dan ter precisering vragen wat het standpunt ter inleiding was ?

Minister T. Kelchtermans : Daarvoor verwijs ik naar het document Vlaanderen-Europa 2002.

De heer P. Dewael : Mag ik u vragen dat te expliciteren ?

Minister T. Kelchtermans : U hebt in dat document kennis kunnen nemen van de twee sporen. En het spoor dat ik voor mijn rekening heb genomen, is niet tegenstrijdig met wat ik nu zeg.

De heer P. Dewael : Met andere woorden, dat standpunt ter inleiding van de discussie kwam neer op een afschaffing van de provincies. Als ik de minister goed begrijp, zegt hij dat dat standpunt herbekeken kan worden op het einde van de discussie, maar dat het voorlopig toch gehandhaafd wordt.

Minister T. Kelchtermans : Het eerste oogmerk van het document Vlaanderen-2002 was een globale discussie op gang te brengen rond een aantal sporen waarover de Vlaamse regering zich in dit ontwerp duidelijk uitsprak. Over deze uitspraken is er intussen een heel debat op gang gekomen, onder meer ook wat het beter besturen betreft in een

Kelchtermans

democratisch Vlaanderen. In dit document zijn een aantal opties genomen met betrekking tot het intermediaire niveau, dat van de provincies. Ik stel vast dat wij in de commissie Binnenlandse Aangelegenheden al een interessante gedachtenwisseling hebben gehad over de toekomstige rol van dit intermediaire niveau. Tijdens die gesprekken heb ik zelf een aantal interns aangebracht.

Vandaag lijkt het mij te vroeg om op de afloop van deze discussie vooruit te lopen. Ik heb wel de indruk dat alle politieke partijen in Vlaanderen, ook de uwe, mijnheer Dewael, en tot mijn verrassing, een duidelijke rol willen geven aan het intermediaire niveau. Zij benadrukken allemaal het belang van een goed gestructureerd intermediair niveau, ook als bevoegdheidsniveau. Wij moeten de hele discussie echter afwachten om te weten waar we uitkomen.

De heer P. Dewael : Ik weet dat het zogezegde statuut van het document Vlaanderen-Europa 2002 al een paar keer gewijzigd is. Dat werd nu eens een beleidsdocument genoemd, dan weer een discussienota. Het is natuurlijk nooit verkeerd om na te denken, maar feit is dat de Vlaamse regering zich in dat document heeft uitgesproken voor de afschaffing van de provincies. Het komt de Vlaamse regering niet toe aan de verschillende politieke fracties te gaan dicteren welk standpunt zij moeten innemen. *(Onderbreking door de heer E. Van Rompuy)*

Bij de VLD beslist het congres over het VLD-standpunt. Ik herhaal het, de minister moet dus geen standpunt dicteren, de politieke fracties zullen dat wel zelf beslissen. Mijnheer de minister, u verklaart vandaag dat er "op het einde van de rit" een evaluatie komt, dat het debat levendig is enzovoort. Maar stop nu eens met dat wollig taalgebruik en zeg ons nu eens duidelijk of de Vlaamse regering nog altijd achter het standpunt

van de afschaffing van de provincies staat, want dat interesseert mij en de burger ook.

Minister T. Kelchtermans : Het feit dat u zich zo engageert in dit debat bewijst dat dit debat binnen de kortst mogelijke tijd ook hier in deze Vlaamse Raad moet worden gevoerd. Ik zal mij zeker niet onbetuigd laten in dat debat, dat trouwens ook al is gestart in de commissie Binnenlandse Aangelegenheden. Deze zaak is dus nog niet afgerond.

De heer P. Dewael : Als dat de duidelijkheid is, collega Van Rompuy, waarop de nieuwe CVP aanstuurt, kunt u het vergeten.

De heer E. Van Rompuy : Wij hebben zes maanden geleden een grondwetsherziening gestemd, wij hebben zelfs een provincie bijgevoegd. Het lijkt mij dan ook evident dat de provinciale structuur zou behouden blijven. Het document Vlaanderen – Europa 2002 is trouwens opgesteld vóór de grondwetsherziening.

De heer P. Dewael : Mijnheer Van Rompuy, ik ondervraag hier niet de fractieleider van de CVP in de Vlaamse Raad, ik ondervraag hier in eerste instantie de regering.

De heer E. Van Rompuy : De regering zal toch de Grondwet niet kunnen wijzigen.

De heer P. Dewael : De Vlaamse regering komt met standpunten aandragen, ze laat die afdrucken in mooie brochures en verspreidt ze in Vlaanderen om de burgers uit te nodigen tot nadenken op termijn. Na verloop van tijd stelt ze echter vast dat ze zich heeft vergist.

De heer E. Van Rompuy : Dat is precies de bedoeling van het document.

De heer P. Dewael : Mijnheer de minister, u moet hier in het kader van een begrotingsdebat, waar het beleid concreet vorm moet krijgen, kunnen toegeven dat u uw standpunt hebt gewijzigd.

Minister T. Kelchtermans : Er zijn

een aantal vragen gesteld rond de rol van het intermediair niveau, en er zijn ook uitdrukkelijke uitspraken over gebeurd, waar men zijn geloof in de rol van dat intermediair niveau heeft beklemtoond.

Precies in die lijn heb ik mee een debat op gang getrokken binnen de commissie Binnenlandse Aangelegenheden. Ik zal u deze nota met veel plezier toesturen, dan zult u trouwens kennis kunnen nemen van de standpunten die daar overigens ook door mij werden ingenomen.

Mijnheer de voorzitter, een van de laatste bedenkingen in mijn antwoord was de veelheid van adviesraden.

Bij mijn weten zitten in een gemeente slechts een tweetal adviesraden uitdrukkelijk decretaal vervat – een Cultuurraad en een Sportraad. Andere adviesraden zijn over het algemeen facultatief, tenzij men de milieuconvenant heeft ondertekend. Voor dergelijke adviesraden bepalen de gemeenten zelf onder welke voorwaarden ze werken, en dat gebeurt dan niet vanuit een decreetale regeling zoals dat bij Sport- en Cultuurraden wel het geval is.

Collega Pierco heeft een aantal vragen gesteld over de doorstorting van belastingen. Op het federale niveau is er niet veel belangstelling voor de gesprekken over het doorstorten van de federale belastingen, en ik wens dan ook in te gaan op uw suggestie om deze gesprekken opnieuw op gang te trekken. Er is echter weinig enthousiasme van de federale minister van Financiën om tot een andere regeling te komen. Wij hadden de voorschottenregeling voorgesteld, met evenwaardige schijven, waardoor op het einde van het jaar of het daaropvolgende jaar het voorschot zou kunnen worden aangezuiverd in positieve of negatieve zin naargelang van het rechtmatige tegoed.

Ook collega Cardoen heeft een aantal vragen gesteld over de onrechtvaardigheid van het Vlaams fi-

Kelchtermans

nancieringsfonds naar een aantal gemeenten toe, die de indruk hebben dat, alhoewel zij altijd de tering naar de nering hebben gezet, zij worden benadeeld. Andere gemeenten die dit niet zouden doen, worden dikwijls beloond in aparte decretale regelingen. Ik moet dit erkennen, maar er wordt na een tijd komaf gemaakt met deze regeling.

Ik heb reeds geantwoord op de vragen in verband met de CAO, en ook de vertegenwoordiging in het comité C. Wij hebben daarvoor contact genomen met de federale minister van Binnenlandse Zaken en ik hoop dat wij inderdaad tot die regeling kunnen komen. Wij vragen – en daar is een wetswijziging voor nodig – dat de gemeenten een volwaardige vertegenwoordiger zouden worden rond de onderhandelingstafel.

Ook in verband met de splitsing van Vlaams-Brabant bevindt de werkgroep, waarin ik namens het Vlaamse Gewest zetel, zich in een beslissende fase. Uw opmerking werd ook in de werkgroep gemaakt : er moet, ook bij de deconcentratie en eventueel de decentralisatie van een aantal diensten, begrip worden opgebracht voor de toch wat eigenaardige geografische situatie van Vlaams-Brabant.

De heer Van Hauthem heeft vragen gesteld in verband met de faciliteitengemeenten en de toezichtsfunctie in de Brusselse gemeenten en Voeren.

Mijnheer Van Hauthem, mijn antwoord zal u niet verwonderen. Het is trouwens hetzelfde als de vorige keer : de organieke wetgeving is vooralsnog een federale aangelegenheid. In het Sint-Michielsakkoord is deze problematiek zijdelings ter sprake gekomen doordat men zich heeft geëngageerd dat de volgende regering het artikel 108 van de Grondwet in herziening zal stellen, zodat de gemeentewet dan al dan niet kan worden geregionaliseerd. Op dit ogenblik evenwel werd arti-

kel 108 van de Grondwet nog niet in herziening gesteld en daardoor – en dat vormt het probleem – kan de organieke wetgeving voor gemeenten en provincies niet worden geregionaliseerd.

Mijnheer Van Hauthem, u had ook een vraag in verband met het feit of de arrondissementscommissaris altijd zichtbaar of onzichtbaar aanwezig moet zijn. Volgens mijn gegevens is hij aanwezig. Hij brengt mij in ieder geval regelmatig verslag uit over hetgeen er binnen de verschillende faciliteitengemeenten, Voeren inbegrepen, gebeurt. U hebt ook nog eens naar het specifieke geval Voeren verwezen. In ieder geval werden de afspraken daar correct uitgevoerd : de ontvanger werd aangemaand alleen die facturen te betalen die conform een ordentelijke en uitvoerbare gemeenteraadsbeslissing waren genomen. Dat werd ook aan de federale minister meegedeeld.

Voor uw vraag in verband met het OCMW verwijs ik u door naar mijn collega. Rechtstreeks heb ik geen vat op het OCMW, ook niet in de voorbeelden die u geeft. Die voorbeelden intrigeren me trouwens : indien ze werkelijk kloppen, zal ik dat aan de bevoegde minister rapporteren.

De heer Vanlerberghe heeft vragen gesteld over de vorming. Er is inderdaad uitdrukkelijk 15 miljoen frank uitgetrokken om via de provinciale instituten het lokale personeel te vormen. Dat is een goede zaak en hangt samen met de herwaardering en het nieuwe administratieve statuut waar de vorming een veel grotere rol speelt ; er werd zelfs een vormingsplicht ingeschreven.

De heer Vanlerberghe heeft ook een aantal vragen gesteld over v.z.w.'s en parageementelijke instellingen. Daarvoor verwijs ik naar een omzendbrief ter zake die wij naar de gouverneurs hebben gestuurd en waarin een striktere controle van de v.z.w.'s werd gevraagd. Ik stel vast dat er dikwijls een zekere rigiditeit

is in onze gemeentelijke of provinciale wetgeving waardoor men als het ware deze besturen uitnodigt om in een aantal parageementelijke of paraprovinciale instellingen een flexibiliteit te bekomen die wij eigenlijk via de normale wet zouden moeten kunnen geven. Op die manier is er ook niet de verleiding om telkens via achterpoortjes een aantal zaken te regelen. Ik ben daarvan geen voorstander en terugkomend op het debat omtrent het intermediair niveau denk ik dat een van de grote gehelen die men zou kunnen onderbrengen in dit intermediaire niveau precies die veelheid van bovengemeentelijke v.z.w.'s en intercommunales is waar de taken vrij goed aflijnbaar zijn.

De heer Tavernier heeft vragen gesteld rond de leasingformule. Ik heb aan mijn administratie gevraagd – maar heb daarop nog geen antwoord gekregen – dat men mij, vooraleer wij een aantal conclusies trekken, zou informeren over de desbetreffende regels op het terrein. Het Gemeentekrediet volgt bijvoorbeeld ter zake regels. Het is precies om te antwoorden op de vraag of daar al dan niet moet worden ingegrepen dat wij een evaluatie hebben gevraagd. In het vervolg zullen wij dus ook voorstellen kunnen formuleren in het kader van het toezicht dat wij daaromtrent over de gemeenten hebben.

De heer Van Hooland heeft een aantal vragen van algemeen bestuurlijke aard gesteld waarop ik onrechtstreeks heb geantwoord. Hij vraagt naar de evaluatie van de fusies en ik herinner mij dat wij hebben gesteld dat die het best na de volgende gemeenteraadsverkiezingen zou gebeuren. Ook de bestuurlijke situatie van de grote steden kwam aan bod. Het rapport dat in opdracht van de Vlaamse regering werd opgesteld en dat aan de leden van de commissie Binnenlandse Aangelegenheden ter beschikking werd gesteld, levert een schat aan informatie over de manier waarop grote steden tot een rationele bestuurlijke herindeling kunnen

Kelchtermans

komen. Bovendien worden ook de noodzakelijk geworden begeleiden de maatregelen besproken. Het debat in de Vlaamse Raad en de commissie Binnenlandse Aangelegenheden kan dan ook als afgesloten worden beschouwd en het wachten is nu alleen nog op de besluiten die worden getrokken op federaal niveau. Tot zover deze duidelijke bespreking in een notedop. **(Gelach) (Applaus)**

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, de heren Pierco, Van Hooland en Van der Poorten formuleerden een aantal opmerkingen in verband met Ambtenarenzaken.

De heer Pierco pleit in het kader van een eventuele vermindering van het ambtenarenbestand voor een wervingsstop. Nu is dit een typische lineaire en zodus domme maatregel. Ikzelf moet ook soms dergelijke maatregelen invoeren, maar dat zijn nooit de briljantste oplossingen. Een absolute wervingsstop wordt ingevoerd uit wanhoop of omdat het onmogelijk is te nuanceren. Wij dachten eraan de aanwervingen strikt terug te schroeven en dat werd ook zo gepland.

De heer L. Pierco : Ik had het over een selectieve wervingsstop, waarbij men het liefst, en prioritair, vrijgekomen functies invult via promotie of mutatie voor men, als het echt niet anders kan, een wervingsstop doorvoert. Belangrijke functies kan men immers niet zomaar laten wegvallen.

De heer E. Van Rompuy : Na een persconferentie vroeg men aan de heer Bracke of de absolute wervingsstop ook zou gelden voor het onderwijs. Hij antwoordde daarop volmondig "ja". Dat is klare taal, mijnheer Dewael. Honderdduizenden jongeren die een carrière ambiëren in het onderwijs, kunnen er niet meer in terecht. Is dat het standpunt van de burger ? **(Reactie bij de heer P. Dewael)**

De heer Platteau zei gisteren namens de VLD-fractie dat hij nog 60 miljard frank aan personeelsuitgaven wil schrappen in de Vlaamse begroting. Mijnheer de minister, vindt u dit realistisch ?

Minister L. Van den Bossche : Neen, dat is het ook niet. Er worden evenwel meer zaken verteld die niet onmiddellijk worden gestaafd met cijfers of nota's. Mijnheer Denys, ik vermeld dit als een algemene bedenking.

Wat wij gedaan hebben, is wel dege-lijk selectief, maar niet absoluut.

Met betrekking tot de vragen aangaande de bevorderingen kan ik stellen dat een ambtenaar alleen maar van niveau kan veranderen indien hij voldoet aan de examenvoorwaarden van het VWS. De vraag rees of de wet van Meden en Perzen om bij de wervingsgraden meer dan 90 procent door nieuwe werving in te vullen, moest worden gehandhaafd. Ter zake hebben wij zeer bewust keuzes gemaakt in kwaliteit en kwantiteit. Het aantal personeelsleden ligt mathematisch vast. De regering heeft zichzelf dus een strikt carcan opgelegd, met als gevolg dat de kostprijs van de algemene baremaherziening, meer bepaald het specifieke gedeelte boven de CAO 59 van 1991, na drie jaar wordt uitgespaard door de vermindering van het aantal personeelsleden van het globale ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Met betrekking tot het ziekteverzuim is er een procedure van openbare aanbesteding achter de rug. Gisteren werd de beslissing van toewijzing genomen. Vanaf 1 januari 1994, de datum van de inwerkingtreding van het nieuwe statuut, zal het ziekteverzuim van de ambtenaren van het Vlaamse ministerie worden gecontroleerd door een privé-firma.

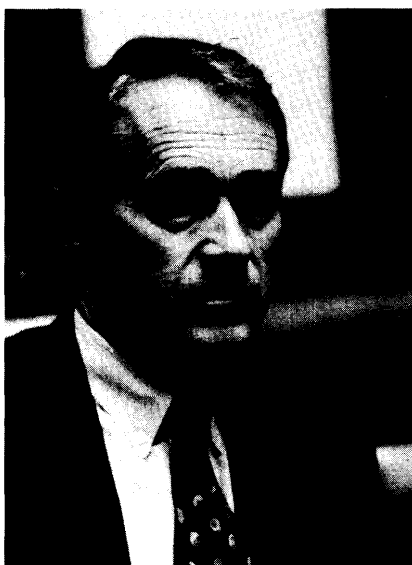
Met betrekking tot het onderhoudspersoneel werd er een lange discussie gevoerd. Het SEMA-rapport bevat dienaangaande een aantal nuttige inlichtingen. Op sommige punten is dit rapport echter intellectueel niet

juist of onvolledig. Op vraag van de heer Van der Poorten heb ik overigens reeds een samenvatting gegeven. Ik heb toen gesteld dat de beslissing van de Vlaamse regering moet zijn gebaseerd op economische motieven, efficiëntie en effectiviteit. Zij kan bij het nemen van een beslissing echter ook rekening houden met sociale motieven. Wanneer er meeruitgaven zijn, om tegemoet te komen aan bepaalde sociale motieven, moet dit wel duidelijk worden vermeld. Ik heb dienaangaande een nota gestuurd naar de regering. Er is ter zake nog geen discussie geweest. Ik heb rekening gehouden met het SEMA-rapport en ben tegelijkertijd in zekere mate tegemoetgekomen aan de sociale bekommernissen.

Met betrekking tot de CAO vroegen enkele leden zich af of er discrepanties komen en wat de gevolgen zijn van het Globaal Plan op deze CAO. De CAO werd afgesloten en tegelijkertijd werden er beslissingen genomen in verband met het statuut, de nieuwe weddeschalen, de vereenvoudiging en het management. Deze beslissingen worden onverkort uitgevoerd. Concreet betekent dit dat de algemene baremaherziening voor de ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap zijn uitgevoerd, namelijk voor de niveaus E en D met terugwerkende kracht tot 1 januari 1993 en voor het niveau C met terugwerkende kracht tot 1 juli 1993. Op 1 november 1993 werd het voorschot van 2 percent toegekend aan de niveaus A en B, op 1 januari 1994 zal de algemene baremaherziening voor het niveau B worden toegepast en op 1 juni 1994 voor het niveau A.

Dit betekent dat de gesprekken inzake functionering en de evaluatie gewoon doorgaan.

Op 1 juli 1996 treden de systemen van de functionele loopbaan en van de managementpremie voor de verantwoordelijke ambtenaren in werking. Er zal dus geen discrepantie

**VU-Senator Robert Van Hooland
brak een lans voor een modern management in de overheidssector**

ontstaan tussen enerzijds de niveaus D,E en C en anderzijds de niveaus A en B.

Collega Van Hooland heeft gesproken over het personeelsbeleid. Het VWS staat in voor de externe aanwerving.

De onderhandelingen tussen de federale overheid en de gemeenschappen en gewesten over de gezamenlijke beheersstructuur zijn afgerond. De Vlaamse regering wacht op de verdere afwikkeling van de procedure die tot een koninklijk besluit moet leiden.

De statutaire evaluatie wordt niet – ook niet voor de helft – aan externen toevertrouwd.

Het is echter vanzelfsprekend dat evaluatie aangeleerd moet worden. Mijn departement voorziet in een begeleidingsprogramma voor diegenen die de evaluatie zullen moeten opstellen. Met uitzondering van de

evaluatie van de topambtenaren waarvoor in een externe inbreng voorzien is, blijft de evaluatie een intern gebeuren. Om te voorkomen dat men bij de evaluatie overgeleverd zou zijn aan menselijke factoren zoals uitgesproken antipathie of sympathie, heeft men steeds twee verantwoordelijken aangesteld.

Een besluit inzake de vervroegde uittreding werd aan de Vlaamse regering voorgelegd.

Deze maatregel is gebaseerd op de overtallen in de niveaus E en D en biedt de +55-jarigen de mogelijkheid, tegen een vergoeding, uit te stappen en met pensioen te gaan wanneer ze de leeftijd van 60 jaar bereiken.

Deze maatregel geldt enkel tot het aantal overtallige personeelsleden. Het zijn de laagste graden die met overtallen kampen. De regering zal deze maatregel wellicht ook, al is het voor een beperkte periode, toepassen op de rangen A2 en A3 die in het oude statuut respectievelijk overeenkomen met de rangen 13, 14, 15 en 16. De rangen 13, 14 en 15 komen overeen met de graad van afdelingshoofd. Door de reorganisatie zullen een aantal afdelingshoofden boventallig worden. De rang 16 komt overeen met de graad van directeur-generaal. De verandering en de breuk met de cultuur en het verleden waarin zij opgegroeid zijn, is van die aard dat een aantal betrokkenen zich niet meer thuis zullen voelen en vragende partij zullen zijn om het departement te kunnen verlaten.

Een ander lid heeft de vraag gesteld of de matrixorganisatie positief geëvalueerd kan worden.

Het is duidelijk dat de administratie, die in 1988 gedeeltelijk van de nationale overheid overgenomen werd, nooit geconfronteerd is geweest met een matrix die de departementen oversteeft.

De Vlaamse Gemeenschap had wel een duidelijk idee over de matrix.

Het werd evenwel te weinig geprofileerd. De matrix moest bovendien ingevoerd worden in een milieu dat het begrip klantgerichtheid niet kende. Dit betekent dat de invoering een zeer grote uitdaging was.

Kan men, na 5 jaar, de invoering als een succes bestempelen ? Neen en ja.

Ik blijf geloven in het feit dat de matrix-structuur juist is, maar we zijn nog volop in het groeiproces. Een deel daarvan is de cultuur. De idee van interne klant gaat er zeer moeilijk in en het optreden als dusdanig ook.

Ten tweede, werden er afspraken gemaakt die aanleiding hebben gegeven tot bureaucrativering. Dit is een misgroei geweest door het feit dat sommigen de matrix minder graag zagen gebeuren en anderen er overdreven achter stonden. Welnu, een matrix die gebureaucratiseerd functioneert, is een matrix die minstens op die punten aversie opwekt. Het is dus duidelijk dat dit een tweede negatief element is.

Ten derde, is het ook duidelijk dat twee van de centrale diensten, informatica en logistiek, ter zake minder goed functioneren. Dit heeft voor een deel te maken met de leiding van de betrokken diensten, maar ook met een mentaliteit binnen de horizontale besturen. In deze mentaliteit is men vrij sterk in het handhaven van de bestaande taakverdelingen. Er zijn echter ook goede voorbeelden op dat punt : neem nu de vorming.

Inzake vorming zijn we begonnen met een centraal, volledig horizontaal gebeuren. Het is even duidelijk dat sommige departementen in de geest van de vorming zijn meegegaan en nu zelf, departementaal, vorming nodig vinden, vragen en willen organiseren. Op dat punt functioneert de matrix schitterend. De vormingsdienst, die altijd een heel beperkte dienst is geweest, functioneert nu nog altijd centraal.

Van den Bossche

Men beseft daar zeer goed dat de departementale weg een goede evolutie inhoudt. De vormingsdienst moet op dat ogenblik alleen nog haar deskundigheid ter beschikking van het departement stellen, niet langer alles centraal doen. Het uitzwermen van de vormingsactiviteiten over de departementen betekent dat het een geslaagd idee is. Dit is een voorbeeld, waar de matrix-idee globaal is, en dynamisch ingevuld wordt.

Er zijn er andere waar men dergelijke evolutie bijna als een aanslag op de eigen dienst beschouwt. Dat is alweer diezelfde cultuur die negatief speelt. Ik heb nu de secretarissen-generaal uitgenodigd op een discussie die ik zelf zal voorzitten omdat ze mij essentieel lijkt. Ik wil dat de wijze van functioneren van alle horizontale structuren opnieuw wordt bekeken vanuit één oogpunt : tot hoever moet de horizontaliteit gaan om effectiviteit te sorteren. Dit is het enige criterium. Ik heb duidelijk aan het college gezegd dat ik voor het overige geen etherische discussies wens, dat ik geen enkel absoluut geloof heb ter zake. De matrix is maar valabel tot aan haar effectiviteit. Die is variabel naargelang van de evolutie van de organisatie. Die twee ideeën worden dus de centrale ideeën van de vergadering die ik weldra voorziet.

Mijn evaluatie is zeer genuanceerd. Ik blijf de matrix steunen, maar ik wil nu zelf opnieuw ingrijpen om ervoor te zorgen dat men met een schonere, voor een deel uitgezuiverde lei de volgende fase kan aanvaarten.

Wat de interne beleidsondersteuning betreft kan ik u voor een deel volgen. Behoudens in de dienst vorming en in de poging Human Resources Management, directoraat-generaal, maar die poging is minder goed gelukt, ontbreekt het ons aan interne diensten. Ik denk dat het HRM-directoraat-generaal duidelijk

moet worden versterkt zowel inhoudelijk als inzake de impact. De vorming is op niveau. We kunnen misschien nog onderzoeken of we nog verder moeten gaan in de interne uitbouw. We mogen daarin niet overdrijven. We moeten nog altijd durven inhuren en de confrontatie aangaan tussen wat we intern weten en wat extern aanbrengt. Dat geeft geregeld aanleiding tot conflicten. Het is duidelijk dat extern soms binnenkomt met geprefabriceerde ideeën. In de mate dat de verantwoordelijke ambtenaren beter in hun job leven gaan ze sneller in conflict komen, omdat ze niet totaal in de rol van de onmondige leerling wens te zitten, maar het debat mee willen aangaan. In het HOOP-proces is dat zeer duidelijk. Ik heb enkele weken geleden moeten ingrijpen. Ik heb òn het college òn de externen rond de tafel moeten brengen. Ik heb toen gezegd dat de methode waarmee de externen trachten hun eigen mening op te leggen contraproductief was in die zin dat de ambtenaren die mee gestalte moeten geven aan het HOOP-proces daardoor denken dat er ergens aan de top een blauwdruk is gemaakt en dat externen werden ingehuurd om die blauwdruk aan hen te verkopen.

Dit is natuurlijk het laatste dat men in het proces moet meemaken, omdat het dan niet meer wordt gedragen door de mensen in kwestie. Inderdaad, het wordt dan de eigendom van een mythische top en van een extern bureau. Het is telkens opnieuw een moeilijk, conflictueus proces, wat ook logisch is. Ik meen dat precies daar meer en meer de rol moet liggen van de uiteindelijke verantwoordelijke voor ambtenarenzaken. Hij moet het conflict tijdig zien aankomen en proberen het tijdig te beheersen en bij te sturen.

Vorige week nog had een nieuwe vergadering plaats met dezelfde samenstelling. Elkeen ging ermee akkoord dat de bijsturing reeds merkbaar was op het veld. Dit is processturing van de twee tezamen ; dus ik

geloof in een externe en een interne poot die telkens op elkaar moeten inspelen.

Wat de informatica betreft, bestaat de monopoliepositie van het COI niet meer ; zij werd zwaar afgebouwd onder meer door het open-trekken van een aantal aanbestedingen. Natuurlijk is er de historische rol die het COI nog een aantal jaren zal blijven spelen. De alleenaanwezigheid bestaat echter niet meer.

Wanneer ik een vergelijking maak tussen de periode 1985-1986, de eerste fase van informatisering, en nu, zit het COI natuurlijk in een teruggedrongen rol. Dat heeft ook te maken met het feit dat de informatica middelerwijl de mainframe-theorie heeft verlaten en wij nu naar netwerken evolueren. U zal begrijpen dat daar de rol van een externe onmiddellijk anders wordt. Daar waar die rol begin van de jaren tachtig noodzakelijk kerwijze, gezien de toestand van de techniek op dat moment, voornamelijk een aanbreng van mainframe was, wordt dit nu op dat punt meer dan vroeger teruggedrongen. Mainframe is nog slechts nodig in de mate dat er een derwijze capaciteit nodig is die niet anders dan via een mainframe kan worden bereikt. Het is dus een zeer restrictieve definitie van mainframe die nu wordt gehanteerd.

Mijnheer de voorzitter, ik wil ook nog antwoorden op de terechte vraag inzake het inschakelen van externen. Op een bepaald ogenblik hebben wij in sommige processen geopteerd externen in te huren omwille van hun bekwaamheid. Ik meen dat wij ter zake de vraag moeten durven stellen of dit wel zinvol is en het niet beter is externen in te huren met een resultaatverbintenis van het proces. Dit zou impliceren dat een ander soort akkoorden moet worden gesloten. Persoonlijk ben ik geëvolueerd naar de laatste oplossing. Inderdaad, ik verdedig meer en meer de stelling dat de externen die voor informatica worden ingehuurd, mensen moeten zijn met resultaat op het

Van den Bossche

proces, en niet zozeer omwille van het individu en zijn techniciteit. Dit zou betekenen dat een akkoord wordt gesloten, een proces en een resultaat worden beschreven, en daartegenover een bedrag wordt geplaatst. Hoe deze dienst wordt bevolkt, is op dat moment mijn probleem niet. Vroeger werd gezegd een bepaald soort specialisten nodig te hebben in een bepaald aantal.

Wat de privatisering van de medische controle betreft, heb ik een zeer bewuste keuze gemaakt. Ik behoor niet tot degenen die geloven in de absolute goedheid van de openbare sector noch in de absolute goedheid van de privé-sector. Ik stelde vast dat de AGD niet functioneerde. Alle pogingen om deze dienst goed te laten functioneren voor ons mislukten. De redenering was dus : laat ons logisch zijn en consequent, en laat ons deze controles voor één jaar uitbesteden. Daarna kan een nieuwe aanbesteding worden uitgeschreven. Bovendien bestaat de eis bestendig via informatica op de hoogte te worden gehouden van de evolutie. Op die manier is het proces dus goed onder controle.

Wat het onderhoud betreft, zal u vaststellen dat de piste die ik bewandel en wanneer zij door de Vlaamse regering wordt aanvaard, een piste is waarbij ik niet echt zweer bij de openbare sector. Overigens bestaan er andere mogelijkheden om in zekere mate de aanwezigheid van de openbare sector te handhaven dan specifiek in dit departement. Er zijn nog andere kanalen die ter zake kunnen worden ingeschakeld.

Deze uitdaging moet punt na punt worden beschouwd en men moet de zaken met een open geest durven analyseren. In dat verband ben ik het eens met de heer Van der Poorten die ooit zei dat men vooraf duidelijk moet maken of men enkel een economisch doel nastreeft ofwel of er ook ruimte moet worden gemaakt voor het incalculeren van bepaalde

sociale overwegingen. Dat is dan de politieke beslissing die nadien technisch zo goed mogelijk moet worden uitgevoerd.

Ik kom nu tot het bestuurskundig onderzoek en het onderwijs. Ik denk hoe langer hoe meer dat het onderwijs nood heeft aan management. Ik bedoel hiermee dat er een totaal nieuw curriculum moet tot stand komen dat rekening houdt met de rol van de overheid.

Er bestaat veel verschil tussen een management-uitdaging in de particuliere sector en in de overheidssector, al vertonen beide uitdagingen ook gelijkenissen. Op bepaalde punten zijn die twee uitdagingen volgens mij zelfs identiek. In dat verband denk ik bijvoorbeeld aan de uitdaging *petite boîte/grande boîte*. De specifieke uitdaging ten opzichte van een groot bedrijf is volgens mij dezelfde als die ten opzichte van de Vlaamse overheid.

Wat de verschilpunten dienaangaande betreft wil ik echter wijzen op een specificiteit die veel te lang werd verwaarloosd en waarnaar de heer Van der Poorten in zijn betoog min of meer verwees, met name dat de particuliere sector wordt geleid door een raad van bestuur die in zekere mate tijdeloos is, terwijl een politiek bewind minimaal om de zoveel jaren wordt gewijzigd, hetzij in de samenstelling van de politieke figuren, hetzij in zijn configuratie.

Ik geloof niet in het succes van één management-proces in de overheidssector indien het niet wordt gedragen door de politici zelf. Meer en meer komt bij mij de idee op dat de uitdaging op het vlak van de cultuurverandering die samengaat met een management-proces in de openbare sector, zeer groot is, maar dat de grootste uitdaging van de politici er wellicht in bestaat zich derwijze te gedragen dat dergelijk management-proces doorgang kan vinden. Ik denk dat wij dat enorm onderschatten.

Bovendien is dit één van de belang-

rijke elementen die ook in het onderwijs zou moeten naar voren komen, maar waarover niet wordt gediscussieerd. Het zit mij hoe langer hoe meer dwars sommigen te horen praten over management in de openbare sector, maar met geen woord te reppen over de politieke overheid. Die hebben er volgens mij geen barst van begrepen !

Uiteraard zal ook een opleiding moeten worden aangeboden voor management in de non-profit sector die wel enthousiasme kent, maar een uiterst zwak management heeft. De hele cultuursector lijdt daar trouwens vreselijk onder. Dat is ook een specifieke uitdaging.

Er moeten dus oplossingen worden gezocht, zowel op het vlak van het onderzoek als aangaande het onderwijs. Wat het onderzoek betreft werden de vragen reeds gedeeltelijk beantwoord door geregeld opdrachten toe te vertrouwen aan het Vletriek-instituut te Gent dat zich als enige sedert 1988 ruimer oriënteerde door zich niet enkel meer met de particuliere sector bezig te houden, maar ook wetenschappelijk onderzoek te verricht inzake onderwijs en openbaar ambt.

Het onderwijsaanbod dienaangaande moet dus zowel gaan in de richting van de overheid als van de non-profitsector.

De heer Van der Poorten hield een stuk inhoudelijk betoog omtrent dit onderwerp van de begroting.

Mijnheer Van der Poorten, het statuut is uiteraard belangrijk, maar men moet de zaken kunnen relativeren. Het statuut is slechts een deel van het geheel. Het vorig statuut liet het niet toe nieuwe culturen in te brengen. Er moest bijgevolg een statuut worden gecreëerd om de uitdaging te kunnen aangaan. Het blijft echter een cultuur-uitdaging. Het blijft een gegeven dat wat men ook uitvindt — zelfs in management — men steeds kwaliteit moet nastreven. En uiteindelijk uit kwaliteit zich

Van den Bossche

in details. Ik zal in dit verband een voorbeeld aanhalen.

Onlangs werden er werken uitgevoerd in één garage van de twee grote gebouwen. Die werken zijn hinderlijk voor iedereen die deze garage gebruikt. Aan de liften hing toen een papier met de boodschap "Gelieve ons te verontschuldigen voor de moeilijkheden. Het zal x dagen duren". Alleen al het feit dat dit papier daar hing, duidt aan dat er daar iemand was die eraan dacht om zich te verontschuldigen bij de gebruikers. Ik wacht nog steeds op de schepen van Openbare Werken die een straat openlegt en de mensen vooraf verwittigt en zich verontschuldigt, uitleg geeft. In de gemeente Groningen kwam ook iets dergelijks voor. Daar ging men rond en gaf men een bloemetje toen men de mensen op de hoogte stelde van de geplande werken. Dit is slechts een klein voorbeeld van een proces waar velen aan moeten meewerken. Het zal een werk van lange adem worden om alle ambtenaren die in een andere cultuur zijn opgevoed naar die nieuwe cultuur te brengen. Het proces is nog al te zeer in de top geconcentreerd terwijl een kwaliteitsproces normalerwijze beneden begint en boven eindigt. Iedereen moet er aan deelnemen om enige kans op succes te hebben. We hebben hoe dan ook nog een lange weg af te leggen.

De algemene baremaherzening is een soort motivering. U hebt overschot van gelijk als u zegt dat financiële elementen alleen niet motiveren. Men is meer gemotiveerd in de eerste maanden dat men de bijkomende wedde krijgt, maar na een paar maanden is men alweer aan de nieuwe opslag aan het denken. Het is goed om mensen rechtvaardig te betalen. Als men ze onderbetaalt, zijn ze zeker niet gemotiveerd. Om de mensen te motiveren, moet de job opnieuw boeiend worden gemaakt.

Dit sluit ook aan bij de betrokken-

heid bij het beleid. Dat vergt echter ook een andere politieke opstelling. De politieke overheid zal dan van bij het begin de ambtenaren bij het beleid moeten durven betrekken, om het even voor welke ploeg ze ook mogen rijden. Met een spontane samenwerking waarbij ze het proces tot het einde kunnen volgen zou men de cultuur al zeer sterk wijzigen. Zo kan men een heel andere sfeer bekomen in de administratie. Dit is natuurlijk weer **commitment** van de politieke overheid. Men mag het belang van het voorbeeldgedrag van de politieke overheid in dit opzicht niet onderschatten. Vanuit de politieke overheid faalt men nogal eens op dit gebied.

Ik ben het met u eens wat uw opmerking over de topambtenaren betreft. Ik volg u ook in verband met de evaluatie en de grote verantwoordelijkheid. Toch moeten we ook de mythe van de meest bekwame eens durven doorprikken. Wie de meest bekwame is, hangt ook gedeeltelijk van het functioneren en de functiebeschrijving af. De meest bekwame vindt men niet altijd met een optelsom. Het zal steeds een keuze blijven en wie niet tot meest bekwame wordt uitgeroepen, zal zich altijd wel gefrustreerd voelen. Ik heb daar eens een gesprek over gehad met een manager uit de privé-sector. Hij zei dat als hij twee personen uit een groep van twintig moest benoemen, hij van tevoren wist dat er in die groep twee zeer goede en twee zeer slechte elementen waren. Als hij er twee wou benoemen, moest hij ervoor zorgen dat bij die twee minstens één zeer goede was en dat er zeker geen van de zeer slechte bij was. Als hij dit kon bereiken, was zijn fout minimaal. Ik vind dat wij op dezelfde manier **tewerk** moeten gaan en de mythe van de meest bekwame — alsof dat mathematisch berekenbaar zou zijn — niet teveel moeten verspreiden.

Het is een proces van lange adem. Daarin kan ik collega Van der Poorten volledig bijtreden. Het is een steeds weer bijsturen.

Hij heeft verwezen naar de regeeringsgebondenheid van een vernieuwingsbeleid. Ik ben van mening dat dergelijke processen niet regeeringsgebonden mogen zijn. De wijze waarop we dit proces hebben ontworpen, is eerder technocratisch. Door sommigen wordt me dat precies verweten. Ik denk niet dat men mij ergens kan beschuldigen van het partijpolitiek invullen van de richtlijnen inzake management. Ik tracht deze problematiek vanuit een zo objectivistisch mogelijke methode te benaderen. Dat is overigens de enige juiste methode. Ik hoop dat dat ook in de toekomst op die manier zal worden aangepakt.

Zou het draagvlak zijn uitgebreid wanneer ik vroeger naar de Raad was gekomen ? Ik weet het niet. Aan de commissie heb ik een uiteenzetting van de verantwoordelijke ambtenaren aangeboden. Zo wordt zij wat dichter betrokken bij het proces. Beter geïnformeerd.

Het verheugt mij dat meer en meer collega's zich beginnen te interesseren. Zowel uzelf, als de collega's Pierco en Van Hooland hebben opmerkelijk inhoudelijke betogen gehouden.

Geleidelijk aan moeten we inderdaad naar een breder draagvlak zoeken in het parlement, maar de bekommernis voor het openbaar ambt wordt meestal niet door velen gedeeld. Bij de meesten beperkt deze bekommernis zich tot het slaken van grote slogans en het uitkramen van grote dwaasheden.

Over de vorming en de opleiding van ambtenaren zijn we het eens. U hebt gelijk dat wij nog steeds falen bij het onthaal van jonge en nieuwe werknemers. Ik noteer uw suggesties en dank u ervoor.

Uw kritiek op de werving is terecht. Op een bepaald ogenblik werd het profiel voor de werving van een bestuurssecretaris zeer scherp afgelijnd. Dat is fout. Ik volg u volledig in uw kritiek. Het resultaat van het

Van den Bossche

proces heeft ook mijn verbazing gewekt. Dit kon de bedoeling niet zijn. Soms kan een scherp profiel aangewezen zijn, maar verder is een brede werving wel degelijk de juiste. Achteraf worden de mensen dan wel in de job getraind. Uw kritiek op de vernoemde feiten is terecht.

De aanwerving van 2 percent gehandicapten van het niveau E en D wordt nageleefd. Daartoe worden bekwaamheidsexamens georganiseerd door het Vlaams Fonds in samenwerking met het VWS.

Op sommige plaatsen zijn laaggeschoolden noodzakelijk. Elders dan weer niet. Overwegingen van efficiëntie moeten hier echter de doorslag geven. Onnuttige tewerkstelling brengt langzaam, maar zeker een lakse sfeer met zich. Het laten rondlopen op een dienst van mensen waarvoor geen werk is, leidt tot normvervaging, die zich ook naar boven doorzet.

Ik wil sociale motieven in overweging nemen bij bijvoorbeeld een werving van kuispersoneel. Er moet hoe dan ook gekuisd worden.

Maar andere taken, zoals deze van boden en kamerbewaarders moeten kritisch worden bevestigd. Moet dat aanhouden? Moet men koffie laten blijven ronddragen? Wij moeten die vragen durven stellen. Sociale overwegingen kunnen spelen, maar zij kosten geld als we er positief op blijven antwoorden. Soms ten nadele van innitiële diensten.

Ik kan zelf geen concrete voorstellen doen inzake decentralisatie en deconcentratie. Mijn collega's hebben een verantwoordelijkheid in het volgen van die beweging. Het is goed dat het parlement waakzaam blijft. Het departement Onderwijs heeft het goede voorbeeld gegeven. Ik heb daarover lang met mijn goede collega van Onderwijs en met de secretaris-generaal van gedachten gewisseld. Tegen 1 januari 1996 zal de helft naar de provincies gaan.

Vanuit het parlement moeten er de nodige vragen worden gesteld aan alle regeringsleden. Er kunnen suggesties worden gedaan, zodanig dat we tegen de ingewortelde cultuur van "We zitten in Brussel, we zitten hier goed." kunnen ingaan.

Dat is een proces dat we gezamenlijk moeten stimuleren. Totdaar mijn antwoord op uw interessante betogen.

De voorzitter : De heer Van Hautem heeft het woord.

De heer J. Van Hautem : Wat de procedure tot schorsing betreft, heeft de minister van Binnenlandse Aangelegenheden mijn vraag ontweken door te zeggen dat in de zaak Voeren alles is gebeurd zoals het hoorde. Ik heb dit overigens nooit betwist. Ik heb precies dit voorbeeld aangehaald om aan te tonen dat de Vlaamse minister in dit dossier het initiatief moest nemen terwijl de federale minister tot schorsing van burgemeesters of schepenen overgaat zonder de Vlaamse minister te raadplegen.

Mijnheer de minister, wat is de eigenlijke procedure wanneer u een burgemeester wil schorsen? Kan u overgaan tot schorsing zonder de federale minister te raadplegen en anderzijds, kan de federale minister optreden zonder u hierbij te betrekken?

Ik weet uiteraard dat mevrouw Demeester bevoegd is voor het OCMW. Ik heb de twee gevallen aangehaald om uw aandacht te vestigen op het feit dat in de faciliteitengemeenten bepaalde Franstalige gemeentebesturen gemeentelijke beleidsinstrumenten misbruiken als verfransingsmachine. Ik stel daarom voor om samen met minister Demeester en met minister De Batse-lier, die onder meer bevoegd is voor Ruimtelijke Ordening en Huisvesting – onderwerpen die eveneens tot de gemeentelijke bevoegdheden behoren –, na te gaan of dergelijke misbruiken sporadisch dan wel systematisch gebeuren. Er moet een on-

derzoek worden verricht, zodat er conclusies kunnen worden getrokken vooraleer u maatregelen neemt. U heeft enkel gezegd dat u dit specifiek geval zou doorgeven aan mevrouw Demeester. Nochtans had ik dit geval aangehaald als voorbeeld om aan te tonen dat er zaken gebeuren die niet door de beugel kunnen. Ik zou het ten zeerste op prijs stellen dat de ministers die bevoegd zijn voor deze materie, nagaan of deze misbruiken op grotere schaal gebeuren opdat zij maatregelen zouden kunnen treffen.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Wij zijn uiteraard bereid om te onderzoeken of deze misbruiken systematisch gebeuren. Indien blijkt dat dit het geval is, kan het probleem ruimer worden bekeken in het kader van de OCMW's en zal ik de zaak aan minister Tobback rapporteren.

Wanneer burgemeesters en schepenen in gebreke worden gesteld, moet een rapport worden overgemaakt aan de federale minister. De sancties op de burgemeester en schepenen zijn een federale bevoegdheid.

De voorzitter : De heer Van Hooland heeft het woord.

De heer R. Van Hooland : Mijnheer de voorzitter, ik wil toch even een kleine precisering. De minister heeft terecht verwezen naar het VV-rapport in verband met de grote steden en de gemeentelijke decentralisatie. U hebt gezegd dat er verschillende modellen worden voorgesteld. Graag vernam ik wat uw inzicht terzake is en wat uw voorstel zal zijn. Wat denkt u over de binnengemeentelijke decentralisatie en de bestuurlijke vormgeving van de grote steden?

De bestuurlijke vormgeving in Vlaanderen is een belangrijk en complex probleem. Neemt u daar in uw bevoegdheid als minister van Binnenlandse Aangelegenheden het initiatief? Als u er geen neemt, wie

Van Hooland

neemt er dan wel ? Op federaal niveau wordt ter zake helemaal niets ondernomen. De bestuurlijke vormgeving in Vlaanderen is een zaak die ons en ook deze Raad in eerste instantie aangaat en die van strategisch belang is, maar waarvoor weinig gebeurt.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Mijnheer de voorzitter, wat de studie VB consultants over de bestuursherindeling van de grote steden betreft heb ik mij na verschillende contacten duidelijk uitgesproken voor de binnengemeentelijke decentralisatie. Ik heb eraan toegevoegd dat dit een dynamiek op gang zal brengen die in een volgende fase tot een defusione-

ring zal leiden, tot autonome gemeenten met waarschijnlijk een stadsgewest. In Rotterdam en in andere steden is dat de evolutie. In de studie staat precies aangeven wat daarvoor moet gebeuren.

Om tot een meer eenvormige bestuurlijke organisatie in onze Vlaamse gemeenten te komen beschikken wij over een prachtig forum, namelijk onze gemeentelijke administraties en de provinciale vormingsinstellingen.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij

aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 9.30 uur en om 14 uur opnieuw bijeen om de algemene bespreking voort te zetten over de materies Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid.

Is de Raad het daarmee eens ? (**Instemming**)

Dan is aldus besloten.

De vergadering is gesloten.

- **De vergadering wordt gesloten om 19.12 uur.**
